

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

10/2016

Říjen

**Finanční a ekonomické
INFORMACE**
Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. Hana Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 27. 10. 2016
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Bc. Hana Nováková, Mgr. M. Tichá,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám říjnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první z nich pod názvem „Evropská pohraniční a pobřežní stráž“ přináší shrnutí komentářů k předpokládané činnosti nově vzniklé agentury, která zahájila svou činnost na počátku října v reakci na problémy spojené se současnou migrační krizí. V úvodu se text věnuje vymezení působnosti nové instituce a jejímu vztahu k agentuře Frontex, jak vyplývá z nařízení Evropského parlamentu a Rady, a následně je věnována pozornost rozsahu pravomocí, personálnímu zabezpečení, omezením působnosti a dalším otázkám, jež jsou předmětem kritiky v odborném tisku.

Druhý článek „Globalizace, nerovnost a Transatlantické obchodní a investiční partnerství“ reaguje na nedávná kritická prohlášení k TTIP ze strany politických představitelů členských zemí EU i obou kandidátů na funkci prezidenta USA. Text se snaží na základě komentářů v odborném tisku objasnit, co představuje hlavní překážky pro úspěšné dokončení jednání a jaké jsou vyhlídky do budoucna, přičemž pozornost je věnována zejména aktuálnímu politickému kontextu a veřejnému mínění. Článek si též všímá analogických problémů s dalšími vícestrannými obchodními dohodami, např. Trans-Pacific Partnership nebo Comprehensive Economic and Trade Agreement.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Ministerstvo financí poslalo k připomínkám novelu zákona o ČNB, na jejímž základě by měla od července 2017 získat Česká národní banka pravomoc určovat parametry úvěru na bydlení. ČNB by tak mohla bankám určovat, do jaké maximální výše zástavy mohou hypotéky poskytovat a kolik budou smět půjčit klientovi ve vztahu k jeho příjmům. Tato pravomoc by měla zlepšit současný stav, kdy od října 2016 funguje v praxi doporučení ČNB, podle kterého by banky již neměly poskytovat hypotéky na 100 procent hodnoty zajištěné nemovitosti

Z internetu

Na internetu je volně k dispozici český překlad zásadní knihy k problematice bitcoinu od Andree M. Antonopoulose - Mastering Bitcoin:

<https://www.bitcoinbook.info/translations/cs/book.pdf>

Informační listy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve svém posledním vydání přináší tematické číslo s názvem Veřejné zakázky v novém, které reaguje na novou právní úpravu zákona o zadávání veřejných zakázek:

http://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2016/infolist_2016.3_final.pdf

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 19. 9. 2016 – 21. 10. 2016 se tentokrát věnuje tématu:

Transatlantické investiční partnerství

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Evropská pohraniční a pobřežní stráž	5
Globalizace, nerovnost a Transatlantické obchodní a investiční partnerství... 8	
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	13
Daně.....	13
Ekonomické vědy. Ekonomie	24
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	26
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	33
Informatika. Počítače	35
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	36
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	39
Podnik a podnikání.....	41
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	43
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	45
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	46
Právo.....	47
Statistika. Demografie. Sociologie.....	51
Účetnictví	52
Veřejná správa.....	54
Veřejné finance. Rozpočet	55
Zdravotnictví	58
Zemědělství	59
Životní úroveň.....	59
Ostatní	60
Přehled nových knih.....	64

Evropská pohraniční a pobřežní stráž

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Na počátku října zahájila svou činnost Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž. Vznik agentury je jedním z opatření, kterými se Evropská unie snaží reagovat na aktuální migrační krizi. V tomto článku bude představena plánovaná činnost agentury i samotné stráže, jejíž součástí agentura je, včetně některých uváděných nedostatků nového orgánu.

Konečný souhlas s vytvořením Evropské pohraniční a pobřežní stráže udělila Rada Evropské unie 14. září letošního roku. Vznik orgánu upravuje *Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. září 2016 o Evropské pohraniční a pobřežní stráž*¹. Obsáhlý dokument popisuje mimo jiné úkoly stráže i Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž, která vznikne rozšířením pravomocí dosavadní agentury Frontex a která bude součástí stráže. Evropská pohraniční a pobřežní stráž by měla zajistit efektivní implementaci systému evropské integrované správy hranic (*border management*). Systém správy hranic zahrnuje opatření ve třetích zemích (např. v souvislosti se společnou vízovou politikou), opatření ve třetích zemích sousedících se zeměmi EU, kontroly na vnějších hranicích, analýzu rizika, opatření uvnitř schengenského prostoru a oblast navracení. Kromě agentury budou tvořit stráž také národní orgány pro správu hranic. Správa hranic by měla být vykonávána mezi agenturou a národními orgány ve sdílené odpovědnosti².

Jak již bylo zmíněno, činnost Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž naváže na působení agentury Frontex – půjde o tutéž právnickou osobu se zachováním kontinuity činností a postupů. Pro agenturu bude i nadále používáno označení Frontex. Dosavadní agentura Frontex, celým názvem Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích, byla zřízena nařízením Rady Evropské unie č. 2007/2004. V České republice je spolupráce s Frontexem úkolem Služby cizinecké a pohraniční policie³.

Nejvýznamnější změny, které nové nařízení přináší, shrnují informační letáky s názvem *Securing Europe's External Borders: A European Border and Coast Guard*⁴. Na webových stránkách Evropské komise existuje několik verzí těchto letáků. Z různých verzí je možné vypořádat vývoj návrhu, většina informací se však shoduje. Problémem nynějšího Frontexu je nedostatečné personální i finanční zabezpečení, což vede k oslabené schopnosti reagovat na současný masivní příliv imigrantů ze třetích zemí. „Nový“ Frontex by měl zajišťovat uplatňování unijních norem pro správu hranic, bude mít k dispozici dvojnásobný počet stálých zaměstnanců, bude mít možnost zasahovat v jednotlivých členských státech v případě zjištění problémů a bude moci také vysílat zástupce do třetích zemí sousedících s Evropskou unií. Dále dojde také k zefektivnění navracení nelegálních imigrantů. Celkově by měla mít dle nařízení pohraniční stráž nejméně 1500 členů, přičemž počet zástupců z každé členské země EU je specifikován v příloze I nařízení. Nejvíce zástupců (225) má Německo. Česká republika by měla přispět dvaceti zástupci⁵.

Oproti původnímu návrhu však došlo kvůli námitkám ze strany několika států k podstatné změně. Nepodařilo se prosadit, aby agentura mohla v případě potřeby zasáhnout na území členské země i bez

¹ EVROPSKÝ PARLAMENT. *Nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropské pohraniční a pobřežní stráž* a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 a zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 863/2007, nařízení Rady (ES) č. 2007/2004 a rozhodnutí Rady 2005/267/ES [online]. Brusel, 13. září 2016 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-29-2016-INIT/cs/pdf>

² EVROPSKÝ PARLAMENT, ref. č. 1

³ ČESKO. Policie. Policie České republiky – Služba cizinecké policie. *Policie České republiky* [online]. © 2015 Policie ČR [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/mezinarodni-spoluprace-106452.aspx>

⁴ EVROPSKÁ KOMISE. *Securing Europe's External Borders: A European Border and Coast Guard* [online]. 6. 10. 2016 [cit. 2016-07-10]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/securing-eu-borders/fact-sheets/docs/20161006/a_european_border_and_coast_guard_en.pdf

⁵ EVROPSKÝ PARLAMENT, ref. č. 1

souhlasu této země. Možnost takového zásahu je zmíněna v jedné ze starších verzí informačního letáku Evropské komise⁶. Postoje některých členských států i různých sdružení k původnímu návrhu odráží řada článků z druhé poloviny loňského roku, mj. např. článek Lea Cendrowicze *Leaders divided over proposal for European border force aimed at controlling migration*⁷. Řecko se spolu s Itálií, Chorvatskem a Polskem obávalo ztráty možnosti zajišťovat si svoji vlastní bezpečnost. Podobné obavy sdílela také Litva – dle názoru litevské prezidentky Daliy Grybauskaitė by v případě krize měly v určité zemi ostatní členské státy EU zasáhnout pouze na žádost této země, nebo s jejím souhlasem⁸. K tomuto tématu se vyjadřuje také Duncan Robinson v článku *European Border Guard project fails to secure right to intervene*⁹. Současný návrh, který spočívá ve znovuzavedení hraničních kontrol s členskými zeměmi, jež nebudou spolupracovat, je proto určitým kompromisem. Dohoda mezi členskými státy byla uzavřena poměrně rychle. Prvotní podnět k řešení migračních toků v Evropské unii vzešel ze zasedání Evropské rady v červnu 2015¹⁰; konkrétní návrh na zpřísnění kontrol na vnějších hranicích EU a vytvoření Evropské pohraniční a pobřežní stráže zveřejnila Evropská komise v prosinci loňského roku. Letos v červnu se pak podařilo dosáhnout dohody mezi členskými státy.

K úkolům agentury Frontex se vyjadřoval v polovině září také výkonný ředitel agentury Fabrice Leggeri v rozhovoru pro deník Handelsblatt. V článku „*Zäune sind nur symbole“: der Frontex-Chef will keine Festung Europa bauen*¹¹ komentuje Leggeri současnou problematickou situaci v oblasti migrace. Leggeri například připouští, že Evropská pohraniční a pobřežní stráž migrační krizi nemůže zcela vyřešit, migrace podle něj bude existovat, dokud se bude v zemích geograficky blízkých Evropské unii bojovat a dokud bude v Africe pokračovat nárůst obyvatel. Výstavba hranic vede pouze k přesunu migrantů do jiných oblastí. Leggeri dále oceňuje spolupráci s Tureckem, i přes nynější napjatou situaci v této zemi. Výhodou rozšíření pravomocí Frontexu bude již zmíněné posílení zdrojů této agentury. 1500 zástupců, které jednotlivé země dohromady vyšlou v případě potřeby, představuje jen minimum – jde pouze o osoby, které budou k dispozici v případě potřeby rychlé reakce. Celkový počet lidí zapojených do Frontexu je vyšší. V určitých krocích (zřízení databáze osob, které cestují do Evropské unie a které z ní vycestovávají) se Evropská unie chce inspirovat Spojenými státy. Podle Leggeriho je vznik Evropské pohraniční a pobřežní stráže určitým mezistupněm při přechodu od národních systémů obrany hranic ke společnému (celounijnímu) systému.

Téma Evropské pohraniční a pobřežní stráže zatím příliš nevzbuzuje pozornost komentátorů v tisku. Přesto se ale objevuje několik skeptických názorů vztahujících se především ke stále nedostatečným zdrojům stráže i její omezené působnosti. Jedním z nich je červnový článek *The European border guard: New in name only?*¹², jehož autorkou je Angeliki Dimitriadi ze think-tanku *European Council on Foreign Relations*. Podle Dimitriadi jsou některé aspekty činnosti stráže nejasné, zdroje nové agentury stále zůstávají nedostatečné. Nedojde k vytvoření skutečné stráže na hranicích – k tomu by bylo potřeba zaměstnat daleko více stálých zaměstnanců. Odpovědnost za některé činnosti (např. záchranné operace, ke kterým dříve Frontex neměl potřebné vybavení ani mandát) zůstává nevyjasněná a činnost nové agentury i nadále spoléhá na spolupráci členských států, která nebyla v minulosti příliš úspěšná. Evropská pohraniční stráž navíc nedokáže vyřešit vše, měla by být

⁶ EVROPSKÁ KOMISE. *Zajištění vnějších hranic unie: Evropská pohraniční a pobřežní stráž* [online]. 21. 12. 2015 [cit. 2016-07-10]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/securing-eu-borders/fact-sheets/docs/a_european_border_and_coast_guard_cs.pdf

⁷ CENDROWICZ, Leo. *Leaders divided over proposal for European border force aimed at controlling migration*. In: *The Independent*. 18 Dec 2015. ISSN 0951-9467. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

⁸ Lithuania wants sovereignty assurances if European border guard force implemented. In: *Xinhua News Agency – CEIS* [online]. Dec 16, 2015 [cit. 2016-07-10]. Dostupné komerčně ze systému Proquest.

⁹ ROBINSON, Duncan. *European Border Guard project fails to secure right to intervene*. In: *FT.com* [online]. June 22, 2016 4:41 pm [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://on.ft.com/2dXvZ0k>

¹⁰ EVROPSKÝ PARLAMENT, ref. č. 1

¹¹ LEGGERI, Fabrice a HOPPE, Till. „Zäune sind nur symbole“: der Frontex-Chef will keine Festung Europa bauen. In: *Handelsblatt*. 13 September 2016, Nr. 177. Dostupné také online z archivu Handelsblatt.

¹² DIMITRIADI, Angeliki. *The European border guard: New in name only?*. In: *European council on foreign relations* [online]. 2nd June, 2016 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: http://www.ecfr.eu/article/commentary_the_european_border_guard_new_in_name_only_7035

doplněna širšími opatřeními v oblasti azylové politiky. K podobným závěrům (že nová agentura neřeší závislost na ochotě členských států spolupracovat) dochází také Sergio Carrera a Leonhard den Hertog v studii *A European Border and Coast Guard: What's in a Name?*¹³ z března 2016.

I přes některé prvotní námitky panuje mezi většinou evropských představitelů v otázce Evropské pohraniční a pobřežní stráže shoda (na rozdíl od otázky migračních kvót). Nová agentura zahájila činnost v Bulharsku 6. října, další kroky (zahájení činnosti týmu pro rychlé nasazení, nábor nových pracovníků, posouzení zranitelnosti) by měly následovat v prosinci letošního roku a v prvních měsících roku 2017¹⁴.

---

¹³ CARRERA, Sergio a HERTOOG, Leonhard den. A European Border and Coast Guard: What's in a Name?. In: *CEPS paper in liberty and security in Europe* [online]. March 2016, No. 88 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <https://www.ceps.eu/publications/european-border-and-coast-guard-what%E2%80%99s-name>

¹⁴ EVROPSKÁ KOMISE. Zahájení činnosti Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž přispěje k zajištění vnější hranice Unie. In: *Evropská komise* [online]. 6. října 2016 [cit. 2016-10-10]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3281_cs.pdf

Globalizace, nerovnost a Transatlantické obchodní a investiční partnerství

Ing. Bc. Daniel Kný

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

„*TTIP ist tot: Es lebe der deutsche Export*“¹ – tak zní titulek jednoho ze zářijových vydání německého týdeníku *WirtschaftsWoche*, jenž indikuje, že neslavné vyhlídky jednání EU a USA o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (Transatlantic Trade and Investment Partnership – TTIP) nemusí mít nikterak fatální dopady na německé hospodářství. I přes zásadně kritická prohlášení ze strany politických představitelů členských zemí EU (zejména Francie, Německa, Rakouska či Belgie) a větší či menší odpor obou kandidátů na funkci prezidenta USA však jednání započatá v roce 2013 prozatím pokračují dále.² TTIP se netýká pouze odbourání tarifních překážek obchodu mezi EU a USA, a v tomto smyslu ji nelze pokládat pouze za klasickou dohodu o volném obchodu, avšak jde především o sblížení či uznání regulací v řadě oblastí (nejen hospodářských) politik, účast zahraničních firem na veřejných zakázkách, nebo usnadnění zahraničních investic.

Zcela zásadní překážkou pro úspěšné dokončení jednání se v současnosti jeví jejich politický kontext. Původně se předpokládalo, že jednání budou dokončena dříve, než úřadující americký prezident a klíčový příznivec dohody Barack Obama opustí svůj post. Arthur Beesley nás však v článku „*TTIP talks headed for a lengthy delay*“³ informuje, že už i ministři obchodu členských zemí EU veřejně uznávají, že dohody nebude do ledna příštího roku dosaženo. Výrazné zdržení lze očekávat nejen kvůli změnám v americké administrativě v souvislosti s nástupem nové hlavy státu a startu jednání mezi EU a Spojeným královstvím o brexitu,⁴ ale také ve vazbě na kampaň před německými parlamentními a francouzskými prezidentskými i parlamentními volbami v roce 2017, nemluvě o jejich výsledku, který může vést k definitivnímu konci snah o uzavření obchodní dohody mezi EU a USA. Klíčové bude taktéž složení nového amerického Kongresu.

Zásadní roli ve výše zmíněných politických procesech sehrává veřejné mínění na obou stranách Atlantiku, které je čím dál tím skeptičtější nejen vůči dojednávané TTIP, ale také obecněji vůči liberalizaci mezinárodního obchodu, či dokonce vůči přínosům samotné globalizace. Již název článku Shawna Donnana „*Free trade v populism: The fight for America's economy*“⁵ svědčí o tom, že autor dává v příslušné debatě do kontrastu zastávce volného obchodu a protekcionistické populisty, mezi které řadí mj. prezidentského kandidáta Donalda Trumpa.⁶ Nicméně rostoucí skepticismus evropského a amerického veřejného mínění ztělesněný mj. v masových demonstracích

¹ WIRTSCHAFTSWOCHE. TTIP ist tot: Es lebe der deutsche Export. *WirtschaftsWoche*. 2016, (38), 18-24.

² A to i díky dopisu, který zformulovali ministři obchodu dvanácti členských zemí EU (včetně České republiky), které zastávají vstřícnější postoj k liberalizaci mezinárodního obchodu. Viz BEESLEY, Arthur. EU trade ministers in last-ditch push to save TTIP pact. In: *FT.com* [online]. September 15, 2016, 4:09 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/bb4f7be8-607f-11e6-b38c-7b39cbb1138a#myft:list:page>.

³ BEESLEY, Arthur. TTIP talks headed for a lengthy delay. In: *FT.com* [online]. September 23, 2016, 7:24 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f79588a6-81a7-11e6-8e50-8ec15fb462f4#myft:list:page>.

⁴ Financial Times upozorňují mj. také na to, že rozhodnutí o brexitu připravuje EU o členský stát, který byl jedním z nejvíce nakloněných dohodě s USA. Viz FINANCIAL TIMES. EU trade deal bows to the power of parliaments. In: *FT.com* [online]. July 5, 2016, 7:47 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/d97a5d06-42aa-11e6-b22f-79eb4891c97d#myft:list:page>.

⁵ DONNAN, Shawn. Free trade v populism: The fight for America's economy. In: *FT.com* [online]. September 22, 2016, 7:27 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/9f558874-7fe2-11e6-8e50-8ec15fb462f4#myft:list:page>.

⁶ V souvislosti s tímto štěpením vidí Robinson a Niles problém v chybějícím evropském leadershipu, který by odolával protitřžním a protiamerickým náladám. Viz ROBINSON, Peter; NILES, Thomas. Transatlantic trade talks lack European leadership. In: *WSJ.com* [online]. September 20, 2016, 3:05 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.wsj.com/articles/transatlantic-trade-talks-lack-european-leadership-1474398324>.

proti TTIP⁷ a kritický postoj řady nevládních organizací, odborů, nebo i sdružení malých a středních podniků⁸ vedlo některé zastánce liberalizovaného obchodu k uznání doprovodných škod způsobených globalizací. Odstraňování překážek mezinárodního obchodu má zjevně své vítěze a poražené,⁹ což reflektovala prezidentka MMF Christine Lagardeová ve své výzvě, aby USA směřovaly svou hospodářskou politiku více směrem k redistribuci bohatství. Donnan ve svém článku¹⁰ zmiňuje také výzkum laureáta Nobelovy ceny za ekonomii v roce 2015 Anguse Deatona, jenž zčásti připisuje alarmující nárůst úmrtí mezi méně vzdělanými muži středního věku v USA (ve vazbě na nárůst míry sebevraždy a předávkování drogami) právě rostoucí ekonomické nejistotě v souvislosti s globalizací. Na nerovné rozdělení ekonomických přínosů globalizace a na existenci nikoliv nevýznamné části obyvatelstva, která se stává „losery“, upozorňuje kromě celé řady dalších ekonomů i komentátor Wolfgang Münchau ve svém článku „*The revenge of globalisation's losers*“.¹¹

Ve výše nastíněném politickém, sociálním a ekonomickém kontextu se odehrává odborná ekonomická debata soustředěná na přínosy a náklady TTIP a samotné jednání mezi evropskými a americkými zástupci zaměřené na specifické aspekty této dohody. Evropská komise na svých webových stránkách¹² odkazuje na nezávislou studii Centra pro výzkum hospodářské politiky (Centre for Economic Policy Research – CEPR), jež podle svého ekonometrického modelu dochází k závěru, že by realizace ambiciózní TTIP přinesla významný ekonomický přínos jak EU (119 mld. eur ročně), tak USA (95 mld. eur ročně), vedla by k tvorbě nových pracovních míst a spolu se snížením cen by spotřebitelům umožnila větší výběr mezi produkty.

Výhody liberalizace obchodu ve svém článku „*The case for free trade*“¹³ nejen v souvislosti s debatou o TTIP zdůrazňují také Hornoková a Koren, když připomínají, že příslušné ekonomické přínosy spočívají 1. ve specializaci podle komparativních výhod, 2. v přístupu firem na větší trh a v s tím souvisejících úsporách z rozsahu a 3. v růstu konkurenceschopnějších producentů a zmenšení tržního podílu či odchodu z trhu podniků méně konkurenceschopných. Vedle toho mohou firmy přímo profitovat z obchodu prostřednictvím přístupu k levnějším a kvalitnějším vstupům ze zahraničí či přesunutím části výroby do zemí s levnějšími vstupy. Navíc import vstupů nebo fyzického kapitálu, jež reprezentují vyšší technologickou úroveň, může přispět k technologickému rozvoji v importující zemi. Hornoková a Koren tedy zdůrazňují, že i na import by se mělo nahlížet jako na důležitou část výnosů plynoucích z obchodu, zvláště když lze importované vstupy komplementárně kombinovat se vstupy dostupnými v domácí ekonomice. Článek „*Ships that pass in the night*“¹⁴ v *The Economist* se snaží čtenáře o výhodnosti TTIP přesvědčit sice méně odbornou formou, avšak podstata sdělení zůstává podobná. Jako příklad byl využit obchod s ústřicemi, kterému mezi EU a USA brání stejně kvalitní, avšak odlišná regulace. TTIP by mohla tuto situaci vyřešit. *The Economist* uvádí také často zmiňovaný argument, že by TTIP mohla umožnit EU a USA (produkujícím téměř polovinu světového HDP) nastavit standardy mezinárodního obchodu pro zbytek světa. Shawn Donnan v článku

⁷ Ohledně klesající podpory TTIP u německého obyvatelstva a s tím souvisejících masových demonstrací v Berlíně a Hannoveru viz např. WAGSTYL, Stefan. Anti-Americanism fuels German fears over TTIP trade pact. In: *FT.com* [online]. April 28, 2016, 7:43 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z:

<https://www.ft.com/content/7c8100e8-0b99-11e6-9456-444ab5211a2f#myft:list:page>.

⁸ Viz ELSNER, Richard. TTIP has become a significant point of conflict. In: *FT.com* [online]. January 29, 2016, 10:08 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/0becfda8-c393-11e5-b3b1-7b2481276e45#myft:list:page>.

⁹ Viz též poznámku 13.

¹⁰ Viz poznámku 5.

¹¹ MÜNCHAU, Wolfgang. The revenge of globalisation's losers. In: *FT.com* [online]. April 24, 2016, 7:49 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/a4bfb89a-0885-11e6-a623-b84d06a39ec2#myft:list:page>. Viz též NOVY, Dennis. TTIP – Is free trade coming to the north Atlantic? In: *VOXEU.org* [online]. May 28, 2014 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://voxeu.org/article/ttip-free-trade-coming-north-atlantic>.

¹² EUROPEAN COMMISSION – Directorate-General for Trade. About the Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP). In: *EC.EUROPA.eu* [online], 1. 4. 2015 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip/about-ttip/>.

¹³ HORNOK, Cecília; KOREN, Miklós. The case for free trade. In: *VOXEU.org* [online]. May 7, 2016 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://voxeu.org/article/case-free-trade>.

¹⁴ CHARLEMAGNE. Ships that pass in the night. In: *ECONOMIST.org* [online]. December 13, 2014 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.economist.com/news/europe/21636061-trade-deal-america-would-be-good-everybody-yet-it-still-may-not-happen-ships-pass>.

„*The TTIP has missed its political moment*“¹⁵ svým způsobem shrnuje argumentaci příznivců dohody. Staletí dějin nám totiž podle něj ukazují, že otevřeným ekonomikám se daří lépe než uzavřeným, a není důvod se domnívat, že budoucnost bude výjimkou z pravidla. Tvrdí také, že EU a USA sdílejí více podobností, než kolik mají mezi sebou rozdílů, disponují řadou společných hodnot, a proto by odstranění bariér obchodu mezi těmito ekonomikami byla dobrá věc.

Odlíšný pohled však nabízí Martin Wolf v článku „*The embattled future of global trade policy*“.¹⁶ Klade důraz na to, že vícestranné obchodní dohody typu TTIP (tedy např. i TPP – Trans-Pacific Partnership uzavřená mezi USA a 11 dalšími pacifickými zeměmi a čekající na ratifikaci) způsobují riziko odklonu od snah WTO a mohou podkopat potenciál globálních pravidel. V této souvislosti upozorňuje na možné snahy odsunout Čínu stranou při vytváření mezinárodní obchodní politiky. Další obavy podle něj může vzbuzovat síla USA prosadit si regulace, které nejsou v zájmu ostatních jednajících stran. Některé bariéry obchodu podle Wolfa reflektují rozdílné přístupy k riziku. Koordinace regulačních procesů (např. při testování léků) tak nesmí na obyvatelstvo obou bloků uvalit identické preference,¹⁷ jinak je odsouzena k nezdaru. Co se týče ekonomických přínosů TTIP, označuje je Wolf za nevelké a cituje práci Jeronima Capalda, jenž přichází s tvrzením, že výpočet přínosů ignoruje makroekonomická rizika, a dochází na základě keynesiánského přístupu k závěru, že agregátní poptávka EU poklesne kvůli propadu přebytku zahraničního obchodu. Wolf dále zmiňuje velmi intenzivně diskutované téma mechanismu urovnávání sporů mezi investorem a státem (investor-state dispute settlement – ISDS), s nímž jsou spojovány (otázkou je nakolik oprávněné) obavy, že legitimní politická rozhodnutí států mohou být podrobena korporátním zájmům. Wolf dochází k závěru, že je nezbytné postupovat opatrně a vyhnout se výše zmíněným rizikům, pokud má mít TTIP pozitivní vliv.

Kritický vůči TTIP je také Wolfgang Münchau ve svém dalším článku „*The transatlantic trade pact risks more harm than good*“.¹⁸ Jeho argumentace je z větší části opřena o výše zmíněný obtížný politický kontext pro schválení takové dohody. Münchau připouští, že s sebou TTIP může nést ekonomické výhody, ale klade si otázku, zda z ní může profitovat i průměrný volič. Jako přesvědčivý uvádí rovněž argument rakouského kancléře Christiana Kerna, jenž tvrdí, že TTIP posílí moc nadnárodních korporací na úkor zvolených politiků. Stejným směrem se ubírá i kritika mechanismu ISDS. Mnoho Evropanů podle Münchau vnímá TTIP jako útok na jejich způsob života a politici tak riskují „rozsáhlejší povstání proti globálnímu liberálnímu ekonomickému řádu.“ Gavyn Davies v článku „*When secular stagnation meets protection*“¹⁹ vysvětluje posun modelů keynesiánských makroekonomů, dřívějších oddaných zastánců volného obchodu a podporovatelů prezidentské kandidátky Hillary Clintonové, k protekcionističtější politice. Tento posun dává do souvislosti s obavami z manipulací s měnovými kurzy a s velmi uvolněnou měnovou politikou řady obchodních partnerů USA (Číny, Japonska, Německa, Tchaj-wanu či Koreje). Tyto obavy souvisí s rizikem importu pasti likvidity a s ní související deflace do USA (prostřednictvím apreciujiícího dolaru). Jasně preferovanou variantou odpovědi na takovou globální ekonomickou situaci je větší míra mezinárodní hospodářské koordinace a expanzivní fiskální politika amerických obchodních partnerů. Nové keynesiánské modely však nabízí i alternativu defenzivnější zahraniční obchodní politiky USA v porovnání s modely standardními. Davies dokládá tuto ekonomickou argumentaci i na člancích

¹⁵ DONNAN, Shawn. The TTIP has missed its political moment. In: *FT.com* [online]. May 16, 2016, 1:03 am [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/466ebdd4-fb3f-11e5-8f41-df5bda8beb40#myft:list:page>.

¹⁶ WOLF, Martin. The embattled future of global trade policy. In: *FT.com* [online]. May 12, 2015, 8:27 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/0911ea96-f803-11e4-8bd5-00144feab7de#myft:list:page>.

¹⁷ Řada dalších autorů dává do souvislosti preference, normy, hodnoty či kulturu obyvatelstva s regulacemi, které příslušné státy přijmou.

¹⁸ MÜNCHAU, Wolfgang. The transatlantic trade pact risks more harm than good. In: *FT.com* [online]. September 4, 2016, 8:15 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/1d131096-70ee-11e6-9ac1-1055824ca907#myft:list:page>.

¹⁹ DAVIES, Gavyn. When secular stagnation meets protection. In: *FT.com* [online]. May 8, 2016, 5:43 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/e48a9699-71d8-3f08-822b-e6e94e704470#myft:list:page>.

Paula Krugmana „*Suspicious nonsense on trade agreements*“²⁰ a „*A protectionist moment?*“²¹ které svědčí o jeho principiální podpoře volného obchodu, avšak i o jeho vlažném postoji vůči TTIP a TPP.

Ekonomické komentáře i odbornější texty se shodují, že TTIP (včetně jejich přínosů) tkví mnohem více ve sblížení regulací politik mezi EU a USA než v odbourání přetrvávajících (a s několika málo výjimkami nízkých) tarifních bariér.²² Spory mezi vyjednavací přetrvávají v řadě oblastí. Na prvním místě lze zmínit mechanismus ISDS, kdy byla Evropská komise pod tlakem Evropského parlamentu a nevládních organizací donucena předložit jeho revidovanou verzi.²³ Ta by měla obsahovat investiční soudy se stálým panelem soudců a s odvolacím orgánem, což však USA považují za příliš těžkopádné a omezující. Neshody panují také v oblasti zemědělství – zeměpisných označení potravin (prosazovaných EU), geneticky upravených organismů v potravinách, použití antibiotik a hormonů v hovězím masu (prosazovaných Spojenými státy). Shawn Donnan v článku „*EU-US trade: Five reasons why a deal looks difficult*“²⁴ kromě výše zmíněných sporných bodů uvádí ještě oblast veřejných zakázek, kde EU chce zajistit možnost evropským firmám účastnit se za rovných podmínek amerických tendrů, čemuž prozatím legislativa v USA brání. V oblasti liberalizace služeb zase EU požaduje vyřazení 200 tříd služeb z působnosti TTIP. Sektor finančních služeb byl víceméně kvůli odporu ze strany USA z jednání vypuštěn.

Ve svém článku „*US politics is closing the door on free trade*“²⁵ Philip Stephens (jako jeden z mnoha) varuje před sklouznutím k protekcionismu v případě odmítnutí smluv jako TTIP či TPP. To by mohlo vést k ještě většímu zpomalení růstu globální ekonomiky a k obchodním válkám.²⁶ Stephens upozorňuje vedle toho na geopolitické důsledky neúspěšných jednání či ratifikace. Vnímáno by to podle něj bylo jako zpráva o upadající pozici USA a inkohereci Západu, z čehož by jako jasný vítěz vyšla Čína. Gideon Rachman ve svém komentáři „*Barack Obama and the end of the Anglosphere*“²⁷ poukazuje na čím dál tím větší posun pozornosti Spojených států od Atlantiku k Pacifiku. Nelze tedy vyloučit, že krach TTIP by měl (zvláště při úspěšné ratifikaci TPP) dopady ve formě oslabené obchodní i geopolitické pozice EU. Někteří autoři však negativní důsledky spojují naopak s prosazením TTIP, jako Alan Winters v článku „*The problem with TTIP*“.²⁸ Varuje především před existenční hrozbou pro světový multilaterální obchodní systém a před ekonomickými dopady vyčleňování Číny, která se s největší pravděpodobností nebude ochotna připojit k dohodám, jejichž pravidla regulace byla dohodnuta bez její účasti.

Zcela aktuální vývoj kolem předběžné ratifikace CETA (Comprehensive Economic and Trade Agreement), obchodní smlouvy mezi EU a Kanadou a jakéhosi předskokana TTIP, je často vnímán jako selhání a ostuda obchodní politiky EU. Ve vazbě na negativní hodnocení řady dalších politik EU

²⁰ KRUGMAN, Paul. Suspicious nonsense on trade agreements. In: *NYTIMES.com* [online]. January 19, 2015, 3:55 am [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: http://krugman.blogs.nytimes.com/2015/01/19/suspicious-nonsense-on-trade-agreements/?_r=0.

²¹ KRUGMAN, Paul. A protectionist moment? In: *NYTIMES.com* [online]. March 9, 2016, 4:32 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://krugman.blogs.nytimes.com/2016/03/09/a-protectionist-moment/>.

²² Viz např. FONTAGNÉ, Lionel; JEAN, Sébastien. TTIP is about regulatory coherence. In: *VOXEU.org* [online]. November 16, 2014 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://voxeu.org/article/ttip-about-regulatory-coherence>.

²³ Viz BEATTIE, Alan. Critically ill transatlantic trade deal needed better treatment. In: *FT.com* [online]. September 6, 2016, 2:19 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f8ad3d00-7366-11e6-bf48-b372cdb1043a#myft:list:page>.

²⁴ DONNAN, Shawn. EU-US trade: Five reasons why a deal looks difficult. In: *FT.com* [online]. April 25, 2016, 10:31 am [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/c49b7e78-0aa2-11e6-9cd4-2be898308be3#myft:list:page>.

²⁵ STEPHENS, Philip. US politics is closing the door on free trade. In: *FT.com* [online]. April 7, 2016, 8:45 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/41fd9efa-fbee-11e5-b3f6-11d5706b613b#myft:list:page>.

²⁶ Viz poznámku 13.

²⁷ RACHMAN, Gideon. Barack Obama and the end of the Anglosphere. In: *FT.com* [online]. April 25, 2016, 5:48 pm [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/9d285120-088d-11e6-a623-b84d06a39ec2#myft:list:page>.

²⁸ WINTERS, Alan. The problem with TTIP. In: *VOXEU.org* [online]. May 22, 2014 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://voxeu.org/article/problem-ttip>.

může být tento vývoj interpretován jako alarmující. Možná ale, že i bez dalších obchodních smluv bude německý a s ním i český export žít dál.²⁹ Někteří analytici se dokonce domnívají, že prosperita může paradoxně vést obyvatele proti podpoře TTIP, protože slibovaný růst a pracovní místa za daných okolností nemohou vyvážit potenciální rizika pro bezpečnost potravin či ochranu pracovníků.³⁰ Otázkou je, jak dlouho tato prosperita vydrží, aniž by se klíčové obchodní bloky dohodly na rozumné regulaci probíhajících globalizačních procesů.

---

²⁹ Zde se tak vracíme zpět k titulku německého týdeníku WirtschaftsWoche. Viz poznámku 1.

³⁰ Viz zdroj v poznámce 7.

Daně

Margrethe Vestager ; [rozhovor vedli] Till Hoppe, Ruth Berschens

"Wir haben noch andere auf der Liste" : die EU-Wettbewerbskommissarin will US-Unternehmen nicht aus der Steuerpflicht entlassen. Dafür nimmt sie auch transatlantische Verstimmungen in Kauf
"Na seznamu máme ještě jiné" : komisařka EU pro hospodářskou soutěž nemíní americké podniky vyvázat z daňové povinnosti. Kvůli tomu bere v potaz i transatlantická rozladění

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 181 (19.9.2016), S. 6-7

Evropská komisařka pro hospodářskou soutěž Margrethe Vestagerová v rozhovoru zdůvodňuje své rozhodnutí, podle nějž musí americká společnost Apple doplatit Irsku na daních 13 miliard eur. Podle Vestagerové Apple nepřesunul všechny své relevantní irské zisky do USA a irská daňová úleva platila jen pro tuto firmu, čímž došlo k porušení rovnosti hospodářské soutěže v rámci evropského společného trhu. Podezření podobného rázu má Evropská komise i vůči dalším nadnárodním podnikům jako Amazon nebo McDonald's.

Hanna Datzler

Akquisitionsgesellschaft im Mehrwertsteuerrecht

Akviziční společnost v legislativě k dani z přidané hodnoty

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 17, S. 653-660

K postavení akvizičních společností v unijní legislativě k dani z přidané hodnoty a v judikatuře Soudního dvora Evropské unie. Autorka si ve své analýze klade otázku, zda mohou akviziční společnosti (tj. účelové společnosti zřízené pro nákup jednoho podniku jiným) uplatnit v rámci provedené transakce srážku DPH na vstupu. Dochází k závěru, že stávající judikatura Soudního dvora EU tuto srážku nepřipouští pro čistě akviziční společnosti, které se pak dále nijak nepodílejí na správě získaného podniku a ani nevyvíjejí samostatnou hospodářskou činnost. V článku představený koncept "bezprostředního plátce daně" tak v tomto případě nelze použít. - Pozn.

Blazenska Ban, Daniel Niehus, Ralf Pestl

BEPS-Aktionspunkt 7: Auswirkungen auf die unternehmerische Tätigkeit international agierender Unternehmen

Bod 7 akčního plánu BEPS: dopady na podnikatelskou činnost mezinárodně činných firem

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 37, S. 2136-2141

Příspěvek shrnuje změny v definicích jednotlivých druhů stálých provozoven obsažené v akčním plánu projektu BEPS, pomocí něhož chce Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) doplnit svou vzorovou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Právě kategorie stálých provozoven je rozhodující pro určování daňové povinnosti mezinárodně působících podniků. Navrhované změny přinášejí zpřesnění definic a modifikují katalog výjimek pro vynětí z této kategorie. Tím bude podle autorů pro nadnárodní korporace obtížnější se vyhnout daňové povinnosti ve státech, kde vykonávají svou činnost a v nichž nejsou rezidenty. S tímto zpřísněním ale rovněž bude stoupat riziko dvojího zdanění či dodatečných sankcí pro všechny podniky, pakliže jejich dokumentace nebude dostatečná, případně nerozpoznají-li včas splnění kritérií pro status stálé provozovny. - Pozn. -- Podrobněji k dopadům bodu 7 akčního plánu BEPS na postavení obchodních zástupců nadnárodních koncernů viz článek na s. 2125-2130.

Jiří Nesrovnal, Iveta Nesrovnalová

Bezúplatné příjmy v zákoně o daních z příjmů : vybrané otázky [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2016, č. 4

Expertní příspěvek rozebírá vybrané základní koncepční otázky problematiky bezúplatných příjmů v zákoně o daních z příjmů (v kontextu změny, kdy od 1.1.2014 došlo k přesunutí daně dědické a darovací pod daň z příjmů). Autoři nejprve upozorňují na přetrvávající nejasnosti v pojetí bezúplatného příjmu, který by měl dle § 23 odst. 3 písm. a) bod 16 ZDP podléhat dani, a zasazují se o zpřesňující legislativní úpravu tohoto pojmu. Poté rozebírají otázky ocenění bezúplatného příjmu, možnosti snížení základu daně v případě bezúplatného příjmu a vztahu bezúplatného příjmu k úpravě základu daně z titulu cen obvyklých. Následně představují a na příkladech dokumentují, co není bezúplatným

příjmem, a rozlišují mezi bezúplatným či úplatným plněním. Zaměřují se na vybrané sporné případy a představují postoj GFR k těmto sporným otázkám. - Pozn. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2016/09/08/A5ZA16040001.htm>

Larisa Gerzova, Oana Popa, Ivana van der Maas

CFE Forum 2016: Rebuilding international taxation - how to square the circle?

Fórum CFE 2016: přestavba mezinárodního zdanění - jak dosáhnout kvadratury kruhu?

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 8, p. 354-360

Autorky shrnují debatu, která proběhla na Fóru CFE (Evropské fiskální konfederace) v dubnu r. 2016. Příspěvky se týkaly problematiky mezinárodního zdanění, konkrétně iniciativ EU a OECD v této oblasti, tématu ekonomické podstaty (economic substance) a jistoty, diskrétnosti a transparentnosti v souvislosti s očekáváními daňových poplatníků ve vztahu k úřadům. - Pozn.

Jiří Vychopeň

Daňová evidence pro účely daně z příjmů fyzických osob

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 9, s. 9-15

Od zdaňovacího období r. 2004 jsou poplatníci daně z příjmů fyzických osob s příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, kteří nevedou účetnictví a neuplatňují výdaje v procentní výši z dosažených příjmů, povinni pro zajištění zjištění základu daně vést daňovou evidenci podle § 7b ZDP. Daňová evidence je oproti vedení účetnictví administrativně jednodušší. Příspěvek seznamuje s účelem a obsahem daňové evidence a s předmětem daňové evidence podle zákona o dani z příjmů. Dále rozebírá evidenci příjmů a výdajů pro zjištění základu daně, otázku majetku a dluhu v daňové evidenci i cizí měny v daňové evidenci. Stručně také zmiňuje problematiku úschovy daňové evidence, přechodu z daňové evidence na účetnictví a daňovou evidenci při společném podnikání ve společnosti.

Jiří Špalek, Zuzana Špačková

Daňové úniky v laboratoři : vliv kontextu na ochotu platit daně

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 5, s. 524-540

Problematika experimentálního zkoumání motivů daňových úniků v podmínkách postransformující se ekonomiky. Autoři nejprve seznamují s teoretickým pohledem na výzkum problematiky daní prostřednictvím ekonomického experimentu, rozebírají přístupy používané ke zkoumání faktorů ovlivňujících rozhodování o řádném placení daní a shrnují dosavadní nejvýznamnější výsledky experimentálního výzkumu. Dále pak představují vlastní podobu experimentu a zkoumané výzkumné otázky a hypotézy. V něm se zaměřují na testování vlivu použitého jazyka instrukcí v kombinaci s různě nastavenými institucionálními proměnnými (pravděpodobnost daňové kontroly a výše penále za neodvedenou daň) na míru řádného placení daní. Všechny varianty experimentu vycházejí z mechanismu dobrovolného přispívání na veřejné statky. Následně shrnují zjištěné výsledky. - Pozn.

Lenka Křištofiková

Daňové zatížení OSVČ, zaměstnance a právnických osob

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 17, s. 4-8

Autorka prostřednictvím modelových příkladů výpočtů daně z příjmů i odvodů na sociální a zdravotní pojištění dokládá vyšší daňového zatížení vybraných skupin osob v ČR. Představuje reálné daňové zatížení osoby samostatně výdělečně činné, právnické osoby, spolku/neziskové organizace, zaměstnance v hlavním pracovním poměru a s dohodou o provedení práce. Ukazuje, že nejvyšší procentuální daňové zatížení má zaměstnanec v běžném pracovním poměru.

Eva Sedláková

Daňové zvýhodnění na děti

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 9, s. 25

Autorka informuje o schválení novely č. 125/2016 Sb. zákona o daních z příjmů, která přinesla mimo jiné i očekávané zvýšení slevy na vyživované děti. Upozorňuje na sdělení Finanční správy pro plátce daně z příjmů ze závislé činnosti k daňovému zvýhodnění 2016. V té souvislosti uvádí, že přechodné ustanovení zajišťuje, aby se zvýšené daňové zvýhodnění na druhé a další dítě v § 35c odst. 1 zákona o daních z příjmů aplikovalo již za celé zdaňovací období r. 2016. -- Praktická řešení k daňovému zvýhodnění na děti viz s. 34-35. -- Viz také čas. Daně a účetnictví bez chyb... č. 10/2016, s. 18-21.

Wissenschaftlicher Beirat Steuern der EY

Das BEPS-Projekt - Babylonische Sprachverwirrung zum Fremdvergleichsgrundsatz

Projekt BEPS - babylonské zmatení jazyků ve věci zásady externího srovnávání

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 36, S. 2078-2084

Kritický příspěvek k závěrečným zprávám OECD k 15 bodům akčního plánu projektu BEPS k zamezení daňovým únikům. Tyto zprávy zveřejněné 5.10.2015 představují minimální shodu zúčastněných zemí, jak projekt BEPS v praktické rovině naplňovat. Podle autorů je celkové vyznění dokumentu na jedné straně příliš kompromisní, o čemž svědčí absence závazné minimální daňové sazby z příjmů a zisků, jakož i jednotných definic pro vlastní a cizí kapitál. Na druhé straně ale představené plány obsahují návrh zásadní změny metody přiřazování zisku a jeho zdanění, kdy více rozhodující by mělo být místo faktické produkce a méně pak jednotlivá smluvní ujednání v rámci koncernu ("substance over form"). Zde však autoři varují, že vzhledem k pojmové vágnosti návrhu může vznikat riziko dvojího zdanění nadnárodních koncernů a výkladových konfliktů při užívání standardů externího srovnávání u vnitrokoncernové cenové politiky. Svě pochybnosti o doporučeních k BEPS dokládají na několika modelových příkladech. V závěru pak dávají vlastní doporučení podnikům, jak na možný změněný přístup k přiřazování zisku reagovat. - Pozn.

Václav Benda

DPH u ubytovacích a stravovacích služeb

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 9, s. 17-20

Článek rozebírá právní úpravu problematiky uplatňování daně z přidané hodnoty u ubytovacích a stravovacích služeb v ČR. V té souvislosti autor zdůrazňuje, že se na tyto služby od 1.12.2016 vztahuje povinnost elektronické evidence tržeb dle zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, a že zároveň dochází ke snížení dosavadní základní sazby DPH ve výši 21 % u stravovacích služeb na první sníženou sazbu daně ve výši 15 %. Autor se věnuje podmínkám, za nichž je poskytnutí ubytovací služby předmětem DPH, otázkám stanovení místa plnění a povinnosti přiznat daň i řešení praktických příkladů. Dále charakterizuje stravovací služby dle zákona o DPH, povinnost přiznat daň a osvobození od daně na stravovací služby. V závěru se věnuje problematice cestovních služeb.

Jan Vleggeert

Dutch CV-BV structures : Starbucks-style tax planning and state aid rules

Holandská struktura "CV-BV" : daňové plánování ve stylu společnosti Starbucks a pravidla pro státní pomoc

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 3, p. 173-181

V roce 2013 se Evropská komise začala zabývat daňovými praktikami společnosti Starbucks. Společnost Starbucks využívala složitá schémata na principu "CV-BV", která této firmě umožňovala vyhnout se placení daně z příjmu právnických osob v USA i Nizozemí. V březnu 2014 Komise zahájila šetření s cílem zjistit, zda lze benevolentní daňové podmínky nizozemských úřadů pokládat za neoprávněnou státní pomoc. Autor v této souvislosti vysvětluje schéma CV-BV, uvádí, proč příjmy odvedené do holandských komanditních společností ("CV") nejsou v Holandsku předmětem daně a v závěru potvrzuje na základě analýzy různých právních ustanovení, že lze daná schémata považovat za neoprávněnou státní pomoc. - Pozn.

Clemens Fuest

Eine Frage der Macht : der transatlantische Streit im Fall Apple zeigt: Die Steuerpolitik ist weit mehr als ein nationales wirtschaftspolitisches Instrument. Es geht um ökonomische Interessen und Fairness im internationalen Wettbewerb

Otázka moci : transatlantický spor v kauze Apple ukazuje: daňová politika je více než jen národní nástroj hospodářské politiky. Jde také o ekonomické zájmy a férovost v mezinárodní soutěži

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 172 (6.9.2016), S. 10-11

Současný prezident německého Ifo-institutu Clemens Fuest ve svém příspěvku konstatuje, že složená daňová kvóta se v zemích OECD již dvacet let nezměnila a v průměru se pohybuje kolem 34 procent. V samotném Německu pak kvóta dosahuje lehce nadprůměrné hodnoty 36 procent. Proces globalizace tak nijak nepodlomil daňové příjmy státních rozpočtů. Jinak je tomu ale v oblasti struktury příjmů. V ní hrají menší roli cla a daně z příjmů a přesouvatelného majetku, o čemž svědčí pokles průměrné

sazby daně z příjmů právnických osob mezi lety 1983 a 2016 z 46 na 25 procent. Na druhé straně se zvýšil podíl daní z pozemků a nemovitostí, nepřímých daní a odvodů na sociálním pojištění. Stoupající význam a zisky firem digitální ekonomiky s malým počtem provozoven a zaměstnanců ale v poslední době vede některé státy i k vyššímu zájmu o zdanění jejich příjmů. Daňová politika nicméně zůstává významným prostředkem soutěže mezi jednotlivými ekonomikami, proto Fuest neočekává, že jakákoli harmonizační opatření daní na globální úrovni budou úspěšně realizována. To podle něj dokládá výsledná verze projektu proti daňovým únikům BEPS postrádající jakýkoli mechanismus na vymáhání plnění závazků mezi jeho signatáři. Úkolem Německa a dalších otevřených ekonomik tak bude bránit zavádění dvojích zdanění a cel pro své daňové rezidenty v zahraničí.

Wendelin Liebgott

Es könnte alles so einfach sein... : Variationen über einen fast alltäglichen Sachverhalt aus dem Grenzgebiet

Mohlo by být všechno tak jednoduché... : variace na jednu téměř všednodenní záležitost z pohraničí

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 16, S. 628-631

Autor popisuje, jakým sporným situacím může čelit daňový poradce při daňovém ošetření přeshraničního pohybu zboží v rámci EU. Složitost národních předpisů implementujících unijní legislativu o společném trhu se dotýká především podniků z příhraničních oblastí, které mají provozy, dodavatele a zákazníky na obou stranách hranice. V článku jsou představeny modelové příklady z německo-francouzského pomezí. - Pozn.

By Nadja Dwenger ... [et al.]

Extrinsic and intrinsic motivations for tax compliance : evidence from a field experiment in Germany

Vnější a vnitřní motivace při dodržování daňových předpisů : důkazy z experimentu provedeného v Německu

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 8 (2016), No. 3, p. 203-232

V Bavorsku mají věřící povinnost platit tzv. církevní daň. Tato daň je povinná, její neplacení je porušením daňových zákonů. Základem daně je vykázaný zdanitelný příjem. Církev má právo kontrolovat, zda odváděná daň souhlasí s údaji v přiznání k dani z příjmu, kontrolu ale ve skutečnosti neprovádí. Specifikem systému je tedy dle autorů nulový postih. Dále je podporováno odvádění vyšších příspěvků (dárcovství). Autoři na základě údajů o odvedené dani a o skutečné daňové povinnosti zkoumají roli vnitřní a vnější motivace při dodržování daňových předpisů. Vzhledem k neexistenci reálného postihu vychází odvádění daně z vnitřní motivace. Autoři provádějí experiment, v rámci kterého zavádějí do systému postihy a odměny (vnější motivaci). Zjišťují nicméně, že role vnitřní motivace je v daném případě značná a že neexistuje vytěšňovací efekt mezi oběma složkami motivace. - Pozn.

Jürgen Scholz, Robert Claßen

Grundstücksbezogene Leistungen im Fokus : Praxisfragen in Bezug auf die ab 1.1.2017

anzuwendenden Änderungen der Durchführungsverordnung (EU) Nr. 1042/2013

Na pozemek vázané služby v ohnisku zájmu : praktické otázky ohledně od 1.1.2017 účinných změn prováděcího nařízení EU č. 1042/2013

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 18, S. 704-710

Vedle přeshraničních dodávek zboží má v Evropské unii nemalý význam pro určování plátce DPH a vyměřování daně také kategorie na pozemek vázaných ostatních služeb. Jedná se zejména o úkony spojené s pronájemem, pachtem, koupí či ziskem pozemků nebo na nich provedenými stavebními pracemi. Dosud však v rámci Evropské unie neexistovala jednotná definice pozemku a s ním spojených pojmů, na což Evropská komise již reagovala v nařízení č. 2013/1042/EU, jež vstoupí v účinnost 1.1.2017. Autoři článku shrnují znění nařízení týkající se vymezení pozemků a srovnávají je s definicemi obsaženými v německém zákoně k DPH a s praxí německé daňové správy. Ve výkladu přitom zohledňují i dodatečná vysvětlující doporučení Evropské komise a relevantní judikaturu Soudního dvora EU. - Pozn.

Ade Hidayat and Nasruddin Djoko Surjono

Impact of specific excise rate simplification on cigarette consumption and government revenue in Indonesia [elektronický zdroj]

Vliv zjednodušení specifických daňových sazeb na spotřebu cigaret a státní příjmy v Indonésii

World customs journal, Vol. 10 (2016), No. 1, p. 73-100

V rozvojových zemích prudce roste spotřeba cigaret. Indonésie se v roce 2007 umístila ve světovém žebříčku zemí s největší spotřebou cigaret na 5. místě (za Čínou, USA, Ruskem a Japonskem). Od roku 2007 došlo v Indonésii k řadě různých reforem systému spotřební daně z cigaret (přechod od sazby "ad valorem" ke specifické sazbě, změny výše sazeb pro různé typy cigaret). Autoři nejprve představují teoretická východiska zdanění v kontextu spotřebních daní z tabáku (analýza dopadu daně; vztah mezi strukturou zdanění, cenami a poptávkou; Lafferova křivka) a dále pomocí různých modelů určují konkrétní dopady reformy systému zdanění cigaret v Indonésii. - Pozn. Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/volume-10-number-1-march-2016/>

Frans Vanistendael

Is tax avoidance the same thing under the OECD base erosion and profit shifting plan, national tax law and EU law?

Znamená vyhýbání se dani totéž podle akčního plánu OECD proti erozi daňového základu a přesouvání zisků, podle národního daňového práva a práva EU?

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 3, p. 163-172

Autor se v článku zabývá vyhýbáním se dani (tax avoidance), jeho úpravou a definicí podle akčního plánu OECD proti erozi daňového základu a přesouvání zisků (BEPS), podle národního daňového práva a práva Evropské unie. V této souvislosti autor poukazuje na konflikt mezi akčním plánem OECD a principy jednotného trhu EU (volný pohyb zboží, služeb, kapitálu, osob), přičemž je zatím otázkou, jak bude v případných sporech rozhodovat Evropský soudní dvůr. - Pozn. -- K iniciativě OECD proti BEPS viz také další článek v čísle na s. 142-145.

Pavel Matějka

Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH. (7.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 17, s. 18-20

Další díl série článků o problémech při vyplňování přiznání k dani z přidané hodnoty v ČR. Tento díl pojednává o dalších z plnění vykazovaných na ř. 26 části II, oddílu C daňového přiznání, kam plátcí DPH uvádějí částky za uskutečněná plnění s nárokem na odpočet daně, jinde neuváděná. Autor rozebírá základní principy uplatnění zvláštního režimu pro cestovní službu (dle § 89 zákona o DPH), zvláštního režimu pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými předměty, sběratelskými předměty a starožitnostmi (dle § 90 zákona o DPH) a pro dodání zboží s místem plnění mimo tuzemsko.

Pavel Matějka

Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH. (8.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 18, s. 17-20

Další díl série článků o problémech při vyplňování přiznání k dani z přidané hodnoty v ČR. Tento díl je věnován plněním vykazovaným na řádcích 30 až 34 daňového přiznání, nejprve se zabývá zjednodušeným postupem při dodání zboží formou třístranného obchodu v případě, kdy tuzemský plátcí je prostřední osobou. Obsahem další části je problematika osvobození od daně při dovozu zboží podle § 71g zákona o DPH a opravy výše daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení. Autor rozebírá postup u věřitele, postup u dlužníka i revize opravy výše daně u plného či částečného uspokojení pohledávky, postoupení pohledávky nebo zrušení registrace věřitele k DPH.

Radim Boháč

K problematice tzv. daňových balíčků

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 28-37

Autor se zamýšlí nad tím, zda je vhodnější vytvářet soubory novel daňových zákonů a ty pak přijímat v daňových balíčcích nebo zda novely jednotlivých daňových zákonů předkládat a přijímat samostatně. Věnuje se vymezení daňových balíčků a na základě analýzy daňových balíčků přijatých v ČR od r. 1993 do současnosti dovozuje obecné závěry a kategorizaci legislativy v oblasti daňových balíčků.

Představuje také daňový balíček 2017, který vláda schválila v červenci 2016, a uvádí a hodnotí argumenty, které zaznívají při jeho projednávání ohledně legislativní formy daňového balíčku. - Pozn.

Dick Molenaar

Minimum threshold for entertainers and sportspersons in article 17 of the OECD model

Minimální hranice pro umělce a sportovce v článku 17 vzorové smlouvy OECD

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 4, p. 224-229

Mezinárodní pravidla pro zdanění příjmů umělců a sportovců mohou spolu s odlišnými přístupy v různých státech vést k nadměrné administrativní zátěži a dvojímu zdanění. Problém se přitom týká zejména umělců a sportovců s nižšími příjmy, kteří si nemohou dovolit drahé daňové poradce. V červnu 2014 vydala OECD zprávu, která doplňuje původní článek 17 vzorové smlouvy OECD a která některé z problémů zmírňuje. Jednou z možností, která zmírňuje původní úpravu, je zavedení hranice 15 000 SDR (zvláštní práva čerpání, měnová a účetní jednotka Mezinárodního měnového fondu), do které není příjem sportovců či umělců zdaněn v zemi, kde proběhlo vystoupení. Autor se v článku věnuje blíže této problematice. Své vysvětlení doplňuje také konkrétními příklady. - Pozn.

Bundesministerium der Finanzen

Modernisierung des Besteuerungsverfahrens

Modernizace daňového řízení

Monatsbericht des BMF, Jg. 2016, Nr. 8, S. 30-36

Shrnutí nejdůležitějších opatření německého zákona o modernizaci daňového řízení z 22.7.2016, jehož první ustanovení vstoupí v účinnost 1.1.2017. Norma má přinést jednodušší tvorbu daňových přiznání, snazší udělování plné moci třetím osobám a vyšší optimalizaci kontrol daňových přiznání finančními úřady. Zákon také rozšiřuje lhůtu pro dodání daňového přiznání z pěti na sedm měsíců, zároveň ale zpřísňuje pokuty za jeho včasné nedodání. A v neposlední řadě jsou ve schválené legislativě obsažena pravidla pro nově upřednostňovanou elektronickou komunikaci finančních úřadů a daňových plátců, respektive daňových poradců. - Pozn.

Zdeňka Tesařová

Novela zákonného opatření Senátu o dani z nemovitých věcí

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 48-53

Příspěvek poukazuje na nejvýznamnější změny, které přináší první novela zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí. Tato novela č. 254/2016 Sb. nabývá účinnosti dnem 1.11.2016. Kromě zásadní změny týkající se osoby poplatníka daně z nabytí nemovitých věcí (tzn. sjednocení osoby poplatníka daně v osobě nabyvatele, a to ve všech případech, které podléhají zdanění touto majetkovou transferovou daní) přináší i další změny dotýkající se předmětu daně (koncepte nabytí inženýrských sítí a zdanění v případě přeměny právnických osob), základu daně a upřesnění podmínek pro aplikaci osvobození od daně. -- Viz také příspěvek v čas. Účetnictví v praxi č. 9/2016, s. 12-14 a v čas. DHK č. 18/2016, s. 14-17.

Maja Stubbe Gelineck

Permanent establishments and the offshore oil and gas industry. Part 1

Stálé provozovny a těžba ropy a plynu na moři. Část 1.

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 4, p. 208-218

Autorka se v článku zabývá konceptem stálé provozovny v ropném a plynárenském průmyslu na moři. Nejprve je v článku popsána stávající právní úprava, která tuto problematiku ovlivňuje (Konvence OSN o námořním právu, daňové smlouvy). Dále je definován pojem "stálá provozovna" a jsou rozebrány jednotlivé činnosti ropného a plynárenského průmyslu na moři (průzkumná činnost, vrty, problematika zásobovacích plavidel a plavidel poskytujících služby, přeprava ropy a plynu). Konkrétně se autorka soustředí na to, zda námořní činnosti splňují kritéria stálé provozovny podle vzorové smlouvy OECD a zda lze plavidlo považovat za stálou provozovnu. Z autorčiny analýzy vyplývá, že námořní činnost obecně splňuje podmínky stálých provozoven dle vzorové smlouvy OECD. Novinkou je zjištění, že za určitých podmínek jsou stálými provozovnami také námořní plavidla. - Pozn. -- Pokračování v čísle 5/2016.

Maja Stubbe Gelineck

Permanent establishments and the offshore oil and gas industry. Part 2

Stálé provozovny a těžba ropy a plynu na moři. Část 2.

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 5, p. 259-265

V pokračování článku o stálých provozovnách v ropném a plynárenském průmyslu na moři se autorka zabývá vybranými ustanoveními v daňových smlouvách uzavřených mezi Dánskem a dalšími státy (severské země, Velká Británie, Německo, Kanada, Austrálie). Je zjištěno, že úprava činností ropného a plynárenského průmyslu se v různých daňových smlouvách uzavřených Dánskem liší. Konkrétně autorka mj. zkoumala, zda je stanoveno časové omezení (ve dnech a měsících), od kterého je možné u daných činností hovořit o stálých provozovnách, zda ve smlouvách existují výjimky pro zásobovací plavidla a zda má přednost ustanovení daňové smlouvy nebo obecná definice stálé provozovny v článku 5 vzorové smlouvy OECD. - Pozn. -- První část článku viz č. 4/2016.

Daniela Schreibová

Pokyn GFŘ D-29 k prominutí pokut za nepodání kontrolního hlášení

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 18, s. 10-12

Seznámení s pokynem GFŘ D-29, který upravuje postup orgánů Finanční správy ČR při rozhodování o prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení dle § 101k zákona o dani z přidané hodnoty v návaznosti na příslušná ustanovení daňového řádu. GFŘ ve snaze o jednotné a objektivní rozhodování o žádostech o prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení vymezuje tímto pokynem skutečnosti, pro které je dle zákonné úpravy možno pokutu prominout. Žádost podléhá správnímu poplatku ve výši 1000 Kč. - Odkaz.

Xénia Makarová

Primitivně podvody s DPH už mali skončit' : daňové podvody

Trend, Sv. 26, (2016) č. 36, s. 12-15

Slovenská vláda od r. 2012 zavedla řadu změn, které zamezují nejjednodušším a nejčastěji používaným schémátům daňových podvodů s DPH. Nicméně údaje z r. 2013 o ukazateli mezery DPH naznačují, že SR je mezi vybranými státy v efektivitě výběru DPH druhá nejhorší (mezera vyjadřuje rozdíl mezi teoretickou výší daně podle vývoje ekonomiky a skutečně vybranou sumou). Autorka zdůrazňuje, že aktuální mezera DPH se od té doby sice snížila, ale k podvodům s DPH na Slovensku stále dochází. V článku dále rozebírá důvody tohoto stavu. Zvažuje možná řešení problému, mimo jiné omezením daně z přidané hodnoty systémem reverse charge. Zmiňuje také kauzu Bašternák. -- K tématu také rozhovor se soudcem Špecializovaného trestného súdu na s. 16-18.

Karel Brychta

Promíjení pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu fyzických osob : základní principy a vzor žádosti

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 17, s. 13-17

GFŘ vydalo pokyn D-28 týkající se pravidel promíjení pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu fyzických osob v návaznosti na § 38w odst. 6 zákona o daních z příjmů. Autor zdůrazňuje, že pokuta za nesplnění této povinnosti je relativně vysoká, pohybuje se v závislosti na podmínkách případu od 0,1 % do 15% z částky neoznámeného příjmu. Článek prezentuje základní pravidla a principy, ze kterých tento pokyn vychází, a je doplněn vzorovou žádostí o prominutí pokuty. - Pozn. -- Téma zpracovává i příspěvek v DHK č. 14-15/2016, s. 41-42.

By Levon Barseghyan and Stephen Coate

Property taxation, zoning, and efficiency in a dynamic Tiebout model

Zdanění nemovitostí, územní plánování a efektivita v dynamickém Tieboutově modelu

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 8 (2016), No. 3, p. 1-38

Dle tzv. Hamiltonova argumentu vede systém financování veřejných služeb místní samosprávou pomocí daně z nemovitosti k efektivní alokaci bydlení i služeb za předpokladu, že má místní samospráva možnost implementovat územní plán. Tento argument, který představil Bruce W. Hamilton ve své práci v roce 1975, vedl k názorům o prospěšnosti daní z nemovitostí ("Benefit View"), tedy že na daň z nemovitosti by mělo být nahlíženo jako na poplatek za užívání veřejných služeb, který není

redistributivní a nevede k deformaci na trhu. Autoři Hamiltonův argument nyní znovu posuzují v dynamickém Tieboutově modelu a zjišťují skutečnosti, které jsou v rozporu s některými tvrzeními myšlenkového proudu "Benefit View". - Pozn.

Zdeňka Tesařová

Silniční daň v judikatuře

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 38-47

Příspěvek poukazuje na několik judikátů, v převážné většině rozsudků Nejvyššího správního soudu, věnujících se problematice silniční daně. Zprostředkuje pohled soudu na některé podmínky, jejichž splnění je nezbytné z hlediska aplikace vybraných ustanovení zákona č. 16/1993 Sb. o dani silniční (problematika skutkového stavu vozidla vs. formálního stavu zápisu; kdo je poplatníkem silniční daně za vozidlo; osoba poplatníka daně u vozidla v době tzv. polopřevodu; poplatník daně v případě absolutně neplatné smlouvy; poplatník daně po prodeji vozidla na součástky a věrohodnost svědecké výpovědi; posouzení podmínek pro aplikaci osvobození vozidel používaných k zabezpečení sjízdnosti a schůdnosti pozemních komunikací; aplikace snížené sazby daně u vozidel používaných jako výcviková vozidla autoškoly).

Philip Baker

Some recent decisions of the European Court of Human Rights on tax matters (and related decisions of the European Court of Justice)

Některá nedávná rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva v daňových záležitostech (a související rozhodnutí Evropského soudního dvoru)

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 8, p. 342-351

Autor se zabývá rozhodnutími Evropského soudu pro lidská práva z období od ledna 2015 do května 2016, která se vztahují k problematice lidských práv a zdanění. Tato problematika zahrnuje aplikaci zákazu dvojího stíhání (double jeopardy), diskrétnost, svobodu slova a informace o daňovém poplatníkovi, retrospektivní daňovou legislativu, právo neobviňovat sám sebe (freedom from self-incrimination), důvěrnost a soukromí, výměnu informací a procesní záruky, diskriminaci při poskytování daňových úlev, ospravedlnitelnou diskriminaci u daní z kapitálu a používání daňového práva jako prostředku k perzekuci. Pozornost je věnována také tematicky souvisejícím případům rozhodovaným Evropským soudním dvorem. - Pozn.

Richard W. Fetter

Spor o správnost sražené daně - stížnost na postup plátce daně

Národní pojištění, Sv. 47, (2016) č. 8, s. 31-32

Postup, jak dosáhnout nápravy v případě, že má zaměstnanec podezření, že mu zaměstnavatel chybně vypočítal a srazil daň z jeho odměny za práci, upravuje daňový řád č. 280/2009 Sb. (formální postup obsahuje § 237). Spor se zaměstnavatelem (plátcem daně) o správnost sražené daně řeší finanční úřad (správce daně) na základě stížnosti zaměstnance (poplatníka). Autor seznamuje s náležitostmi stížnosti na postup plátce daně a s postupem finančního úřadu po podání stížnosti.

By Claus Thustrup Kreiner, Søren Leth-Petersen and Peer Ebbesen Skov

Tax reforms and intertemporal shifting of wage income : evidence from Danish monthly payroll records

Daňové reformy a přesouvání mzdových příjmů v čase : důkazy z měsíčních záznamů o výplatách v Dánsku

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 8 (2016), No. 3, p. 233-257

K přesouvání příjmu v čase dochází, když je daň z příjmu určitého roku odvedena v jiném zdaňovacím období s cílem snížení daňové povinnosti. Jde tedy o případ vyhýbání se dani (v některých státech, např. USA, je toto jednání nicméně klasifikováno jako daňový únik). Autoři zkoumají zmíněný jev u zaměstnanců v Dánsku a zjišťují, že v lednu roku 2010 byl průměrný vykázaný příjem o 10 % vyšší, s čímž korespondovalo snížení vykázaného příjmu v listopadu a prosinci v roce 2009. Jev souvisel s výší příjmů zaměstnance (čím vyšší příjem, tím vyšší vyhýbání se dani). Dále byl také zkoumán vliv informovanosti zaměstnanců o legálnosti a možnosti přesouvání příjmů na toto jednání. - Pozn.

Vladimir A. Gidirim

Taxation of foreign multinational enterprises conducting business in and with Saudi Arabia

Zdanění zahraničních nadnárodních podniků, které působí v Saúdské Arábii

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 4, p. 230-235

Saúdská Arábie se v současnosti pokouší o transformaci své ekonomiky s cílem snížit závislost na těžbě ropy. Nadnárodní firmy, které do země přicházejí, se musí přizpůsobovat místním daňovým předpisům. Autor vysvětluje specifika daňového systému v Saúdské Arábii a popisuje principy zdanění, které se vztahují na nadnárodní firmy podnikající v Saúdské Arábii. Poslední část článku je věnována problematice převodních cen. - Pozn.

Maarten de Wilde

Taxation of multinational enterprises in a global market : moving to corporate tax 2.0?

Zdanění nadnárodních společností na světovém trhu : přechod na novou verzi daně z příjmu právnických osob?

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 3, p. 182-187

Způsoby zdanění příjmů nadnárodních podniků jsou zastaralé a neodpovídají dnešnímu globalizovanému prostředí. Iniciativa OECD/G20 proti BEPS i návrh společného konsolidovaného základu daně (CCCTB) Evropské unie se sice snaží řešit některé nedostatky, základní principy zdanění však zůstávají stejné. Dle autora by se mělo začít přemýšlet o zcela novém systému zdanění. Jeden z možných nových modelů korporátní daně autor navrhuje v článku. - Pozn.

Pascal Saint-Amans and Raffaele Russo

The BEPS package : promise kept

Balíček proti BEPS : slib dodržen

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 4, p. 236-241

Autoři v článku rozebírají plán OECD proti erozi daňového základu a přesouvání zisků - popisují jednotlivé iniciativy akčního plánu a jejich cíle, očekávaný dopad opatření a kroky, které by měly následovat (implementace, její monitorování a další). - Pozn.

Antti Laukkanen

The development aspects of special tax zones

Rozvojové aspekty speciálních daňových zón

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 3, p. 152-162

Speciální daňové zóny (special tax zones, STZ) jsou oblasti s benevolentnějšími daňovými předpisy ve srovnání se sousedními zeměmi či jurisdikcemi. Tyto oblasti se vyznačují např. nízkými daněmi z příjmů právnických osob či existencí daňových prázdnin nebo pobídek pro výzkum a vývoj. Mezi speciální daňové zóny lze řadit např. zóny volného obchodu. Autor srovnává speciální daňové zóny z politického a ekonomického pohledu a zkoumá související daňové otázky, mj. také společné a rozdílné znaky STZ a daňových rájů, vztah STZ k iniciativě OECD proti BEPS či úpravu STZ v předpisech EU. - Pozn.

Adam Becker

The principle of territoriality and corporate income taxation : what territoriality means and whether or not it guides country practice. Part 1

Princip teritoriality a zdanění příjmu podniků : co teritorialita znamená a zda ovlivňuje či neovlivňuje praxi jednotlivých států. Část 1.

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 4, p. 190-201

V první části dvoudílného článku o zásadě teritoriality s ohledem na zdanění příjmu podniků se autor zabývá principem (zásadou) residence (územní působnosti) a principem zdroje (v angl. residence principle, source principle). Konkrétně autor popisuje obě zásady v teorii a praxi a řeší, zda jsou vhodným prostředkem pro zamezení dvojího zdanění. Dle zásady residence jsou zdaněny subjekty se sídlem či bydlištěm na území daného státu bez ohledu na území, kde se nachází zdanitelný majetek či kde jsou generovány příjmy. Dle zásady zdroje jsou naopak zdaňovány příjmy (popř. majetek) generované na území daného státu bez ohledu na sídlo či bydliště subjektu, jehož majetek nebo příjem je zdaňován. - Pozn. -- Pokračování v čísle 5/2016.

Adam Becker

The principle of territoriality and corporate income taxation : what territoriality means and whether it guides country practice. Part 2

Princip teritoriality a zdanění příjmu podniků : co teritorialita znamená a zda ovlivňuje praxi jednotlivých států. Část 2.

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 5, p. 246-258

Ve druhé části článku, který se týká zásady teritoriality s ohledem na zdanění příjmu podniků, se autor zabývá daňovými úlevami v různých systémech zdanění. Konkrétně jde o systémy založené na zásadě rezidence (územní působnosti) a zásadě zdroje. Smyslem daňových úlev je odstranit dvojí zdanění, které plyne z nesouladu mezi systémy založenými na daných zásadách (oběma zásadám zdanění se autor věnoval detailně v první části článku). V závěru autor konstatuje, že princip teritoriality je uskutečnitelný a že se jím v budoucnu může řídit vývoj národních i mezinárodních daňových pravidel. - Pozn. -- První část článku viz č. 4/2016.

By Anca D. Cristea and Daniel X. Nguyen

Transfer pricing by multinational firms : new evidence from foreign firm ownerships

Transferové ceny u nadnárodních podniků : nové důkazy ze zahraničního vlastnictví firem

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 8 (2016), No. 3, p. 170-202

Autoři v článku zkoumají, do jaké míry se nadnárodní firmy v Dánsku uchýlovaly k vyhýbání se dani. Využity byly údaje z vývozu za období 1999-2006. Dle autorů docházelo ve zkoumaném období jak k manipulaci s transferovými cenami u kontrolovaných společností, tak k manipulacím s cenami obvyklými na trhu (arm's length prices) u nekontrolovaných firem. Bylo zjištěno, že dánské nadnárodní firmy, které měly pobočky v zemích s nízkými daňovými sazbami, uváděly nižší hodnotu vývozu do daných zemí v rozsahu 5,7-9,1 %, a že v důsledku těchto nežádoucích aktivit došlo ke ztrátě daňových příjmů o 3,24 %. - Pozn.

Tomáš Sejkora

Ústavní aspekty kontrolního hlášení

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 15-16, s. 540-547

Rozbor ústavněprávní konformity kontrolního hlášení, také s ohledem na podaný návrh skupiny senátorů z konce r. 2015 na zrušení příslušných ustanovení zákona o DPH Ústavním soudem. Autor analyzuje vymezení povinností týkajících se kontrolního hlášení z pohledu souladu nebo nesouladu s č. 11 odst. 5 Listiny základních práva a svobod, a to především s důrazem na velmi strohé vymezení povinností sdělovaných prostřednictvím kontrolního hlášení správci daně. Rozebírá také problematiku rozsahu informací sdělovaných kontrolním hlášením a tvrzeného rozporu právní úpravy tohoto institutu s čl. 10 odst. 3 Listiny. Následně pak zmiňuje vyjádření zástupců České advokátní komory a možného rozporu kontrolního hlášení s právem na právní pomoc dle čl. 37 odst. 2 Listiny. V závěru autor zdůrazňuje, že neshledal závažné důvody, které by vedly k vyslovení protiústavnosti kontrolního hlášení. - Pozn.

Wolfgang Mitschke

Zur zeitlichen und inhaltlichen Begrenzung einer möglichen Vorwirkung der Anti-BEPS-Richtlinie :

Duplik zu Glahe, FR 2016, 829

K časovému a obsahovému omezení možného předčasného působení směrnice "anti-BEPS" : duplika ke Glahemu, FR 2016, s. 829

Finanz-Rundschau, Jg. 2016, Nr. 18, S. 834-837

Polemický článek týkající se nutnosti toho, aby německý Spolkový ústavní soud ve svých judikátech zohledňoval směrnici Evropské unie proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem (č. 2016/1164/EU, vzhledem k její reflexi akčního plánu OECD a G20 proti daňovým únikům je norma nazývána také jako "směrnice anti-BEPS"). Směrnice nabyla účinnosti 8.8.2016 a mimo jiné ukládá členským státům Unie zavést omezení odpočitatelnosti úroků z daňového základu nejpozději do 31.12.2018. Dle mínění autora by německí ústavní soudci měli cíle směrnice ve svých rozsudcích reflektovat již nyní, a to nejen vzhledem k nadřazenosti unijního práva vůči právu národnímu, ale také proto, že směrnice reguluje odpočitatelnost úroků téměř shodně jako již existující německá legislativa. - Pozn. -- Oponentní argumentaci tvrdící, že Spolkový ústavní soud směrnicí ve svých nálezech nijak vázán není, viz na s. 829-834.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**Sv. 21, (2016) č. 9**

Kam směřuje institut zneužití práva? (s. 2-5); Daňová evidence pro účely daně z příjmů fyzických osob (s. 9-15); Malá úvaha nad vztahem daňově uznatelných a neuznatelných výdajů (s. 16-19); Podíl na zisku společnosti s r. o.: právní, účetní a daňový pohled (s. 20-23); Balíček opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem - ATAD (s. 24-25); Manažerské účetnictví a jeho funkce v systému řízení obchodní firmy nebo instituce (1. část) (s. 26-32); Vybraná problematika smluvního práva v novém občanském zákoníku (s. 33-39); Uzavření pracovněprávního vztahu mezi statutárním orgánem a společností (s. 43-44); Nad judikaturou řešící zákonný průběh daňové kontroly (s. 45-53).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**Sv. 17, (2016) č. 10**

Zdanění starobních důchodů v roce 2016 a nález Ústavního soudu (s. 3-6); Daňové zvýhodnění na dítě v různých situacích (1. část) - v důsledku zákona č. 125/2016 Sb. (s. 18-21); Zvláštní režim pro cestovní službu: uplatnění DPH (s. 27-29); Finanční leasing automobilu: úplata jako daňový výdaj v některých případech (s. 48-51); Právní úprava ochranných známek v ČR (s. 53-56); Ztráta odložených věcí na pracovišti z pohledu praxe (s. 64-67).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**Sv. 17, (2016) č. 9**

Technické požadavky na výrobky (s. 3-6); Nový celní zákon a jeho vliv na DPH (s. 7-11); Oprava výše daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení (s. 23-26); DPH u lázeňské péče (s. 27-30); Fyzická osoba - účetnictví v r. 2016 (s. 36-38); Zápůjčka, úvěr, výpůjčka a výprosa na straně podnikatele vedoucího daňovou evidenci (s. 43-45); Poplatek z prodlení - zrušení, místo něj úrok z prodlení podle NOZ (s. 60-61); Právní ochrana zaměstnavatele před škodou (s. 62-65); Pracovní úraz - kdy zaměstnavatel nehradí škodu (s. 70-73).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 24, (2016) č. 18**

Nový celní zákon reaguje na technologické změny při zpracování a dohledu nad daty získávanými při celních řízeních (s. 2-3); Elektronická evidence tržeb u veřejně prospěšných poplatníků (s. 4-7); DPH u autorských honorářů - s čím bývá občas problém? - dle novely č. 360/2014 Sb. (s. 8-10); Pokyn GFŘ D-29 k prominutí pokut za nepodání kontrolního hlášení (s. 10-12); Dopad nálezu ÚS sp. zn. Pl. ÚS 18/15 na výdělečně činné důchodce (s. 12-14); Informace k novele zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí (s. 14-17); Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH (8.) (s. 17-20); Nový zákon o přestupcích od 1.7.2017 - zákon č. 250/2016 Sb. (s. 21-24); Několik poznámek k novému zákonu o spotřebitelském úvěru (2.) (s. 24-27).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 24, (2016) č. 19**

Daňové doklady a elektronická evidence tržeb (s. 2-7); Poskytování stravenek a stravného - je možný souběh? (s. 7-15); Lhůta pro stanovení daně v případě vyměření daňové ztráty - dle zákona č. 586/1992 Sb. (s. 16-22); Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH (9.) - nárok na odpočet daně (s. 22-26); Zálohy na daň z příjmů (s. 26-30); Následky porušení povinností při správě daní a správní delikty (1.): ukotvení ustanovení týkajících se porušení povinností v procesních předpisech (s. 34-38); Změna místní příslušnosti pro daň z přidané hodnoty od 1.9.2016 - osoby povinné k dani, které nemají na území ČR sídlo ani provozovnu (s. 38-39).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2016, č. 19**

Daňové změny kvůli EET od prosince 2016 - osvobození výher z úctenkové loterie, nová sleva na dani z příjmu fyzických osob a snížení DPH u stravovacích služeb (s. 1-4); Daňové zvýhodnění na vyživované dítě v roce 2016 v příkladech (s. 5-8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2016, č. 20**

Povinné náležitosti dokladů pro účetní a daňové účely (s. 1-5); Kontrolní hlášení pro neplátce DPH - dotaz z praxe (s. 7).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 195 (7.10.2016)**

Mission impossible - pohled na osobu Johna Cryana v čele vedení Deutsche Bank (s. 2); Paušální daň změni pravidla. Podnikatelé se vyhnou daňovým přiznáním i kontrolám - ke změně pravidel zjednodušeného zdanění a k výhodám paušální daně (s. 5).

Účetnictví**Sv. 2016, č. 9**

Zásadní rozšíření povinnosti konsolidace (s. 2-8); Koordinační výbor k dodání zboží s časovou prodlevou (s. 9-16); Příjmy z příležitostných činností, příležitostného nájmu, zemědělské výroby a výroben elektřiny z hlediska daně z příjmů (s. 17-22); Další návrh EU jak zamezit daňovým únikům tentokrát se strukturálním ekonomickým dopadem - omezení odpočitatelnosti úroků (s. 34-36).

Ekonomické vědy. Ekonomie

By James W. Roberts and Andrew Sweeting

Bailouts and the preservation of competition : the case of Federal Timber Contract Payment Modification Act**Záchranná opatření a zachování konkurence : případ federálního zákona o platbách za kontrakty na dřevo**

American Economic Journal: Microeconomics, Vol. 8 (2016), No. 3, p. 257-288

Záchrany firem před zbankrotováním ze strany států bývají odůvodňovány snahou zachovat zaměstnanost, ochranou strategicky významného majetku nebo také zachováním konkurenčního prostředí, které by bylo oslabeno, pokud by došlo k ukončení činnosti daných firem. Autoři zkoumají třetí ze zmíněných argumentů pro záchrany firem v kontextu amerického zákona z roku 1984, který přiznával pomoc firmám v odvětví těžby dřeva. Je vytvořen speciální model, s jehož pomocí autoři odhadují vliv záchranných opatření na příjmy Federální lesní služby (United States Forest Service) v aukcích o právo těžby na veřejném území. Autoři docházejí k závěru, že záchrana firem pravděpodobně významně zvýšila příjmy Federální lesní služby. K tomu mohlo přispět několik různých faktorů, mj. to, že v odvětví zůstaly velké firmy, které pravděpodobně měly větší finanční obtíže než malí těžaři. - Pozn.

By Enrique Ide, Juan-Pablo Montero, and Nicolás Figueroa

Discounts as a barrier to entry**Slevy jako bariéra vstupu**

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 7, p. 1849-1877

Autoři se zabývají tím, do jaké míry lze slevy z prodejní ceny považovat za praxi vedoucí k narušení konkurenčního prostředí. Dle autorů jsou exkluzivní smlouvy a slevy z prodejní ceny jednou z nejkontroverznějších oblastí soutěžního práva, vzhledem k tomu, že mohou vzniknout bez jakéhokoli úmyslu vyřadit konkurenci a mohou být i efektivní. Tvrzení je dokládáno analýzou prodejních slev a exkluzivních smluv s využitím speciálního modelu. - Pozn.

Ondřej Sankot

Komparativní výhody zemí V4 a Německa : porovnání sektorů podle míry kvalifikace pracovní síly a technologické intenzity [elektronický zdroj]

Současná Evropa, Sv. 20 (2015), č. 2, s. 125-144

Studie přináší porovnání komparativních výhod zemí Visegrádské čtyřky a Německa v letech 1995–2014 prostřednictvím komparace čtyř agregovaných ekonomických sektorů, které se liší vyžadovanou mírou kvalifikace pracovní síly a technologické intenzity. Autor se nejprve věnuje teoretickým aspektům modelu komparativních výhod a jejich transformaci do konceptu odhalené komparativní

výhody. V další části pak představuje konkrétní výpočty odhalené komparativní výhody pro dané země založené na analýze dat mezinárodního obchodu v jednotlivých agregovaných sektorech a dokumentuje vývoj agregované komparativní výhody. Z analýzy vyplývá pozvolný posun k exportu vyšší přidané hodnoty v případě ČR, Maďarska a Slovenska, vyznačující se poklesem komparativní výhody u sektorů s nižší přidanou hodnotou. Tyto země zároveň vykazovaly nízký růst komparativní výhody u sektorů vyžadujících vysokou kvalifikaci pracovní síly, nicméně pouze do vzniku evropské dluhové krize. Polsko se od ostatních zemí V4 liší, posun směrem k exportu vyšší přidané hodnoty je minimální. Plný text dostupný z: <https://www.vse.cz/se/126>

V. Klinov

Sdvihi v raspredelenii dochodov medzi trdom i kapitalom : faktory, posledstviya a problemy regulirovaniya

Přeměny v rozdělování důchodů mezi prací a kapitálem : faktory, důsledky a problémy regulace

Voprosy ekonomiki, Sv. 2016, no. 7, s. 64-77

V článku se rozebírá inverzní závislost rozdělování HDP mezi prací a kapitál na zabezpečení společenské výroby v Rusku a ve světě těmito zdroji. Největší pozornost je věnována vlivu dlouhého cyklu světové ekonomiky a globalizace na hospodářskou politiku USA a zvyšování nerovnosti v rozdělování osobních příjmů a také sociálně-ekonomickým a politickým důsledkům tohoto vývoje. Regulaci distribuce příjmů považuje autor za klíčový problém, jehož řešení by mělo být součástí sociálně-ekonomické strategie.

By Koichiro Ito and Mar Reguant

Sequential markets, market power, and arbitrage

Sekvenční trhy, tržní síla a cenová arbitráž

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 7, p. 1921-1957

Autoři se zabývají chováním firem na sekvenčních trzích (kombinace spotových a forwardových trhů) v podmínkách nedokonalé konkurence s bariérami vstupu na trh. Vytvářejí speciální model, který předpokládá existenci cenové přírážky. Model je následně ověřen na společném trhu s elektřinou ve Španělsku a Portugalsku vytvořeném v červenci 2007. Dále je ukázáno, že v podmínkách existence tržní síly (situace, kdy mohou firmy určovat cenu) může vést cenová arbitráž ke snížení nákladů na straně spotřebitele a zároveň ke zvýšení nákladů mrtvé váhy (nemusí tedy vést ke zvýšení efektivity jako u dokonalé konkurence). - Pozn.

Martin Schmidt

Stanovení nabídkových cen ve veřejných zakázkách : simulace

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 5, s. 541-558

Autor analyzuje způsob stanovení nabídkových cen jednotlivými uchazeči o veřejnou zakázku při využití tradiční obálkové metody (tj. tajné dražby s první cenou), ve středu zájmu jsou zejména veřejné zakázky využívající hodnotícího kritéria nejnižší nabídkové ceny. Používá model vycházející z teorie aukcí, ve kterém subjekty stojící na nabídkové straně stanoví nabídkovou cenu a současně se rozhodují o tom, zda za daných podmínek svoji nabídku vůbec podají. Takto vymezený model je dále konfrontován s empirickými daty, z nichž jsou dále zjištěny relevantní údaje použitelné pro nastavení modelu (zejména vhodné pravděpodobnostní rozdělení nabídkových cen). Poté je provedena simulace určitého počtu po sobě jdoucích veřejných zakázek s cílem ověřit, zda model negeneruje data, jež by byla ve významném rozporu s pozorovanými údaji. Simulace také umožňuje analýzu některých vztahů, které jsou empiricky obtížně pozorovatelné (zde vliv transakčních nákladů a celkového počtu firem na relevantním trhu). - Pozn.

Two out of three ain't bad : the Mundell-Fleming trilemma

Dva ze tří, to není špatné : Mundellovo-Flemingovo trilema

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9004, p. 52-53

Poslední ze série šesti článků věnovaných velkým ekonomickým myšlenkám dokazuje, že fixní měnový kurz, měnová nezávislost a volný pohyb kapitálu jsou neslučitelné. Trilema hospodářské politiky, rovněž známé jako nemožná či nesourodá trojice, říká, že země se musí rozhodnout pro dvě ze tří možností. Model byl pojmenován po Robertu Mundellovi, kanadském teoretikovi obchodu, a

Marcusu Flemingovi, britském ekonomovi z MMF, jejichž studie k tématu vyšly v šedesátých letech 20. století. V době svého vydání práce nezbudily velký ohlas, protože kapitálové toky byly tehdy malé. Až když se rozpadl bretonwoodský systém, nabylo trilema na významu. Myšlenku rozvíjeli i další ekonomové, snad nejvýznamnější přínos představuje práce Francouzky Hélène Reyové z London Business School. Robert Mundell získal Nobelovu cenu za ekonomii v r. 1999.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Crispin Odey ; [rozhovor vedli] Robert Landgraf, Anke Rezmer

"Das kann nicht gutgehen"

"To nemůže dobře dopadnout"

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 173 (7.9.2016), S. 34-35

Rozhovor s hlavním manažerem jednoho z největších hedgeových fondů Crispinem Odeyem o důsledcích brexitu, monetární politice centrálních bank vyspělých ekonomik a rizicích vzniku nových investičních bublin na kapitálových trzích. S výsledkem britského referenda o vystoupení z Evropské unie Odey již předem počítal, neboť současná hospodářská situace klesající produktivity a stagnujících investic připomíná svou nejistotou ohledně budoucnosti období stagflace v 70. letech 20. století. Samotná stagflace může alespoň v britském případě navíc ještě přijít, pokud se i přes masivní kvantitativní uvolňování a snižování úrokových sazeb Bank of England prohloubí tamní deficit platební bilance. Současný vysoký objem peněz v ekonomice, za něž jsou zodpovědné centrální banky, navíc uměle zvyšuje kurzy cenných papírů a vytváří předpoklady pro vznik investičních bublin. Východiskem by podle Odeyho byl odklon od uvolněné měnové politiky a zvýšení úrokových sazeb, a to i navzdory nebezpečí recese a nárůstu nezaměstnanosti.

Kenneth Rogoff ; [rozhovor vedl] Alexander Demling

"Große Scheine sind für Kriminelle"

"Velké bankovky jsou pro zločince"

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 185 (23.9.2016), S. 28-29

Interview s bývalým hlavním ekonomem MMF a čelným zastáncem zrušení peněžní hotovosti Kennethem Rogoffem. V rozhovoru Rogoff obhajuje svůj návrh zrušení veškerých bankovek v hodnotě vyšší než 10 eur. Podle něj by přechod na bezhotovostní platební styk snížil kriminalitu, ztížil daňové úniky a v neposlední řadě poskytl centrálním bankám více prostoru pro měnověpolitické intervence v podobě zrušení efektivní dolní hranice úrokových sazeb. Již dlouho trvající období nízkých úroků a slabého hospodářského růstu by tak zrušením peněžní hotovosti mohlo být relativně brzy zažehnáno.

Valdis Dombrovskis ; [rozhovor vedla] Ruth Berschens

"Kein freier Zugang" : der für die Finanzmärkte zuständige Vizepräsident der EU-Kommission warnt Banken in Großbritannien vor möglichen negativen Folgen eines britischen EU-Austritts

"Žádný volný přístup" : viceprezident Evropské komise odpovědný za finanční trhy varuje banky ve Velké Británii před negativními následky britského vystoupení z EU

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 174 (8.9.2016), S. 4-5

Rozhovor s viceprezidentem Evropské komise Valdisem Dombrovskisem, který je po rezignaci britského komisaře Jonathana Hilla zodpovědný také za regulaci finančních trhů v zemích Evropské unie. Podle Dombrovskise zůstává nepředstavitelné, aby si Velká Británie uchovala přístup na společný evropský trh a zároveň omezila přístup občanům jiných zemí EU na svůj trh práce. Dokud ale Velká Británie z EU fakticky nevystoupí, je nadále vázána unijními pravidly regulace finančního trhu a jejich další implementací. K nim budou patřit například přísnější předpisy pro finanční instituce ohledně míry vlastního kapitálu a maximálního zadlužení (leverage ratio) či zavedení závazné kvóty jejich stabilního refinancování (net stable funding ratio). V rámci budování bankovní unie pak hodlá Evropská komise navrhnout harmonizaci insolvenčního práva a implementaci standardu TLAC (Total Loss Absorbing-Capacity) Rady pro finanční stabilitu (FSB). Teprve po prosazení těchto opatření chce Komise znovu otevřít jednání o vzniku společného fondu na pojištění bankovních vkladů (EDIS). -- K dosavadním dopadům brexitu na britský finanční sektor a stavu jednání mezi Velkou Británií a EU viz článek na s. 1 a 4.

Bostjan Jazbec ; [rozhovor vedli] Jan Mallien, Hans-Peter Siebenhaar

"Noch nicht die Grenze erreicht" : der slowenische Notenbankchef spricht über Polizei-Razzia in seinem Hause, den geldpolitischen Kurs der Europäischen Zentralbank und seine Wünsche an die europäische Politik

"Hranice ještě nebyla dosažena" : slovinský šéf centrální banky hovoří o policejní razii ve svém domě, monetárním kursu ECB a svých přáních na evropskou politickou scénu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 180 (16.9.2016), S. 24-25

Guvernér slovinské centrální banky (Banka Slovenije) Boštjan Jazbec se v interview vyjadřuje k prověřování své osoby ze strany slovinské policie a státního zastupitelství. Podle vyšetřovatelů měl Jazbec manipulovat během krize slovinského bankovního sektoru v roce 2013 s údaji o bilanci slovinských bank za účelem prosazení spoluúčasti věřitelů na jejich sanaci. Jazbec všechna podezření odmítá a poukazuje přitom na výsledky monitoringu slovinských bank evropskými orgány bankovního dozoru, které zjištění slovinské centrální banky potvrdily. Případné zpochybnění těchto výsledků soudy by tak výrazně oslabilo důvěryhodnost celé měnové a bankovní unie. Co se týče měnové politiky ECB, tak si Jazbec nemyslí, že uvolněná měnová politika vyčerpala své možnosti. Další prodloužení programu kvantitativního uvolňování nicméně nepředpokládá. A rovněž záporné úroky mohou podle něj představovat pouze přechodnou odpověď na celkovou makroekonomickou situaci. Daleko aktivnějším hráčem by proto měly být vlády členských států, od nichž Jazbec očekává výraznější navýšení státních výdajů a podporu investic.

John Cryan ; [rozhovor vedl] Gabor Steingart

"There are too many banks" : Banken im Umbruch

"Je zde příliš mnoho bank" : banky uprostřed změn

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 169 (1.9.2016), S. 4-5

Rozhovor s předsedou představenstva Deutsche Bank Johnem Cryanem o německém bankovním sektoru a monetární politice Evropské centrální banky (ECB). Německý bankovní sektor podle Cryana ještě neprodělal fázi konsolidace, která již nastala ve Španělsku, Francii a jež nyní přichází i do Itálie. Na trhu se nachází příliš mnoho konkurujících si aktérů, kteří se vzájemně připravují o zisky. Nicméně i samotnou bankovní skupinu Deutsche Bank považuje Cryan za příliš robustní, jak do širě portfolia, tak do počtu zaměstnanců. Situaci ale významně ztěžují záporné úrokové sazby na depozita u ECB, jež v kombinaci s vysokými požadavky na vlastní kapitál způsobují peněžním ústavům nemalé ztráty, v případě Deutsche Bank se pak jedná o snížení zisku v řádu stovek milionů eur ročně. -- K vývoji v německém a evropském bankovním sektoru a k měnové politice ECB viz také články a rozhovory v čísle na s. 1, 5-11 a v Handelsblatt č. 170/2016 (2.9.2016), s. 1, 6-13.

Christoph Kumpan

Ad-hoc-Publizität nach der Marktmissbrauchsverordnung : Untersuchung wesentlicher Neuerungen und deren Auswirkungen auf Emittenten

Zveřejňování informací "ad hoc" podle nařízení proti zneužívání trhu : analýza podstatných změn a jejich dopadů na emitenty

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 35, S. 2039-2046

Dne 3.7.2016 nabylo v členských státech Evropské unie účinnosti nařízení EU o zneužívání trhu (č. 2014/596/EU). Příspěvek analyzuje část nařízení, jež rozšiřuje povinnosti emitentů finančních produktů zveřejňovat interní informace. Autor se ve svém výkladu především zaměřuje na změny v terminologii a na novou úpravu možností osvobození z informační povinnosti. Opírá se přitom také o výklad Evropské komise a Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA). - Pozn.

Martina Kláseková, Ján Záborský

Bankový "Sezam, otvor sa" : smernica o platobných systémoch

Trend, Sv. 26, (2016) č. 37, s. 26-27

Autoři informují o přijetí evropské směrnice o platebních službách druhé generace (PSD2) a o jejich očekávaných dopadech na segment bankovních systémů i poskytovatelů technologických služeb. Cílem směrnice je zjednodušení, zrychlení a zlevnění klientských plateb za pomoci podpory inovací a zvýšení bezpečnosti plateb i celková podpora soutěžního prostředí v oblasti finančních služeb. Popisují možné zapojení třetích stran do vztahu banka - klient a regulaci nových poskytovatelů

platebních služeb. Uvádějí některé praktické příklady využití nových technologií ve finančních službách (slovenské Viamo, čínské aplikace Alipay a WeChat, Number26, Treefin, aj.). -- Viz také rozhovor na s. 28. -- Speciál k tématu bezhotovostních plateb a dopadů PSD2 na platební služby viz HN č. 199/2016 (13.10.2016), příl. Cashless society s. 1-4.

Eva Zamrazilová

Brexit z pohledu britského bankovního sektoru [elektronický zdroj]

Pojistný obzor, Sv. 2016, č. 3, s. 61-62

Hlavní ekonomka České bankovní asociace přibližuje střízlivý, pragmatický a proaktivní postoj britské centrální banky v období nejistoty panující po referendu o odchodu z EU ve Velké Británii. Vyzdvihuje realistické hodnocení rizik v aktuální zprávě o finanční stabilitě, řadí mezi ně zejména vysoký deficit britského běžného účtu a nadměrný růst cen především komerčních nemovitostí. Upozorňuje na velmi dobrou aktuální kondici britského finančního sektoru, který by měl současné turbulence přestat. Rozebírá také působení aktuálně slabé libry na deficit běžného účtu i ekonomiku a informuje o snížení proticyklické kapitálové rezervy bank z 0,5 % na 0 % s cílem podpořit úvěrovou kapacitu britských bank. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Co způsobí nový zákon : zákon o spotřebitelském úvěru změní již od prosince podmínky uzavírání i splácení hypotečních úvěrů

Profi poradenství & finance, Sv. 4, (2016) č. 8, s. 34

Článek stručně seznamuje s novinkami, které přináší zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, a zvažuje jeho možné dopady z pohledu finančních institucí a zprostředkovatelů. Zaměřuje se primárně na oblast poskytování hypotečních úvěrů (přísnější prověřování bonity klienta, zákonem pevně stanovená lhůta na rozmyšlenou, změny v oblasti předčasného splacení nebo mimořádných splátek, změna podmínek souvisejících s úvěry v cizí měně) a zmiňuje také zkušenosti ze Slovenska, kde podobný zákon platí od března 2016. -- Praktické důsledky změny zákona v oblasti hypoték dokumentuje příspěvek v HN č. 184/2016 (21.9.2016), s. 15.

Yasmin Osman

Das große Zittern der Banken

Velké chvění bank

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 165 (26.8.2016), S. 24-25

Basilejský výbor pro bankovní dohled navrhuje přísnější kontrolu měření rizik, podle nichž jsou při uzavírání jednotlivých obchodů stanovovány požadavky na vlastní kapitál bank. Lobbistická organizace největších globálních bank Institut mezinárodních financí (IIF) a Mezinárodní sdružení pro swapy a deriváty (ISDA) ale odhadují, že omezení interních bankovních modelů měření rizik povede k faktickému nárůstu požadavků na vlastní kapitál o 46 procent. U evropských bank by pak šlo v absolutních číslech o nárůst povinného vlastního kapitálu o přibližně 500 milionů eur. Basilejský výbor závěry analýzy IIF a ISDA nepotvrdil, připravuje prý však vlastní odhady a případné modifikace svých návrhů. -- K tématu měření rizik podrobněji článek na s. 25; o návrzích Basilejského výboru pro bankovní dohled viz také rozhovor s členem rady Německé spolkové banky A. Dombrem na téže straně; k reakci institucí Evropské unie na návrh Basilejského výboru Handelsblatt č. 195/2016 (10.10.2016), s. 32.

Martin Kölling

Der stille Teilhaber der Japan AG

Tichý společník Japonska a. s.

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 162 (23.8.2016), S. 28-29

Japonská centrální banka (Bank of Japan) zvýšila objem nákupu akcií indexových fondů (ETFs) z 3,3 na 6 bilionů jenů ročně (52 miliard eur). Cílem této intervence je snaha o posílení japonského burzovního indexu Nikkei, jemuž dominují cenné papíry japonských exportních podniků a který ztrácí na hodnotě kvůli posilujícímu jenu. Zvýšená aktivita centrálních bankéřů by mohla index posílit i navzdory posilování měny. Někteří analytici ale v intervenci spatřují již porušování pravidel tržního hospodářství a varují před faktickým znárodněním akciového trhu. -- K problematice nákupu akcií centrálními bankami viz také článek na s. 29.

Y. Osman ... [et al.]

Die Geldsorgen des John Cryan : die Risiken der Deutschen Bank

Peněžní starosti Johna Cryana : rizika Deutsche Bank

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 181 (19.9.2016), S. 1, 4-5

Deutsche Bank hrozí pokuta 14 miliard dolarů za její burzovní obchody v USA s hypotečními úvěry před vypuknutím finanční krize. Ač se všeobecně očekává, že americké federální ministerstvo spravedlnosti uloží nakonec mnohem nižší peněžité trest, přesto se zveřejnění postihu negativně projevuje na kurzu akcií Deutsche Bank a vzrůstají pochybnosti o robustnosti jejich kapitálových rezerv. -- K tématu viz také článek v čísle na s. 5 a komentář na s. 26. -- Téma snahy o zmírnění sankcí vůči DB dokumentuje článek v HN č. 192/2016 (4.10.2016), s. 12.

Robert Landgraf, Peter Köhler

Die Zocker

Hazardní hráči

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 166 (29.8.2016), S. 28-29

I v souvislosti s prostředím nulových a záporných úroků stoupá v Německu atraktivita obchodů s půjčenými akciemi (tzv. blanko prodejů), které spekulují na jejich oslabení a jež provádějí zejména anglosaské hedgeové fondy. Podle údajů Spolkového úřadu pro dozor nad finančními službami (Bafin) se počet těchto obchodů s akciemi německých firem zvýšil mezi lety 2013 a 2015 o 60 procent na 13550 transakcí. Poskytovatel finančních služeb Markit dokonce odhaduje, že téměř u třetiny transakcí s volně obchodovanými akciemi investoři sázejí na jejich pád. Článek přináší údaje o deseti nejžádanějších cílech blanko prodejů z řad německých firem. -- K tématu viz také rozhovor na s. 29.

Laura Noonan, Jim Brunsten

Finance and politics on Brexit collision course

Finanční a politický kurz na brexit povede ke srážce

Financial Times, Vol. 2016, No. 39274 (21.9.2016), p. 4

Z dat zveřejněných britským úřadem Financial Conduct Authority vyplývá, že téměř 5 500 finančních podniků registrovaných v Británii využívá "pasy" pro přístup na trh EU, zatímco 8 000 podniků registrovaných jinde v EU využívá pas pro přístup do Británie. Pas je v hantýrce označení pro způsob, díky kterému mohou banky, pojišťovny a správci aktiv hladce působit ze subjektu regulovaného právem EU v jakémkoliv státu Unie. V současnosti však může kurz politiky i financí směřovat ke kolizi, protože se odhaduje, že investiční banky a kapitálové trhy mohou přijít až o 20 % příjmů, jestliže Británie ztratí přístup k pasům bez adekvátní náhrady. Lídři EU však současně s povolením neomezeného přístupu na trh požadují i britský souhlas s pravidly EU včetně volného pohybu osob, což je pro některé zastánce brexitu nepřijatelné.

Zbyněk Kalabis

Historie norské centrální banky - Norges Bank

Bankovníctví, Sv. 2016, č. 8, s. 40-41

Seznámení s historickým vývojem a hlavními úkoly centrálního bankovníctví v Norsku. Nejprve stručně o emitování norských peněz, o zřizování emisních bank v dánsko-norském státě v 18. století a o činnosti finanční podpory vlády. Dále k vývoji po vzniku personální unie se Švédskem, vzniku a činnosti Riksbanken a k založení Norges Bank v r. 1816. Poté představení peněžního zákona z r. 1873, zavedení krone a přechod na zlatý standard a následný vstup do Skandinávské měnové unie. V další části příspěvku je shrnuto přijetí nového zákona o norské centrální bance Norges Bank, vývoj po vzniku norského nezávislého státu po r. 1905, zrušení povinnosti výměny bankovek za zlato i okolnosti fungování centrální banky po 1. a 2. světové válce.

Stephan Scheuer, Matthias Streit

In die Reserve gelockt

Vylákána do rezervy

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 191 (4.10.2016), S. 30-31

Od 1.10.2016 se čínská měna renminbi (jüan) podílí na kurzu Zvláštních práv čerpání Mezinárodního měnového fondu a patří tak ke světovým rezervním měnám. Podle v článku oslovených analytiků by

se ale nový status renminbi neměl přeceňovat, neboť v této měně probíhají zatím pouze 2 procenta světových devizových transakcí. Pokud se tedy Čína chce vážně utkat s USA o pozici globální finanční velmoci, musí především otevřít svůj kapitálový trh zahraničním investorům.

By Neil Bhutta and Benjamin J. Keys

Interest rates and equity extraction during the housing boom

Úrokové sazby a půjčky zajištěné nemovitostmi během období rozmachu trhu s bydlením

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 7, p. 1742-1774

Autoři v článku zkoumají roli nízkých úrokových sazeb během boomu na trhu s nemovitostmi. Konkrétně je na základě empirických údajů zjišťován vliv úrokových sazeb v letech 1999-2010 v USA na objem půjček zajištěných nemovitostmi (v angl. home-equity based borrowing, home-equity loans, nebo také equity extraction). Pravděpodobnost, že si domácnost vezme půjčku zajištěnou nemovitostí, byla nejvyšší v roce 2003, kdy se hypoteční sazby pohybovaly na historicky nejnižších úrovních. Pokles sazeb o 100 b. b. vedl k nárůstu půjček o 27 %. Reakce domácností na úrokovou sazbu se lišily podle jejich charakteristik (např. věk). Dle autorů jsou půjčky zajištěné nemovitostmi spojené se zvýšeným rizikem selhání při splácení (domácnosti si půjčují na spotřebu, popř. na nelikvidní investice). - Pozn.

Hana Boulová

Několik poznámek k novému zákonu o spotřebitelském úvěru. (1.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 17, s. 29-33

Článek seznamuje s cíli nového zákona o spotřebitelském úvěru č. 257/2016 Sb. (je účinný od 1.12.2016) a s hlavními oblastmi této právní úpravy, která má posílit ochranu spotřebitele, zlepšit kvalitu služeb na trhu poskytování úvěrů a eliminovat nekalé obchodní praktiky poskytovatelů a zprostředkovatelů spotřebitelských úvěrů. Tato část se zaměřuje na charakteristiku základních pojmů (mimo jiné nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru a oprávnění k jeho činnosti, institut samostatného zprostředkovatele, zprostředkovatel vázaného úvěru, registr), předpokladů pro provozování činnosti a posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. -- Dokončení v č. 18/2016.

Hana Boulová

Několik poznámek k novému zákonu o spotřebitelském úvěru. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 18, s. 24-27

Článek seznamuje s cíli nového zákona o spotřebitelském úvěru č. 257/2016 Sb. (je účinný od 1.12.2016) a s hlavními oblastmi této právní úpravy, která má posílit ochranu spotřebitele, zlepšit kvalitu služeb na trhu poskytování úvěrů a eliminovat nekalé obchodní praktiky poskytovatelů a zprostředkovatelů spotřebitelských úvěrů. Tato část se věnuje především informační povinnosti vůči spotřebiteli a obsahu smlouvy o spotřebitelském úvěru. Autorka také rozebírá možnost předčasného splacení spotřebitelského úvěru, odstoupení od smlouvy o spotřebitelském úvěru jiném než na bydlení a výkon zástavního práva u spotřebitelského úvěru na bydlení. - Pozn.

Petr Liška

Nová právní úprava pojištění pohledávek z vkladů

Obchodní právo, Sv. 25, (2016) č. 6, s. 218-224

Článek pojednává o platném systému pojištění vkladů v České republice se zřetelem na hlavní změny provedené posledními legislativními úpravami, které jsou v souladu s evropskou směrnicí 2014/49/EU. - Pozn.

Jiří Žežulka

Realizace některých opatření proti praní špinavých peněz v praxi [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2016, č. 4

Příspěvek je zaměřen na povinnosti vyplývající ze zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Charakterizuje jednotlivé povinnosti osob povinných (povinné osoby jsou vymezeny v § 2, podle tohoto ustanovení jimi jsou i auditori, daňoví poradci a účetní) - povinnost identifikace, povinnost provést kontrolu klienta - a věnuje se vyhodnocení potenciálně rizikového obchodu a rizikového klienta. Uvádí, že v situaci, kdy by výše uvedený profesionál dospěl k závěru, že jeho služeb žádá klient za účelem legalizace výnosů z trestné

činnosti, je povinen neprodleně splnit svoji oznamovací povinnost o podezřelém obchodu (autor shrnuje minimální náležitosti oznámení o podezřelém obchodu). - Pozn. Plný text dostupný z:

<http://noviny.mfcr.cz/News/2016/09/08/A5ZA16040005.htm>

Frank M. Drost

Streit über Wohndarlehen

Spor o půjčky na bydlení

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 167 (30.8.2016), S. 28-29

I přes nízkou úrokovou hladinu německý trh s hypotékami stagnuje. Podle asociace zemských bank a spořitelén (DGSV) je důvodem unijní směrnice č. 2014/17/EU týkající se smluv o spotřebitelském úvěru na bydlení, která v Německu platí od 21. března 2016. Podle kritiků její implementace došlo k přílišnému zhoršení přístupu nízkopříjmových skupin obyvatelstva k úvěrovému financování svého bydlení. -- K tématu viz také rozhovor na s. 29 a komentář na s. 27.

Petr Volek

Téma: nové odborné zkoušky u úvěrů jsou za dveřmi

Profi poradenství & finance, Sv. 4, (2016) č. 8, s. 52-53

Článek se zaměřuje na důsledky zpřísnění podmínek pro podnikání na trhu spotřebitelských úvěrů v oblasti požadavků na odbornost. Požadavek se dotkne všech osob oprávněných poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr, v § 60 zákona č. 257/2016 Sb. jsou definovány tři skupiny odbornosti a podle návrhu vyhlášky k odbornosti, kterou připravuje ČNB, bude možno složit zkoušky ve čtyřech variantách. Autor představuje vznik databáze zkušebních otázek, seznamuje také s pilotním ověřováním nových zkoušek před jejich zavedením a shrnuje jeho výsledky a závěry. -- Příklady testových otázek jsou zveřejněny v č. 9/2016, s. 42-43. -- K tématu viz příspěvek v čas. Bankovníctví č. 9/2016, s. 18-19.

Odbor regulácie Národnej banky Slovenska

Témy slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie v oblasti regulácie finančného trhu

Biatec, Sv. 24, (2016) č. 4, s. 6-10

Shrnutí plánů a stanovisek Národní banky Slovenska k unijním legislativním záměrům pro oblast finančních trhů, jejichž projednávání spadá do předsednictví Slovenské republiky v Radě Evropské unie v druhém pololetí roku 2016. Mimo jiné se jedná o evropský systém ochrany vkladů (EDIS), revizi prospektové směrnice č. 2003/71/ES, implementaci požadavků na vlastní zdroje bank (standards TLAC a MREL) do unijní legislativy a boj proti legalizaci příjmu z trestné činnosti a financování terorismu. U všech jednotlivých záměrů je v článku popsána i jejich dosavadní geneze.

The Jackson four : central banking

Jackson Hole a čtyři procenta pro inflaci : centrální bankovníctví

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9004, p. 54-55

V souvislosti s konáním symposia v Jackson Hole v americkém Wyomingu, kde se scházejí centrální bankéři a měnoví teoretici z celého světa, se v článku rozebírá otázka možnosti navýšení inflačního cíle na 4 % vzhledem k tomu, že stávající vývoj se podstatně liší od situace v 90. letech, kdy byla formulována doktrína inflačního cílování. Centrálním bankéřům bohatých zemí se taková představa nemusí líbit, ale v ostatních zemích nejsou vyšší inflační cíle nic neobvyklého. -- Viz i článek na s. 8-9.

By Patrick Jenkins

Too dull to fail?

Příliš stagnující na to, aby mohly padnout?

Financial Times, Vol. 2016, No. 39262 (7.9.2016), p. 7

Bankovní sektor, který před krizí v roce 2008 zažíval veliké zisky, skvělé platové podmínky i vzestup kurzu akcií, je nyní tak svázaný regulací a nízkými úrokovými sazbami, že připomíná veřejně prospěšné podniky (utilities). Zátěžové testy a vyšší kapitálové požadavky omezily chuť bank riskovat a tím i jejich zisky. Objevil se dokonce názor, že banky by měly mít tolik kapitálu, aby prostě nemohly zkrachovat, a regulovány by měly být jako jaderné elektrárny. Jiní analytici ale podobnost s veřejně prospěšnými podniky odmítají, protože bankovníctví je volatilní byznys, vystavený někdy extrémním úrokovým sazbám a cyklickým výkyvům.

Norbert Häring

Unnötige Pleite : Lehman Brothers

Zbytečný krach : Lehman Brothers

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 176 (12.9.2016), S. 12

Ekonom Laurence Ball z Johns Hopkins University zveřejnil výsledky svého čtyřletého bádání ohledně okolností náhlého krachu investiční banky Lehman Brothers v roce 2008, který vyvolal světovou finanční krizi. Ve své analýze došel k závěru, že banka navzdory velkým ztrátám z obchodů s hypotečními deriváty netrpěla výrazným předlužením a centrální banka Fed by ji byla bývala mohla zachránit či alespoň zahájit její řízenou likvidaci. Nestalo se tak ale na nátlak tehdejšího federálního ministra financí Hanky Paulsona, který se obával reakcí veřejnosti na výši celkových nákladů za sanaci amerického finančního sektoru. Lehman Brothers tak musel padnout, aby ostatní mohli přežít.

Bundesministerium der Finanzen

Weiterentwicklung der Bundesanstalt für Finanzmarktstabilisierung

Další vývoj Spolkového úřadu pro stabilizaci finančního trhu

Monatsbericht des BMF, Jg. 2016, Nr. 8, S. 6-11

Německá vláda hodlá k 1. lednu 2018 zrušit německý Spolkový úřad pro stabilizaci finančního trhu (FMSA). Tento úřad vznikl v roce 2008 v reakci na globální finanční krizi a jeho úkolem je správa vládního záchranného fondu (FMS) na pomoc německým bankám a koordinace likvidačního řízení na tamním finančním trhu. Od roku 2018 by měl funkci národního likvidátora vykonávat výhradně Spolkový úřad pro dohled nad finančními službami (BaFin). Správu zbývajících podílů FMS a dohled nad odbouráváním portfolií veřejnoprávních insolvenčních správců (bad banks) pak převezme státní agentura pro financování státního rozpočtu na kapitálových trzích (Bundesrepublik Deutschland - Finanzagentur GmbH). Plánovaná reorganizace reflektuje jak nízký počet spravovaných pohledávek, tak změny v legislativě EU (zejména směrnice č. 2014/59/EU), jimiž se přenáší zodpovědnost za rekapitalizaci a rizikové pohledávky z daňového poplatníka na vlastníky a věřitele bank. Součástí příspěvku je přehled o vyplacené likviditě a poskytnutých zárukách FMSA jednotlivým německým bankovním domům od roku 2008 do konce dubna 2016.

Frank Wiebe

Welche Bankjobs der Computer übernimmt : selbst Top-Jobs sind in den kommenden Jahrzehnten bedroht. Die Finanzbranche macht da keine Ausnahme

Která pracovní místa v bankách převezme počítač : i vrcholové pozice budou v následujících desetiletích ohroženy. Finanční sektor zde není výjimkou

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 168 (31.8.2016), S. 30

Článek shrnuje prognózu docenta Vysoké školy ekonomické ve švýcarském Freiburgu Patricka Schüffela, podle níž vlivem digitalizace dojde mezi lety 2023 a 2033 k redukci některých míst v bankovním sektoru. Postiženy by měly být především pozice finančních poradců, účetních, referentů úvěrových oddělení a dalších profesí, které využívají především abstraktní inteligenci. Relativně vysokou pravděpodobnost ohrožení (43 procent) přisuzuje Schüffel i bankovním ekonomům. Naopak experti zabývající se vývojem softwarů na nákup a prodej cenných papírů a všechna povolání, jež stojí především na sociální inteligenci a kreativitě, se o své přežití zatím nemusí obávat.

Mark Fehr

Wenn die Bank zum Risikofaktor wird : Finanzierung

Když se banka stane rizikovým faktorem : financování

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 35, S. 42, 44

Podnikatelé ze střední vrstvy v Německu musí své peněžní obchody zajistit nezávisleji na bankách s nízkými úrokovými sazbami. Existuje mnoho jiných možností (např. factoring, kapitál od vlastních zákazníků, půjčky na dlužní úpisy od pojišťovatelů, zaopatření ve stáří jako finanční nástroj, půjčky od Mezinárodní finanční korporace ze Skupiny Světové banky pro podnikatele, kteří chtějí investovat v rozvojových zemích).

Zbyněk Kalabis

Z historie centrální banky Belgického království

Bankovníctví, Sv. 2016, (2016) č. 9, s. 48-49

Seznámení s historickým vývojem a hlavními úkoly centrálního bankovníctví v Belgii. Nejprve stručný pohled na situaci a emitování bankovek Spojeného království nizozemského před vznikem samostatné Belgie. Dále k založení emisních bank Banque de Belgique a Banque de Flandre a ke snahám o sjednocení v Belgii emitovaných bankovek a založení Banque Nationale v r. 1850. Poté o přijetí tzv. stříbrného standardu, založení Latinské měnové unie a k přejmenování centrální banky na Banque Nationale de Belgique. Následně přiblížení situace v době první a druhé světové války a charakteristika současného postavení belgické centrální banky.

Olga Skalková

Zákon omezí dostupnost hypoték : ČNB hodlá mít hypotéky pod kontrolou a bankám chystá sankce

Hospodářské noviny, Sv. 60, (2016) č. 188 (27.9.2016), s. 1, 20-21

Informace o chystané změně zákona o České národní bance zaměřené na posílení regulace poskytování hypotečních úvěrů ze strany centrální banky. Úprava směřuje k tomu, aby ČNB získala pravomoc závazně stanovit horní hranice tří ukazatelů u sjednávaných hypoték - poměru úvěru k odhadní ceně zastavené nemovitosti, poměru výše úvěru a čistého ročního příjmu a poměru výše měsíční splátky úvěru a čistého měsíčního příjmu. Zákon bude obsahovat obecná pravidla, úvěrové ukazatele a sankce za neplnění; způsob a pravidla výpočtu úvěrových limitů by následně měla stanovit ČNB vyhláškou. Krátce je zmíněno také zpřísnění aktuálního doporučení k hypotékám od 1.10.2016. -- Viz také komentář na s. 8.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2016, č. 9

ECB sa nedarí tak ako Fedu - výsledky kvantitatívneho uvoľňovania (s. 10-11); Fintech spoločností se neobávám, naopak - rozhovor s J. Hollowsem, generálním ředitelem ČSOB (s. 15-17); Brexit? Velká nejistota pro britský fintech (s. 24-25); Exit z devizových intervencí v situaci rostoucího externího zadlužení bank (s. 28-32); Zohledníme-li nemovitosti, jádrová inflace bude na svém cíli - měnová politika (s. 34-35).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 191 (3.10.2016)

Evropa se bojí bankovní krize: evropskému bankovníctví přibyla k Řecku a Itálii další hrozba - pohled na situaci banky Deutsche Bank a vývoj jejích akcií (s. 1) a komentář na s. 10; Bitcoin je svoboda, tvrdí propagátor (s. 16).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Dietmar Neuerer, Donata Riedel

Dämpfer von rechts

Útlum zprava

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 184 (22.9.2016), S. 6-7

Po 26 letech od sjednocení Německa jsou hrubý domácí produkt na obyvatele i produktivita práce na území bývalé NDR stále o čtvrtinu nižší než v západní části země. Východní Německo se také nachází pod celostátním průměrem v objemu investic do výzkumu a inovací, zejména kvůli absenci vývojových sekcí velkých průmyslových podniků. Od roku 2014 je navíc roční přírůstek HDP na východě nižší než na západě, třebaže větší města a jejich okolí vykazují nadprůměrný růst. Podle výroční zprávy spolkové vlády ke stavu německé jednoty by hospodářské perspektivy nových spolkových zemí mohly navíc dlouhodobě poškodit narůstající projevy rasismu a xenofobie, o čemž za rok 2015 svědčí na počet obyvatel pětikrát vyšší počet útoků s rasistickým motivem než v ostatních německých regionech.

Stephan Scheuer

Das Überleben der Zombies : Industrie

Přežívání zombie : průmysl

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 162 (23.8.2016), S. 18-19

Přemíra výrobních kapacit čínského ocelářství je čínským i globálním problémem. Jejich odbourání se navíc vládě zatím příliš nedaří: podle oficiálních čísel se v prvním pololetí r. 2016 podařilo splnit jen 30 procent ročního plánu, přičemž svaz světových výrobců oceli World Steel nadále počítá s osmiprocentním nárůstem čínského vývozu oproti r. 2015. Podle v článku oslovených expertů stojí za pomalou restrukturalizací průmyslu vysoké procento neefektivních podniků, které udržují při životě jen zakázky místních samospráv. A právě strach regionálních politiků z náhlého nárůstu nezaměstnanosti nechává zatím vyznít plány centrální vlády do ztracena.

Dirk Heilmann ... [et al.]

Das Wachstum hängt am privaten Konsum : Konjunkturprognose

Růst závisí na soukromé spotřebě : prognóza hospodářského růstu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 180 (16.9.2016), S. 10

Shrnutí prognózy vývoje německého hospodářství pro rok 2017 z dílny Handelsblatt Research Institute (HRI). Oproti ostatním německým ekonomickým think-tankům je HRI spíše skeptický: zatímco v roce 2016 by měl růst HDP dosáhnout ještě hodnoty 1,7 procenta, v roce následujícím by to již mělo být jen 1,1 procenta. Tento svůj odhad výzkumníci HRI zakládají především na vývoji bilance zahraničního obchodu, která se v červenci 2016 meziměsíčně propadla o deset procent a v roce 2017 by měla mírně poklesnout o 0,2 procenta. Oslabení zahraniční poptávky tak staví do popředí spotřebu obyvatelstva coby nejvýznamnějšího ekonomického činitele, jejíž růst by měl korespondovat s vývojem HDP.

Stephen S. Roach

Die Welt braucht ein starkes China : das globale Wachstum hängt von der wichtigsten

Volkswirtschaft ab

Svět potřebuje silnou Čínu : globální růst závisí na nejdůležitější národní ekonomice

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 171 (5.9.2016), S. 48

I přes nižší růst hrubého domácího produktu (6,7 procenta) je Čína pro kondici světové ekonomiky důležitá tak jako žádný jiný stát. Naplní-li se prognózy MMF, vzroste globální ekonomika v roce 2016 o 3,1 procenta, z čehož 1,2 procentního bodu připadne na Čínu a jen 0,3 procentního bodu na USA. Evropské země a Japonsko se pak na světovém růstu budou podílet jen z 0,2, respektive 0,1 procentního bodu. A příspěvek stejně lidnaté Indie k navýšení globálního HDP bude ve srovnání s Čínou i přes sedmiprocentní indický růst nadále jen poloviční. Vzhledem k těmto relacím představuje Říše středu aktéra, na jehož hospodářské kondici závisí udržení hranice 2,5 procenta světového přírůstku HDP, což je obecně uznávaná hranice globální recese. Na rozdíl od politické reprezentace a národních bank rozvinutých ekonomik má však čínské vedení nadále velké množství nástrojů pro uvolnění měnové politiky a prorůstová opatření. Podle autora článku je tak na úspěchu čínských hospodářských reforem závislý celý svět.

Hans-Peter Siebenhaar

Erfolgsfaktor Autobranche : doch Arbeitskräftemangel und Korruption belasten ausländische Konzerne

Faktorem úspěchu je automobilová branže : ale nedostatek pracovních sil a korupce zatěžují zahraniční koncerny

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 186 (26.9.2016), S. 13

Článek hodnotí hospodářskou situaci Slovenska. Tamní ekonomiku profilují především výrobní provozy světových automobilek. V současnosti tvoří právě vývoz aut na 40 procent slovenského exportu průmyslových výrobků a automobilové koncerny v zemi ročně investují stamiliony eur. Investoři nicméně začínají postrádat dostatek kvalifikovaných pracovních sil a kritizují skromné výsledky slovenské vlády v boji proti korupci. To se ale zatím nijak nepromítá do růstu hrubého domácího produktu, který patří s 3,5 procenty k nejvyšším v Evropě. -- Pohled na slovenskou průmyslovou výrobu viz samostatná příl. čas. Trend č. 39/2016 (TOP v priemysle), s. 4-5 a s. 9-11.

Karin Finkenzeller

Land des Stillstandes : Spanien

Země nečinnosti : Španělsko

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 32, S. 64-67

Španělsko i přes dvoje volby stále hledá vládu. Čím déle bude toto hledání trvat, tím větší to přinese problémy. Rozpočet je překročen, investice se propadají. Země tak zůstává problémem pro eurozónu.

Harris Georgiades ; [rozhovor vedla] Xénia Makarová

Na Cypře chceme firmy s kanceláriou a zaměstnanci

Trend, Sv. 26, (2016) č. 35, s. 36-37

Rozhovor s ministrem financí Kyperské republiky H. Georgiadesem o výsledcích kyperského ozdravného programu pro veřejné finance, prioritách dalšího rozvoje a oživení ekonomiky. Ministr zmiňuje problémy s nedávnou bankovní krizí a fiskální tísni a zdůrazňuje, že státní rozpočet hospodaří od r. 2014 s nulovým deficitem, který byl podpořen konsolidací a snižováním veřejných výdajů, a ne zvyšováním daní. Vyjadřuje se také k očekávaným dopadům nových daňových povinností (automatická výměna informací, hlášení zůstatků na bankovních účtech cizinců a zahraničních firem) i nově zavedených daňových stimulů na ekonomickou aktivitu firem sídlících na Kypru i na samotnou ekonomiku země.

I. Borisova... [et al.]

Rossijskaja ekonomika pod gnetom sankcij i deševoj nefti

Ruská ekonomika pod břemenem sankcí a levné ropy

Voprosy ekonomiki, Sv. 2016, no. 7, s. 5-35

Článek přináší analýzu faktorů a parametrů, které vedly k recesi ruské ekonomiky v letech 2014-2016. Hospodářský pokles lze považovat za důsledek kombinace vnějších i vnitřních šoků - zhoršení podmínek zahraničního obchodu, ekonomických sankcí Západu vůči Rusku a ruských protiopatření. Následně se rozebírají opatření a nástroje, které regulátoři využili k neutralizaci záporných účinků šoků. Analyzuje se také, jak se domácí výroba, spotřeba, úspory a investice přizpůsobily změněným podmínkám. Na závěr jsou naznačeny pravděpodobné směry rozšíření domácí výroby po skončení recese. - Pozn.

Lukáš Kovanda ; [rozhovor vedl] Peter Brejčák

So zdieľanou ekonomikou sa musíme naučiť žiť

Trend, Sv. 26, (2016) č. 35, s. 30-32

V rozhovoru se český ekonom L. Kovanda zaměřuje na trendy japonizace (hospodářská stagnace způsobená stárnutím obyvatelstva), izraelizace a uberizace ekonomiky a rozebírá jejich dopady na evropskou společnost i hospodářství. Zmiňuje také vlivy migrace na negativa stárnutí populace, na trhy práce a na vznik diaspor. Vyjadřuje se k pozitivním sociálním a ekonomickým vlivům sdílené ekonomiky i k možným rizikům, které s sebou sdílená ekonomika a rychlý technologický rozvoj přináší.

Informatika. Počítače

By Leo Lewis, Don Weinland and Michael Peel

Cashing in on cyber crime

Výnosy z kybernetických zločinů

Financial Times, Vol. 2016, No. 39273 (20.9.2016), p. 7

Skutečnost, že banky a firmy v Asii jsou špatně chráněné, způsobila nárůst kybernetických útoků. Odhaduje se, že asijské podniky loni přišly kvůli kybernetickým zločinům o 81 mld. USD, což je více než v Evropě nebo USA. Podle komentátorů jsou banky podfinancované a nevyužívají nové technologie, a tím se region stává ještě zranitelnějším vůči novým formám útoků.

Silke Kersting, Thomas Sigmund, Klaus Stratmann

Gabriels digitale Agenda

Gabrielova digitální agenda

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 184 (22.9.2016), S. 1, 4-5

K akčnímu plánu německého spolkového ministra hospodářství Sigmara Gabriela na podporu digitalizace. Hlavním ministrovým cílem je, aby do síťové infrastruktury do roku 2025 připutovalo na 100 miliard eur soukromých a veřejných investic. Stát by se měl přímo zasadit především za výstavbu vysokorychlostního internetového připojení ve venkovských oblastech, do níž by prostřednictvím zvláštního investičního fondu měly plynout výnosy z prodeje frekvencí. Rovněž záměr počítá se vznikem regionálních kontaktních center sdružujících zástupce výzkumu, soukromé sféry a státní správy, kteří by společně hledali zahraniční investory do digitální infrastruktury. Plán také předpokládá podporu investic do start-upů, zrychlené daňové odpisy pro podnikatele na nákup nových technologií a zřizování kompetenčních center pro informování drobných a středních podniků o možnostech digitalizace. -- K tématu viz také rozhovor se státním tajemníkem Spolkového ministerstva hospodářství M. Machnigem na s. 5.

Alžběta Vejvodová

Novela o kybernetické bezpečnosti : méně transparentnosti, více regulace

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 9, s. 18-19

Analýza připravované novely zákona o kybernetické bezpečnosti, jejímž cílem je zpracovat do českého právního rámce požadavky nové evropské směrnice o informační a síťové bezpečnosti (NIS) i zkušenosti, na které poukázala praxe. Základem nové regulace je vymezení tzv. základních služeb, jejichž poskytování je závislé na sítích nebo informačních systémech a jejichž narušení by mohlo mít významný dopad na zabezpečení společensky či ekonomicky významných odvětví. Novela dále počítá se zvýšením pokut až na pět milionů korun a s rozšířením okruhu správních deliktů, za něž může být pokuta udělena. Dále je navrhována povinnost orgánů a firem spadajících pod regulaci zachovávat mlčenlivost o připravovaných a přijatých bezpečnostních opatřeních, takže nebudou informovat o citlivých prvcích své infrastruktury v reakci na žádosti podané podle zákona o svobodném přístupu k informacím. -- První ze série článků o kybernetické bezpečnosti, další příspěvky o Národním centru kybernetické bezpečnosti a o nárůstu informační kriminality na s. 20-23.

Zákon o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce nabral lehké zpoždění

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 15-16, příl. Legislativa s. I

Informace o adaptaci nařízení eIDAS (č. 910/2014) do českého právního řádu formou vládního návrhu zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (zákon o službách) a jeho doprovodného zákona. Cílem nařízení eIDAS je zvýšit důvěryhodnost elektronických transakcí v rámci vnitřního trhu EU. Stanoví pravidla po poskytování služeb vytvářejících důvěru a zakotvuje právní rámec pro elektronické podpisy, elektronické pečete, elektronická časová razítka, elektronické dokumenty, služby elektronického doporučeného doručování a certifikační služby pro autentizaci při elektronické identifikaci fyzických a právnických osob. Je zdůrazněno, že zákon zaujímá ve vztahu k nařízení eIDAS minimalistický přístup, tj. v zákoně je upraveno pouze to, co nařízení výslovně nechává na úpravu vnitrostátním právním řádem.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Dani Rodrik ; [rozhovor vedla] Astrid Dörner

"Wir werden weniger Globalisierung haben" : der Harvard-Professor fordert eine Abkehr von immer neuen Handelsabkommen und pocht darauf, den Staaten wieder mehr Souveränität zu geben
"Budeme mít méně globalizace" : harvardský profesor požaduje odklon od stále nových obchodních smluv a pléduje za to, aby státům bylo dáno více suverenity

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 179 (15.9.2016), S. 14-15

Rozhovor s profesorem politické ekonomie Harvardské univerzity Dani Rodrikem o současných výzvách pro globální hospodářské vztahy. Dosavadní proces globalizace sice přinesl otevřenější světovou ekonomiku, ale zároveň vedl k nárůstu pocíťovaných nerovností doprovázených postupně rostoucí frustrací z demokratického deficitu mezinárodních institucí a relativním úbytkem vlivu

jednotlivých národních politických reprezentací. Návrat do izolace a protekcionismu sice dle Rodrika není řešením, národní státy by ale měly získat více autonomie při určování pravidel, s nimiž vstupují do vzájemné interakce. Mezinárodní organizace by pak neměly tato pravidla harmonizovat, ale spíše umožnit jejich vzájemnou koexistenci. V případě Evropské unie není dlouhodobě udržitelná její intenzivní hospodářská integrace bez posilování její demokratické legitimacy. Evropské elity by tedy měly nabídnout veřejnosti přijatelnou vizi společného vývoje. To se ale týká i politiků v USA a řadě jiných zemí světa, kteří o různých způsobech globalizace dosud nijak nepřemýšleli.

Jaroslav Daňhel

Budoucnost evropského trhu...brexit mnohé napoví = The future of the European market... or brexit suggests many answers [elektronický zdroj]

Pojistný obzor, Sv. 2016, č. 3, s. 49-51

Polemický příspěvek o byrokratickém pojetí fungování Evropské unie, zpřísnování regulace v oblasti bankovníctví a pojišťovnictví a nejisté budoucnosti evropské integrace. Autor ve světle výsledků referenda o členství v EU konaném ve Velké Británii rozebírá dopady a smysl zextenzivňování regulace v bankovníctví (směrnice Basel) a komerčním pojišťovnictví (Solvency). Upozorňuje na důsledky vysoké heterogenity jednotlivých členských ekonomik, očekávanou fragmentaci EU spolu s posilováním role lokálních ekonomik a na nedostatek sebereflexe unijních špiček s ohledem na nedávný vývoj. Podporuje snahu o omezení regulačních zásahů, návrat k myšlenkám svobodného trhu a k jeho liberalizaci jako jedinou možnou cestu společné Evropy. -- Anglický překlad textu na s. 67-68. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Dennis Snower

Eigentor der Nationalisten : Abschottung wird die osteuropäischen EU - Länder selbst beschädigen

Vlastní gól nacionalistů : izolace poškodí samotné východoevropské státy EU

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 179 (15.9.2016), S. 48

Kritika vlád států Visegrádské skupiny. Podle autora jdou vize artikulované zejména maďarským ministerským předsedou Viktorom Orbánem jak proti zájmům Evropské unie jako celku, tak občanů zemí Visegrádu samotných. Budou-li totiž zdůrazňovány národní identity na úkor společného evropského projektu, zmizí postupně u veřejnosti všech států Unie pochopení pro nástroje vzájemné strukturální pomoci, z nichž nyní profitují právě státy Visegrádu. Evropská unie by měla naopak dělat pravý opak toho, co navrhuje Visegrád, a namísto podpory fragmentace vsadit na posílení přeshraničních médií, vnitrouijních výměnných programů pro studenty a projektů zaměřených na posílení interkulturní tolerance.

Wolfgang Münchau

Europas neue große Chance : der Brexit ermöglicht bilaterale Partnerschaft mit assoziierten Staaten
Nová velká šance pro Evropu : brexit umožní bilaterální partnerství s přidruženými státy

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 187 (27.9.2016), S. 48

Podle autora článku zřejmě dojde k vystoupení Velké Británie z Evropské unie v polovině roku 2019. Do té doby nejspíše vznikne bilaterální smlouva o volném pohybu zboží, zatímco volný pohyb služeb se bude týkat jen některých odvětví. Jeho součástí ovšem zcela jistě nebude britský finanční sektor. Autor nicméně navrhuje, aby ostatní státy EU využily čas do definitivního vyjasnění budoucích vztahů k vytvoření takových modelů asociovaného partnerství, které by poskytly možnost volby nejen Velké Británii, ale i dalším státům stávající EU. A to zejména těm, jež se zdráhají vstoupit do eurozóny. Brexit respektující všechny čtyři svobody společného evropského trhu by ale byl nadále nejlepším řešením.

George Economides, Apostolis Philippopoulos and Petros Varthalitis

Monetary union, even higher integration, or back to national currencies?

Měnová unie, ještě vyšší integrace, nebo návrat k národním měnám?

CESifo Economic studies, Vol. 62, (2016) No. 2, p. 232-255

Autoři srovnávají tři varianty evropského ekonomického uspořádání (měnovou unii, návrat k národním měnám, obohacení měnové unie o fiskální transferovou unii) z hlediska dopadů na prosperitu členských států. V analýze je přitom využit nový keynesiánský DSGE model zahrnující dvě

heterogenní země (Německo a Itálii). Autoři docházejí k závěru, že návrat k národním měnám i zavedení fiskálních transferů ve formě vzájemného pojištění nemají dopad na prosperitu členských států v porovnání s variantou měnové unie. Významný pozitivní dopad na souhrnnou prosperitu obou zemí (kdy Německo by si pohoršilo a Itálie více polepšila) může mít zavedení fiskálních transferů ve formě redistribuce. Pokud by však začal působit efekt morálního hazardu, obě země (Německo i Itálie) by si pohoršily. - Pozn. -- Viz také další příspěvky monotematického čísla věnovaného fiskální unii v eurozóně.

Joseph Stiglitz

**Reform or Scheidung : die Euro-Zone muss sich grundlegend wandeln, sonst wird sie scheitern
Reforma, nebo rozvod : eurozóna se musí zásadně změnit, nebo ztroskotá**

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 177 (13.9.2016), S. 48

Ekonom a nositel Nobelovy ceny za ekonomii Joseph Stiglitz považuje pokračování eurozóny v její dosavadní podobě za neudržitelné. Měnová a hospodářská integrace uvízla v půli cesty, o čemž svědčí jak rozdíly mezi hospodářským výkonem Německa a zemí jižního křídla eurozóny, tak od roku 2008 nižší průměrný hospodářský růst, než mají země Evropské unie s vlastními měnami. Eurozóna by podle Stiglitze ale mohla být funkční, kdyby došlo k částečnému rozvolnění fiskálních pravidel, zavedení společných dluhopisů, společnému pojištění bankovních vkladů, aktivní průmyslové politiky a rozšíření mandátu Evropské centrální banky po vzoru amerického Fedu i na oblast hospodářské politiky a zaměstnanosti. Rovněž by se státy eurozóny měly shodnout na solidárnějším rozložení zátěží, aby vlády členských zemí s vyšší výkonovou bilancí více navyšovaly i své rozpočtové výdaje a prováděly prorůstové a proinflační politiky, čímž by méně rozvinutým členům poskytly prostor pro hospodářské oživení. V opačném případě bude eurozóna - podobně jako kdysi zlatý standard u amerického dolaru - čím dál rigidnější a ekonomice škodlivější záležitostí a nejlepším východiskem by pak pro zúčastněné státy byl přátelský rozchod.

By Ralph Atkins and Alex Barker

Swiss role in flux

Švýcarská role v období nejistoty

Financial Times, Vol. 2016, No. 39272 (19.9.2016), p. 9

V únoru 2014 rozhodli Švýcaři v referendu o omezení imigrace, což je přímým porušením dohody mezi Švýcarskem a EU o volném pohybu osob. Od té doby se švýcarští představitelé snaží zachovat stávající obchodní vztahy a současně přidat novou kontrolu nad přílivem cizinců. V roce 2015 představovaly 2 miliony cizinců s trvalým povolením pobytu téměř čtvrtinu obyvatelstva země. Konečné řešení tohoto problému bude důležité i pro jednání Bruselu s Británií, která by mohla požadovat podobný model.

Pavla Bednářová, Vladimíra Hovorková Valentová

Vývoj vnějších makroekonomických nerovnováh v evropských zemích v souvislosti s probíhajícími integračními procesy [elektronický zdroj]

Současná Evropa, Sv. 20 (2015), č. 2, s. 4-23

Autorky hodnotí vývoj vnějších makroekonomických nerovnováh ve 28 evropských zemích v průběhu let 2004–2013 a hledají odpověď na otázku, zda a jak se tento vývoj lišil v jednotlivých členských zemích eurozóny a v evropských státech stojících mimo eurozónu. Vnější makroekonomické nerovnováhy byly definovány na základě srovnávacího přehledu Procedury makroekonomických nerovnováh (MIP) prostřednictvím salda běžného účtu, čisté investiční pozice, reálného efektivního směnného kurzu, změny podílů na vývozních trzích a nominálních nákladů na jednotku pracovní síly. Potvrdilo se, že vývoj vnějších nerovnováh v zemích EU je úzce spojen s jejich hospodářskou výkonností a byl výrazně ovlivněn průběhem ekonomické krize. Výsledky dále ukazují, že do roku 2009 vykazovaly vnější makroekonomické nerovnováhy častěji země stojící mimo eurozónu a země eurozóny se vyznačovaly větší vnější stabilitou. Tento trend se u všech ukazatelů změnil po roce 2009, od kterého je podíl zemí eurozóny na počtu zemí s nerovnováhou vyšší než zastoupení zemí stojících mimo eurozónu. - Pozn. Plný text dostupný z: <https://www.vse.cz/se/120>

Silke Wettach

„Wir müssen über uns reden“ : Europäische Union

„Musíme si promluvit o nás“ : Evropská unie

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 37, S. 33

Úvahy o budoucnosti Evropské unie před neformálním setkáním 27 států EU v Bratislavě 16.9.2016, kde by špičky EU měly posílit identitu kontinentu. EU v čele s předsedou Junckerem nemá po brexitu žádný plán.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Frank Altemöller

Counter-terrorism and data transfers in international trade [elektronický zdroj]

Boj proti terorismu a přenos dat v mezinárodním obchodu

World customs journal, Vol. 10 (2016), No. 1, p. 27-34

Po teroristických útocích z 11. září 2001 vznikly obavy z dalších útoků, mj. v oblasti mezinárodního obchodu. Byly vytvořeny scénáře zkoumající dopady možných teroristických útoků v různých oblastech obchodu i iniciativy ze strany EU i USA s cílem zabezpečení obchodu (např. Container Security Initiative, AEO). Úspěch těchto iniciativ závisí do značné míry na sdílení dat mezi zúčastněnými státy. Sdílení dat je však zároveň v konfliktu s různými technickými, etickými i právními otázkami (např. zabezpečení dat; obrana proti terorismu vs. obětování soukromí). - Pozn. Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/volume-10-number-1-march-2016/>

Jingting Fan, Şebnem Kalemli-Özcan

Emergence of Asia : reforms, corporate savings, and global imbalances

Nástup Asie : reformy, firemní úspory a globální nerovnováhy

IMF Economic Review, Vol. 64, (2016) No. 2, p. 239-267

Odborný článek empiricky testuje teorie globálních nerovnováh s využitím mikroekonomických dat z jednotlivých sektorů a firem získaných v letech 2002-2011. Autoři se konkrétně věnují jednomu klíčovému mikroekonomickému fundamentu v agregátních modelech globálních nerovnováh s úvěrovými omezeními. Tyto modely se snaží vysvětlit velké přebytky běžného účtu v asijských zemích na základě příliš vysoké míry korporátních úspor, příliš nízké míry investic či obou těchto důvodů. Klíčovými stavebními kameny při tomto zkoumání je heterogenita v produktivitě a v úvěrových omezeních firem. Autoři potvrzují, že po finančních reformách dříve úvěrově omezené firmy snížily své úspory více (či zvýšily je méně), než firmy, které úvěrově omezeny nebyly. To však oproti očekávání teorie nevedlo ke snížení agregátních firemních úspor. Naopak agregátní firemní úspory po finančních reformách vzrostly, a to tím více, čím závislejší byl příslušný sektor na vnějším financování. Ani přebytky běžných účtů se dle autorů v souvislosti s finančními reformami významně nesnížily. - Pozn.

Hans-Werner Sinn

Lob der Globalisierung : der Freihandel hat Millionen von Menschen aus absoluter Armut befreit.

Protektionismus ist die größte Gefahr für die Weltwirtschaft

Chvála globalizace : volný obchod vysvobodil z chudoby miliony lidí. Protekcionismus představuje největší nebezpečí pro světovou ekonomiku

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 164 (25.8.2016), S. 20-21

Esej bývalého prezidenta německého Ifo-institutu H.-W. Sinna k pocíťované příjmové nerovnosti, která patří ke stěžejním argumentům odpůrců globalizace a proponentů ochrannářských opatření v národních ekonomikách. Na základě Lerner-Samuelsonova teorému vyrovnávání cen výrobních faktorů ale bylo podle Sinna možné předvídat, že se po zapojení obyvatel Číny, Indie a bývalého východního bloku do světové ekonomiky ocitnou platy zaměstnanců v rozvinutých státech pod tlakem. A někteří politici, například bývalý německý kancléř Gerhard Schröder, jednali pak zcela racionálně, když provedli liberalizační reformy pracovního trhu a sociálních systémů. Ty v německém případě způsobily i mírný pokles ukazatele příjmové nerovnosti, tzv. Giniho koeficientu. Hlavní silou působící proti prohlubování nerovností je však nakonec samotný proces globalizace a posilování volného trhu, o čemž svědčí vývoj podílu světového obyvatelstva žijícího pod hranicí chudoby, který se mezi lety 1981 a 2012 snížil ze 44 na necelých 13 procent. Výzvou do blízké budoucnosti nicméně

zůstává existence omezeného počtu států s rozvinutými sociálními systémy a přerozdělováním, jež sice mohou být ve světové konkurenci úspěšné, ale které se nyní stávají cílem zvýšené migrace.

Martin Sarnovský

Nový celní zákon se hlásí do služby

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 9, s. 10-12

Autor v článku shrnuje vybrané novinky, které přinesl celní zákon č. 242/2016 Sb., jenž nahradil zákon č. 13/1993 Sb. Důvodem nového celního zákona byla změna evropské legislativy (celní kodex EU) a zároveň zastaralost zákona č. 13/1993 Sb. Nový zákon upřesňuje a administrativně zjednodušuje řadu postupů a zavádí některé nové pojmy (např. "správce cla"). -- Viz také příspěvek v DHK č. 18/2016, s. 2-3.

Of mice and markets : investing in commodities

O myších a trzích : investování do komodit

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9006, p. 62-63

Nárůst spekulacních obchodů způsobuje, že trhy s komoditami jsou více volatilní. V článku se rozebírá situace na trhu s ropou, zlatem (investice do nich jsou letos nejvýnosnější), kávou, obilím aj.

Jindřich Schwarz

Simulace jako nástroj podpory řízení rizik v CS

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 9, s. 8-9

Celní správa vyvíjí ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou Systém identifikace a řízení rizik (SIRR). Součástí systému je model popisující vznik rizika daňového úniku a simulační model. Dle autora by nasazení systému SIRR mělo vést ke snížení prostoru pro daňové úniky a zvýšení účinnosti boje proti podvodům.

Milan Severa ; [rozhovor vedla] Lucie Sýkorová

Smlouva TTIP rozděluje Evropu : hrozba, nebo šance pro Evropu?

Veřejná správa, Sv. 27, (2016) č. 19, s. 24-25

Jedním z témat, která v posledních týdnech opět hýbou Evropou, je TTIP (Transatlantické obchodní a investiční partnerství). Tato připravovaná dohoda o volném obchodu mezi EU a USA, která vzniká už tři roky za zavřenými dveřmi, si získala zástupy odpůrců a je opředena řadou mýtů ještě dříve, než vůbec spatřila světlo světa. Rozhovor o aktuálním stavu dohody s Milanem Severou, který více než pět let působil v Informačním centru Evropské unie Europe Direct v Plzni.

Barry Eichengreen, Livia Chițu, Arnaud Mehl

Stability or upheaval? The currency composition of international reserves in the long run

Stabilita či otřesy? Měnové složení mezinárodních rezerv v dlouhém období

IMF Economic Review, Vol. 64, (2016) No. 2, p. 354-380

Autoři v odborném článku s využitím dat z let 1947-2013 zkoumají, zda složení mezinárodních rezerv a poptávka po nich byly zásadně proměněny přechodem od fixního k flexibilnímu měnovému kurzu v dobách rozpadu brettonwoodského systému. Autoři nacházejí důkazy pro podporu svého závěru, že se s rozpadem brettonwoodského systému změnil determinanty určující podíl jednotlivých měn v mezinárodních rezervách. Od té doby vzrostl vliv kredibility politik (vyjádřené např. jako míra inflace) a setrvačnosti (v podobě formování zvyků a neochoty manažerů mezinárodních rezerv měnit jejich složení). Naopak na významu klesl síťový efekt, kdy dominance jedné měny vede ostatní země k její akceptaci ve svých rezervách. Autoři na základě těchto poznatků vyvozují také závěry ve vztahu k postavení eura a renminbi v mezinárodních rezervách. - Pozn.

By Vincent Boland

The end of the affair

Konec aféry

Financial Times, Vol. 2016, No. 39259 (3.9.2016), p. 6

V souvislosti s rozhodnutím Evropské komise, že společnost Apple má Irsku doplatit na daních 13 mld. EUR, se autor zamýšlí nad hlubšími důsledky pro model ekonomického rozvoje země. Od počátku 90. let minulého století se irský systém zaměřoval téměř výhradně na lákání zahraničních přímých investic. Firmy působící v Irsku těží z výhod pružné pracovní síly, angličtiny, anglického

práva, přístupu k jednotnému trhu EU a daňové sazby ve výši 12,5 %, jedné z nejnižších na světě. Závislost irské ekonomiky na PZI je dlouho předmětem diskuse mezi podnikatelskou lobby, občanskou společností a levicovými politiky. Nicméně vrcholní představitelé Irska trvají na tom, že země nemá jinou možnost než napadnout rozhodnutí Komise u soudu.

Hans-Michael Wolfgang and Kerstin Harden

The new European customs law [elektronický zdroj]

Nové evropské celní právo

World customs journal, Vol. 10 (2016), No. 1, p. 3-16

Přehled a výklad vybraných ustanovení nového celního kodexu EU, který je účinný od května 2016. Mezi nejvýznamnější změny patří reforma legislativy týkající se celního dluhu a zjednodušení celních procedur. Z kodexu je dále zřejmá tendence zpřísňování celního práva (viz úprava problematiky oprávněného hospodářského subjektu, sankcí a celních dlužníků). - Pozn. Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/volume-10-number-1-march-2016/>

David von Below, Pierre-Louis Vézina

The trade consequences of pricey oil

Dopady drahé ropy na obchod

IMF Economic Review, Vol. 64, (2016) No. 2, p. 303-318

Článek se zabývá vlivem cen ropy na obchod (skrze náklady lodní dopravy) a obchodem indukované bohatství (reálné příjmy). Autoři docházejí k závěru, že vzdálenostní elasticita obchodu (neboli citlivost objemu obchodu na prostorovou vzdálenost obchodních partnerů) významně roste s cenou ropy. To znamená, že vysoké ceny ropy činí obchod méně globální, protože více ovlivňují delší námořní trasy. S růstem cen ropy tedy klesá i z obchodu vyplývající bohatství (reálné příjmy). Nedávný pokles cen ropy naopak autoři považují za faktor podporující integraci globální ekonomiky. - Pozn.

Marcel Fratzscher, Clemens Fuest

TTIP muss kommen : ein Scheitern würde großen Schaden anrichten

TTIP musí přijít : její debakl by způsobil velké škody

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 182 (20.9.2016), S. 48

Autoři článku považují smlouvu o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP) mezi Evropskou unií a USA za jedinečnou příležitost pro obnovení hospodářského růstu v Evropě. Vzájemná obchodní výměna mezi oběma regiony by vzrostla o 80 procent a v samotné EU by vzniklo na 400 tisíc nových pracovních míst. Kritika TTIP je z velké části neoprávněná, neboť smlouva by nepřinesla rozrušení stávajících regulací a standardů, ale jejich společnou formulaci a ve výsledku posílení ochrany spotřebitele. Problematickým průvodním jevem globalizace také podle autorů nejsou vzájemné obchodní smlouvy jako takové, ale spíše agresivní daňová optimalizace nadnárodních koncernů. Zejména německá politická reprezentace by proto měla navázat intenzivní dialog s domácími kritiky TTIP a přesvědčit veřejnost o výhodách smlouvy. -- Kritický náhled na stávající podobu vyjednávání o TTIP přináší rozhovor s francouzským ministrem obchodu M. Feklem v Handelsblatt č. 185/2016 (23.9.2016), s. 12.

Podnik a podnikání

From zero to seventy (billion) : Uber

Od nuly k sedmdesáti (miliardám) : Uber

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9005, p. 17-19

Americká společnost Uber, známá jako populární taxislužba (ale sama se označuje za technologickou firmu), byla založena v r. 2009 a nyní její hodnota dosahuje 70 mld. USD, čímž se stala nejbohatším startupem na světě. Žádná technologická firma na světě v historii nezískala více peněz od soukromých investorů předtím, než začala být veřejně obchodována. Ambice Uberu jsou stále větší, nyní se zaměřuje na provozování aut bez řidiče, díky kterému by se osobní doprava stala tak levnou a pohodlnou, že by lidé nestáli o vlastní auta. V tomto úsilí není Uber sám, i další firmy si uvědomily transformační potenciál elektrických aut bez řidiče, dostupných na vyzvání. Prozatím je Uber v závodě o transformaci budoucnosti osobní dopravy firmou, která má největší šanci na vítězství. -- Viz i článek na s. 9.

Nils Herger, Steve McCorrison

Horizontal, vertical, and conglomerate cross-border acquisitions

Horizontální, vertikální a konglomerátní přeshraniční akvizice

IMF Economic Review, Vol. 64, (2016) No. 2, p. 319-353

Autoři se zabývají tématem přeshraničních akvizic, přičemž čerpají z velkého souboru dat z let 1990-2011. Akvizice tradičně rozdělují na horizontální a vertikální a oproti dřívějším studiím věnují zvýšenou pozornost třetímu typu - konglomerátním akvizicím. Docházejí k závěru, že konglomerátní akvizice jsou taženy především možnostmi finanční arbitráže, kdy nadnárodní korporace investují v zemích, v nichž jsou firmy podhodnoceny. Obohacení tradičního rozlišení horizontálních a vertikálních akvizic o třetí typ podle autorů otevírá cestu k přehodnocení role nadnárodních korporací v globální ekonomice. Výzkum by měl mj. klást větší důraz na finanční a neprůmyslové motivy při realizaci akvizic či kritičtěji přistupovat k předpokládanému stabilnímu chování přímých zahraničních investic. - Pozn.

Franz Hubik

Laues Lüftchen in Europa

Vlahý vzdoušek v Evropě

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 189 (29.9.2016), S. 22

Čínští výrobci větrných elektráren začínají v kvalitě a účinnosti svých produktů dohánět své evropské konkurenty. Podle autora komentáře za tímto vývojem ale není pouze technologický vzestup podniků z Říše středu, ale také úspory evropských firem ve výdajích na výzkum a vývoj dalších inovací. Podnikům jako Enercon, Nordex či Vestas se tak může stát, že se v budoucnosti stanou jen subdodavateli čínských koncernů. -- K tématu podrobněji viz článek na s. 16-17.

Veronika Solilová, Danuše Nerudová

Návrh bezpečných přístavů v oblasti převodních cen pro malé a střední podniky

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 5, s. 559-572

Autorky vycházejí ze skutečnosti, že komplexní řešení problematiky převodních cen představuje model, který je pro malé a střední podniky kvůli vysokým vyvolaným nákladům zdanění zcela nevyhovující. Navrhují tedy nový metodický nástroj pro malé a střední podniky, který by umožnil v rámci platných principů v oblasti vnitropodnikových cen stanovit rozpětí pro tuto cenu zjednodušeným způsobem. Návrh přináší nástroj bezpečných přístavů (ten je definován Směrnicí o převodních cenách OECD), které vycházejí z obvyklých marží v jednotlivých sektorech, odrážejí odvětvové odlišnosti a diferencují pravidla převodních cen podle velikosti podniků. Autorky vytvářejí bezpečné přístavy pro pět sektorů (zpracovatelský průmysl; stavebnictví; profesní, vědecké a technické činnosti; ubytování, stravování a pohostinství; velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel), a to v podobě rozpětí obvyklých marží splňujících princip tržního odstupu. Navrženou metodiku následně aplikují v modelové situaci s cílem zjistit velikost maximální marže a slevy, které je možné uplatnit při různých průměrných provozních nákladech. - Pozn. -- Viz také příspěvek v čas. Bulletin KDP č. 3/2016, s. 68-78.

Adrian Wooldridge

The rise of the superstars : special report on companies

Vzestup superhvězd : zvláštní zpráva o podnicích

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9007, centr. sect. (16 p.)

Světové ekonomice už zase dominuje malá skupina obřích společností, které pevně ovládají globální trhy, slučují se navzájem, aby byly ještě větší, a těší se z velkých zisků. Zisky amerických podniků v poměru k HDP jsou dnes vyšší, než tomu kdy bylo od roku 1929. McKinsey Global Institute spočítal, že 10 % veřejně obchodovaných společností vytváří 80 % veškerého zisku. Efekt superhvězd je zvláště dobře vidět ve znalostní ekonomice - v Silicon Valley má hrstka gigantů takové podíly na trhu a ziskové marže, jaké tu nebyly od časů zlodějských baronů na konci 19. století. Počet evropských firem v žebříčku největších podniků podle tržní kapitalizace ale klesá. V přehledu se vysvětluje, proč věk podnikatelského ducha z dob Margaret Thatcherové a Ronalda Reagana ustupuje věku konsolidace podniků a pokládá se otázka, zda jsou tyto velké firmy důvodem k obavám nebo oslavám. -- Viz i článek na s. 11.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Milan Šlapák

Analýza dopadu možnosti zavedení sdílení důchodových práv mezi manželi

Fórum sociální politiky, Sv. 10, (2016) č. 4, s. 2-5

Článek hodnotí návrh Odborné důchodové komise na zavedení sdílení vyměřovacích základů pro stanovení důchodu mezi manželi v České republice, který měl vést ke spravedlivějšímu důchodu pro manžele. Záměr navrženého opatření následně analyzuje na mikroekonomické úrovni s ohledem na výši důchodů mužů a žen a na makroekonomické úrovni z hlediska nákladů pro důchodový systém ČR jako celek. Porovnává také komisí navrženou podobu institutu sdílení vyměřovacích základů manželi se zahraničními příklady, vhodnější alternativu spatřuje v zavedení sdílení důchodových práv podle švýcarského vzoru (ten předpokládá, že důchodová práva získaná za všechny celé kalendářní roky strávené v manželství by byla sdílena partnery rovným dílem). - Pozn.

Jaroslav Urban

Analýza pojistného trhu: ve znamení mírného růstu [elektronický zdroj]

Pojistný obzor, Sv. 2016, č. 3, s. 33-37

Zhodnocení aktuálního vývoje pojistného trhu v r. 2015 a v 1. pololetí r. 2016 v České republice na základě statistických zjištění ČAP. Autor rozebírá základní ukazatele vybraných odvětví (neživotní pojištění, pojištění motorových vozidel, životní pojištění), vývoj v obchodní produkci a u tradičních produktů, investičního životního pojištění a u doplňkových pojištění. Shrnuje také vývoj vyplacených pojistných plnění a charakterizuje postavení a význam pojišťovnictví v rámci české ekonomiky. Zdůrazňuje, že předběžné pololetní výsledky za r. 2016 potvrzují nové trendy na českém pojistném trhu ustálené během r. 2015. -- Viz také příspěvek v čas. Profi poradenství & finance č. 8/2016, s. 12-13. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Deutsche Bundesbank

Exkurs: Zur längerfristigen Entwicklung der Alterssicherung = Excursus: longer-term pension developments

Exkurz: k dlouhodobějšímu vývoji důchodového zabezpečení

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 68, (2016) Nr. 8, S. 69-78

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 68, (2016) No. 8, p. 68-77

Příspěvek nejprve shrnuje dosavadní parametrické změny německého penzijního systému za uplynulé půldruhé dekády. Učiněné reformní kroky počítají do roku 2030 s navýšením věku odchodu do důchodu na 67 let, snížením minimálního poměru důchodu a průměrného platu na 43% a podporou soukromého spoření na penzi (tzv. Riester-Rente). Druhým tématem článku je prognóza udržitelnosti průběžného financování starobních důchodů do roku 2060, přičemž autoři docházejí k závěru, že po roce 2030 bude průběžný důchodový systém vlivem demografického vývoje vystaven značným tlakům. Pokračování ve zvyšování věku odchodu do důchodu je proto z jejich pohledu nevyhnutelné, a to až na 69 let počínaje pojištěnci narozenými v roce 1995. Zároveň ale budou pro relativní úroveň zabezpečení čím dál důležitější kapitálové zdroje financování důchodů a penzí. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Robin Wigglesworth, Barney Jopson

Growing black hole in US pensions sparks crisis fear

Rostoucí černá díra v amerických penzích vyvolává strach z krize

Financial Times, Vol. 2016, No. 39274 (21.9.2016), p. 2

Moderní americký důchodový systém vznikl v době, kdy většina lidí pracovala v jedné profesi nebo firmě celý život. Dnes je však normou směsice nezaměstnanosti, částečného pracovního úvazku nebo samostatné výdělečné činnosti, takže příspěvky na důchodové zabezpečení jsou sporadické. Horší je, že hodně Američanů nemá vůbec žádné úspory na důchod, čímž hrozí sociální krize. Čísla jsou neúprosná - podle údajů National Institute on Retirement Security nemělo téměř 40 mil. domácností v produktivním věku v roce 2013 vůbec žádné penzijní úspory, ať už jde o příspěvky zaměstnavatele nebo individuální důchodový účet. Jediné, co miliony Američanů mají, je federální systém Social Security, financovaný z daní ze mzdy, ale ten zajišťuje jen asi 35 % příjmu typické domácnosti před odchodem do důchodu.

Jaroslav Vostatek

Koncepce rodinných přídavků a veřejná správa

Fórum sociální politiky, Sv. 10, (2016) č. 4, s. 6-13

Úvaha nad fiskalizací rodinných přídavků (posun k využívání daňového systému k podpoře rodin s dětmi na úkor přídavků na děti). Autor charakterizuje vývoj a zejména dnešní stav rodinných přídavků v ČR a návrh na zavedení daňových rabatů ve formě diferenciací pojistného na důchodové pojištění podle počtu vyživovaných dětí připravený důchodovou komisí. Tento návrh analyzuje v kontextu čtyř sociálních modelů rodinné politiky a ukazuje jeho dopady na výši celkové fiskální podpory rodin s dětmi v relaci k jejich příjmům. Zmiňuje i aktuální problémy spojené se správou daňového zvýhodnění na děti a zdůrazňuje, že z odborného hlediska nemá navržená a odsouhlasená státní podpora rodin s dětmi formou diferenciací pojistného na důchodové pojištění nic společného s důchodovým systémem. V závěru autor představuje svůj návrh na racionalizaci dnešního systému českých rodinných přídavků.

Martin Potůček, Veronika Rudolfová

Odborníci versus politici: jak se připravovala česká důchodová reforma

Fórum sociální politiky, Sv. 10, (2016) č. 4, s. 14-18

Analýza charakteru a obsahu diskursu o české důchodové reformě. Příspěvek pracuje s politickými a odbornými koncepty, které se uplatňovaly ve vztahu k potenciálním reformám, a představuje trendy a institucionální charakteristiky a jejich vývoj zejména v období 2004-2014. Autoři v historii důchodových rozprav v ČR mezi lety 2004-2014 identifikují pět pokusů o ustavení diskursu, tyto pokusy analyzují z hlediska typu diskursu, mapují využívané ideje a hodnotí jejich potenciál iniciovat institucionální změnu. Jedná se o Bezděkovu komisi I (výkonný tým pracovní skupiny); Bezděkovu komisi II (poradní expertní sbor, PES); Národní ekonomickou radu vlády (NERV); expertní skupinu vlády ČSSD; Odbornou komisi pro důchodovou reformu z r. 2014. - Pozn.

Martina Šimková, Jaroslav Sixta, Jitka Langhamrová

Penzijní závazky stárnoucí populace České republiky

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 5, s. 591-607

Autoři rozebírají ekonomické aspekty stárnutí populace a penzijního systému se zaměřením na celkové závazky k současným a budoucím důchodcům. Tyto závazky představují prostředky, které budou v budoucnu vypláceny lidem ve starobním důchodu, jejich výše je determinována pouze počtem oprávněných osob a výší penzí. Jako moderní nástroj ekonomické statistiky je pro odhad penzijních závazků použita metoda tzv. penzijních schémat. Je založena na kombinaci ekonomických a demografických modelů a výsledky poskytují informace o podílu penzijních závazků na HDP. Příspěvek seznamuje s odhadem celkové výše budoucích výdajů státního rozpočtu na starobní důchody do r. 2050, analyzuje vliv volby parametrů (důchodový věk, diskontní míra, tempo růstu mezd) na výši penzijních závazků a krátce srovnává české penzijní závazky v evropském kontextu. - Pozn.

Karel Veselý, Hana Vondráčková, Lenka Godulová

Přichází PRIIPs s "energetickými štítky" pro investiční produkty [elektronický zdroj]

Pojistný obzor, Sv. 2016, č. 3, s. 6-9

Informace o přípravě a obsahu technických norem vycházejících z nařízení EP a Rady č. 1286/2014 o sdělení klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou (PRIIPs). Příspěvek nejprve stručně představuje metodiku hlavních ukazatelů, které mají již od počátku roku 2017 povinně zveřejňovat pojišťovny u všech produktů životních pojištění s investiční složkou a umožnit tím spotřebiteli porovnat produkty napříč trhem (ve formě KID - "sdělení klíčových informací", "Key Information Document"). Věnuje se rozdělení PRIIPs produktů do čtyř kategorií pro účely výpočtu tržního rizika, prezentaci scénářů výkonnosti investice a ukazatelů nákladovosti. Následně rozebírá dopady srovnání investičních produktů pomocí definovaných ukazatelů na český pojistný trh. - Pozn. -- Viz také příspěvek PRIIPs: jak se neztratit v (ne)legislativním procesu na s. 10-14; pravomoci, povinnosti a sankce pro subjekty finančního trhu vyplývající z nařízení shrnuje také článek v Biatic č. 4/2016, s. 3-5. -- K tématu viz také články v Profi poradenství & finance č. 9/2016, s. 32-35. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Jaroslav Mesršmíd

Směrnici o distribuci pojištění lze implementovat (2. část) [elektronický zdroj]

Pojistný obzor, Sv. 2016, č. 3, s. 15-19

Evropská směrnice 2016/97/EU o distribuci pojištění (IDD) musí být v členských státech EU implementována do 23. února 2018. V této části autor pokračuje ve výkladu vybraných ustanovení směrnice. Nejprve v kapitole upravující informační povinnosti a pravidla výkonu činnosti charakterizuje požadavky na povinné informace, informační podmínky a na vázaný a spojený prodej. Dále představuje požadavky na dohled nad produktem a schvalování produktu. Poté se věnuje kapitole VI a rozebírá dodatečné požadavky v souvislosti s pojistnými produkty s investiční složkou k právní úpravě týkající se informačních požadavků a pravidel pro výkon činnosti. Důraz se v této kapitole klade zejména na informování zákazníků. Závěrečná část pak shrnuje problematiku správních sankcí pro právnické i fyzické osoby. - Pozn. -- Ke způsobu implementace IDD a jeho vnímání ze strany českého pojišťovnictví viz článek na s. 20-23. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Martin Farnham, Purvi Sevak

Housing wealth and retirement timing

Bohatství v nemovitostech a načasování odchodu do důchodu

CESifo Economic studies, Vol. 62, (2016) No. 1, p. 26-46

Autoři se zabývají výzkumnou otázkou, zda změny v cenách nemovitostí (v USA) ovlivňují jednotlivcovu skutečně i očekávané načasování odchodu do důchodu (na základě dat z let 1992-2004). Ačkoliv nenacházejí žádný významný vliv změn cen nemovitostí na roční pravděpodobnost odchodu do důchodu, docházejí k závěru, že lidé reagují na růst cen nemovitostí (reálně o 10 %) snížením svého očekávaného věku pro odchod do důchodu (o 4 měsíce). Pohyby cen na trhu nemovitostí tak mohou mít významný vliv na nabídku práce, zvláště v oblastech, kde došlo k prudkému snížení těchto cen. - Pozn.

Reiner Reichel

Mehr Geld durch Nichtstun : immer mehr Spekulanten horten Grundstücke, weil sie auf weiter steigende Preise setzen

Nicneděláním k více penězům : stále více spekulantů hromadí pozemky, protože sází na nadále rostoucí ceny

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 182 (20.9.2016), S. 28-29

Ceny nemovitostí v Německu zažívají razantní růst. K polovině roku 2016 meziročně vzrostly o 6,3 procent a ve srovnání s rokem 2010 došlo k jejich celkovému nárůstu o více než 22 procent. Převis poptávky na trhu s nemovitostmi přitom není možné vysvětlit pouze nízkou úrokovou hladinou či stále nedostatečným počtem uvolněných obecních pozemků a vydaných stavebních povolení. Poptávku ovlivňují také spekulanti s pozemky, kteří často skupují lukrativní parcely v centrech měst. V mnoha oblastech tak nyní cena pozemku tvoří až 40 procent ceny nemovitosti. Politici i podnikatelé ve stavebnictví proto diskutují o regulaci obchodování s pozemky, ať už zvýšením pozemkové daně na nezastavěné plochy nebo zkrácením platnosti stavebního povolení pouze na jeden rok.

Miloslav Macela

Sociální bydlení v České republice : pokus číslo tři. I. část

Obec & finance, Sv. 21, (2016) č. 4, s. 52-54

Popis hlavních zásad návrhu nového zákona o sociálním bydlení a příspěvku na bydlení a seznámení s předpokládanými dopady připravované právní úpravy na územní samosprávy. Autor nejprve stručně shrnuje vývoj přístupu k otázce sociálního bydlení v ČR po r. 1989 a rozebírá otázku práva na bydlení a systému veřejného neziskového bydlení v českém právním řádu. V té souvislosti upozorňuje na nárůst nákladů státního rozpočtu na sociální dávky na bydlení. Dále se zaměřuje na definici sociálního bydlení a vymezení okruhu osob v bytové nouzi a zvláště zranitelných osob dle nového návrhu zákona. Poté charakterizuje sociální bytový fond obcí a povinnosti s ním spojené a upravenou dávku příspěvku na bydlení. Hlavní nedostatek návrhu zákona spatřuje v nevyjasněném financování realizace sociálního bydlení ve dvou formách.

Petr Štillip

Stanovy společenství vlastníků jednotek po provedených změnách od 1. 1. 2014

Obchodní právo, Sv. 25, (2016) č. 5, s. 180-184

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, přinesl mimo jiné i novou právní úpravu stanov společenství vlastníků jednotek. Samotná problematika stanov společenství je upravena v § 1200 obč. z. Článek se zabývá obligatorními náležitostmi stanov, vybranými problémy týkajícími se vzniku společenství a tvorby jejich stanov a dopady nových právních úprav pro společenství vzniklá před 1.1.2014. - Pozn.

Radomír Kruczek

Vlastnické bydlení a daňové úlevy : srovnání evropských zemí

Obec & finance, Sv. 21, (2016) č. 4, s. 76-77

Z revidované Koncepce bydlení ČR do roku 2020 vyplývá, že zajištění bydlení je v základu osobní odpovědnosti jednotlivce a dostupnost a kvalita bydlení odpovídá společenskoekonomickým podmínkám a možnostem jedinců. Stát má podporovat jejich motivaci k zajištění si svých základních potřeb vlastními silami. V té souvislosti autor porovnává údaje o daňové problematice v bytové výstavbě u vybraných zemí EU. Zaměřuje se na možnost odpočtů zaplacených úroků z úvěrů, osvobození od daně z příjmu v případě prodeje nemovitosti pro bydlení, daňových odpočtů v případě ztráty z pronájmu a platby DPH u nového vlastnického bydlení. Provádí také analýzu DPH, která je uplatňována na sociální bydlení v EU. Za pomoci grafu pak představuje finální srovnání výše DPH aktuální k 1.1.2016 v jednotlivých zemích EU (pro oblast sociálního bydlení, výstavby nových bytů a renovace a oprav soukromých bytů).

Cordula Tutt, Harald Schumacher

Wohnst du schon? : Immobilien

Už bydlíš? : nemovitosti

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 32, S. 16-21

V německých městech stoupají nájemní pro lidi s průměrnými příjmy do těžko dosažitelných výšin. Politika je bezmocná. Přitom je jasné, že je potřeba stavět jinak. Méně nákladně, méně luxusně, méně byrokraticky. Článek představuje plán o deseti bodech k řešení problému.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Ivan Macháček

Benefity v souvislosti s pracovním poměrem. (2.), Opční akciový program, poskytování zaměstnaneckých akcií

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 17, s. 9-13

V tomto díle dvoudílné série článků se autor nejprve zaměřuje na opční akciový program a na daňové řešení majetkového prospěchu, který zaměstnanci plyne v okamžiku uplatnění opce. Dále rozebírá daňové řešení u poskytování zaměstnaneckých akcií a upozorňuje, že cenové zvýhodnění nabytých akcií je u zaměstnance předmětem zdanění v okamžiku jeho uplatnění, tj. při vlastním prodeji akcií zaměstnancům za nižší cenu. Zdanění následného prodeje akcií zaměstnancem vychází ze znění § 4 odst. 1 písm. v) a písm. w) zákona o dani z příjmu (osvobození příjmu z úplatného převodu cenných papírů do výše sto tisíc korun za zdaňovací období). Problematika je ilustrována několika příklady.

Nora Prean, Karin Mayr

Cyclical unemployment fluctuations of immigrants and natives : evidence from Austria

Kolisání cyklické nezaměstnanosti imigrantů a rodilých obyvatel : důkazy z Rakouska

CESifo Economic studies, Vol. 62, (2016) No. 1, p. 1-25

Autoři analyzují rozdíly v nezaměstnanosti imigrantů a rodilých Rakušanů v průběhu hospodářského cyklu v letech 1995-2008. Docházejí k závěru, že míra nezaměstnanosti imigrantů (pocházejících ze zemí mimo EHP) a jejich individuální míry přechodu do nezaměstnanosti jsou v průběhu hospodářského cyklu významně více volatelné než u rodilého obyvatelstva. Autoři vyvracejí, že tato rozdílná volatilita byla způsobena pouze selektivním zaměstnáváním imigrantů v určitých odvětvích, firmách či na určitých pozicích (např. na brigádách). Oporu spíše nacházejí pro hypotézu, že vyšší volatilita v míře nezaměstnanosti a v individuálních mírách přechodu do nezaměstnanosti v průběhu hospodářského cyklu může být způsobena nižší kvalifikací imigrantů. - Pozn.

Eva Dandová

Karenční doba : několik poznámek

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 9, s. 46-50

Doba pracovní neschopnosti je z pohledu zákoníku práce překážkou v práci. Autorka nejprve rozebírá podmínky vzniku práva na náhradu mzdy (platu) nebo odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr při dočasné pracovní neschopnosti podle zákoníku práce. Poté se věnuje problematice karenční doby, která je dobou prvních tří pracovních dnů, po kterou ze zákona právo na náhradu mzdy (platu) při dočasné pracovní neschopnosti nepřísluší. Seznamuje s historickým vývojem a současnou právní úpravou tohoto institutu i s nálezy Ústavního soudu, které se zabývaly návrhy na zrušení karenční doby. V závěru informuje o aktuálních návrzích na zrušení karenční doby, které jsou projednávány v Poslanecké sněmovně.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 64, (2016) č. 9

Absolventi na trhu práce (s. 12-15); Je pracovnělékařský posudek závazný? (s. 16-20); Dohody a vystavování potvrzení o příjmu (s. 33-35); Dohoda o zařazení zaměstnance po jeho odvolání (s. 47-49).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 11, (2016) č. 10

Novela zákoníku práce 2017 z pohledu zaměstnavatele (s. 3-7); Spotřebitelský úvěr - nově (1.) (s. 14-17); Zkušební doba z pohledu zaměstnavatele i z pohledu zaměstnance (s. 26-30); Insolvenční řízení a zdravotní pojištění (s. 34-35); Odstupné (s. 42-45); Příspěvky zaměstnavatele na kulturu, sport a rekreaci (s. 46-48); Placení záloh a vybírání daně srážkou z příjmů ze závislé činnosti (2.) (s. 63-66); Používání psychologických testů (2.) (s. 67-69).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 11, (2016) č. 9

Delší výpovědní doba (s. 13-16); Občanský zákoník v pracovněprávních vztazích - řešení problémů (s. 25-28); Převzetí výpovědi si zaměstnanec nemůže rozmýšlet (s. 29-30); Zaměstnanecké benefity - péče o zdraví a pracovní podmínky (s. 31-35); Placení záloh a vybírání daně srážkou z příjmů ze závislé činnosti (1.) (s. 39-43); Smrt zaměstnance a zdravotní pojištění (s. 48-50); Používání psychologických testů (1.) - v pracovněprávních vztazích (s. 55-57); Pracovní posudek - posudek o pracovní činnosti (s. 58-60).

Právo

Věra Jourová ; [rozhovor vedli] Jan Hildebrand, Steven Norton

"Das ist noch nicht das letzte Wort" : die EU-Verbraucherkommissarin über die

Ungleichbehandlung von VW-Kunden im Diesel-Skandal

"To ještě není poslední slovo" : evropská komisařka pro ochranu spotřebitele o nerovném zacházení se zákazníky Volkswagenu v dieslovém skandálu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 188 (28.9.2016), S. 10

Rozhovor s členkou Evropské komise pro spravedlnost a ochranu spotřebitele Věrou Jourovou o postoji Komise k aféře automobilky Volkswagen týkající se manipulace s emisemi u dieslových motorů. Podle Jourové je Evropská komise nespokojena s mírou odškodnění, které se dostalo evropským zákazníkům Volkswagenu. Komise přitom nemá kompetenci německého výrobce aut pokutovat, to zůstává výlučně v rukou národních soudů. Na Volkswagenu ale Komise vymohla stejnou úroveň informování ve všech zemích EU o možnosti plně hrazené opravy poškozených vozů. V současnosti komisařka zkoumá možnost zavedení institutu hromadné žaloby ve spotřebitelských sporech v rámci EU. -- K vývoji dieslového skandálu viz také článek na téže straně.

Franziska Sixdorf

Die BEPS-Initiative als Wegbereiter der Umsetzung von Entscheidungsharmonie in der Praxis
Iniciativa BEPS jako předvoj prosazení rozhodovací harmonie v praxi

Finanz-Rundschau, Jg. 2016, Nr. 17, S. 795-801

Koncept rozhodovací harmonie (tj. zohlednění legislativy a judikatury druhých států) se v judikatuře ohledně smluv o zamezení dvojího zdanění zatím příliš neujal. Důvodem jsou především rozdílné právní systémy zúčastněných států. Určité východisko ale nabízí akční plán OECD a G20 z roku 2015 na potírání daňových úniků v rámci projektu BEPS. V příspěvku jsou analyzovány vybrané body akčního plánu z hlediska jejich slučitelnosti s konceptem rozhodovací harmonie, který podle autorky má potenciál předcházet výkladovým konfliktům již v rovině užití práva. - Pozn.

Petr Bouda

Dva rozdílné výklady § 7 zákona o registru smluv

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 17, s. 599-602

Zákon o registru smluv představuje zvláštní právní úpravu platnosti některých právních jednání, totiž smluv podléhajících uveřejnění v registru smluv. Nedodržení požadavků zákon sankcionuje absolutní neplatností smlouvy. Jedinou výjimku z této sankce představuje ochrana obchodního tajemství uvedená v § 7 odst. 2 zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv. Autor nejprve rozebírá sankce dle § 7 odst. 1 a případy, ve kterých se sankce uplatňuje, dále se zaměřuje na možnost vyhnout se sankci zrušení smlouvy od počátku. Uvádí dva možné výklady otázky vyhnout se sankcí (metodický výklad ministerstva vnitra, jazykový výklad) a shrnuje důsledky výkladu ministerstva vnitra pro účel zákona o registru smluv. - Pozn.

Axel Cordewener, Thomas Henze

EU-Beihilfeverbot und nationale Unternehmensbesteuerung
Unijní zákaz nedovolené podpory a národní zdanění podniků

Finanz-Rundschau, Jg. 2016, Nr. 16, S. 756-760

Příspěvek shrnuje stěžejní body legislativy Evropské unie a právní praxe unijních institucí týkající se zákazu nedovolené veřejné podpory národních států podnikům a výrobním odvětvím. V této souvislosti je blíže představen právní pojem "selektivita" a jeho užití v judikatuře Soudního dvora EU a německých soudů při výkladu zákazu nedovolené podpory v oblasti daňových předpisů. - Pozn.

Sally-Ann Joseph

Jurisdictional taxing rights of sovereign wealth funds
Práva na zdanění státních fondů

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 3, p. 146-151

Problematiku státních fondů bohatství (někdy nazývaných také jako "suverénní fondy") upravují tzv. Principy ze Santiaga (Santiago Principles) z roku 2008. Principy nicméně neřeší zdanění těchto fondů. Autorka v článku analyzuje jurisdikční právo na zdanění ve vztahu k daňovým smlouvám, mezinárodnímu daňovému právu a pravidlu imunity státu (principle of sovereign immunity). Dále jsou určeny důsledky (daňové řešení) pro státní fondy plynoucí z těchto právních úprav. - Pozn.

Josef Vedral

K postavení finančního arbitra jako správního orgánu

Správní právo, Sv. 49, (2016) č. 5, s. 265-275

Článek se zabývá postavením finančního arbitra jako orgánu veřejné moci, kterému je svěřeno rozhodovat některé spory vyplývající ze soukromoprávních vztahů. Je zkoumáno z hlediska zákona o finančním arbitrovi č. 229/2002 Sb. a dále s ohledem na zařazení do správné kategorie správních orgánů dle správního řádu, soudního řádu správního, občanského soudního řádu, zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a zákona o řešení některých kompetenčních konfliktů. Autor zmiňuje i některá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu týkající se zkoumané problematiky. Dochází k závěru, že finanční arbitř by měl být pokládán za orgán moci výkonné. - Pozn.

Petr Tröster

Labour and social security law as two related branches of the Czech law

Pracovní právo a právo sociálního zabezpečení jako dva příbuzné obory českého práva

Právník, Vol. 155, (2016) No. 6, příl. The Lawyer Quarterly 3/2016, p. 156-169

Příspěvek pojednává o pracovním právu a o právu sociálního zabezpečení v ČR a zdůrazňuje blízkou příbuznost těchto dvou právních oborů. Autor nejprve charakterizuje postavení pracovního práva v rámci českého právního systému, věnuje se jeho původu a historickému vývoji i zařazení pracovního práva v rámci soukromého a veřejného práva. Poté stručně analyzuje současnou situaci českého pracovního práva, vztah k evropskému právu a formuluje potřebu změn v daném oboru. V další části pak charakterizuje systém, předmět a jednotlivé pojmy českého práva sociálního zabezpečení a shrnuje základní strukturu systému sociálního zabezpečení v ČR. Identifikuje také podstatné odlišnosti nové sociální politiky v porovnání s předchozím systémem fungujícím do počátku 90. let 20. století. V závěru pak zmiňuje trendy dalšího vývoje a možné změny oblasti sociálního zabezpečení. - Pozn.

David Čep

Nad zaviněním jako základem trestného činu právnické osoby : (tj. k přičitatelnosti a otázkám souvisejícím)

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 15-16, s. 531-540

V první části příspěvku jsou nastíněny otázky modelů trestní odpovědnosti právnických osob a konstrukce trestného činu právnické osoby, tzn. samotného základu její trestní odpovědnosti, i jejich možné kontroverze. Poté autor podrobuje dílčí analýze konstrukci trestného činu právnické osoby, přičemž se zaměřuje na způsob vymezení zavinění právnické osoby. Nejprve blíže identifikuje přičitatelnost ve smyslu soukromoprávním a dále prostřednictvím porovnání s vybranými zahraničními způsoby řešení otázky zavinění právnické osoby hodnotí domácí právní úpravu obsaženou v § 8 odst. 2 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob. Závěrem poukazuje na některé výkladové obtíže u otázky přičitatelnosti zavinění členů statutárních orgánů právnické osobě a nabízí vlastní doporučení a možná řešení zkoumané problematiky. - Pozn.

Antonín Mokřý, Eva Indruchová

Nové „téma dne“ (i zítřka) - budoucnost advokátních služeb

Bulletin advokacie, Sv. 2016, č. 7-8, s. 76-80

Budoucnost advokátních služeb je téma, které stále více nabývá na významu, a to především v souvislosti se zrychlujícím se rozvojem moderních informačních technologií a možností nově zaváděných on-line aplikací. Také v České republice lze v poslední době zaznamenat, že se začínají podstatně měnit podoba a způsoby výkonu advokacie. Advokáti se stále častěji sdružují, specializují a rozšiřují nabídky svých služeb. Fenomémem, který zasáhne, a v některých západních zemích již zasáhl, privátní advokátní praxe a menší kanceláře, jsou tzv. on-line platformy (např. Rocket-Lawyer, AVVO, Legalbase, Frag-einen-anwalt, Mobile app for immigrants (UberHint), e-Just, LegalZoom). Autoři článku se zaměřují na pro a proti on-line platformě, umělou inteligenci, konflikt s tradičním pojetím advokacie, výzvy digitálního světa a budoucnost advokátních služeb. - Pozn.

Lukáš Králík

Počátky a vývoj publikace soudních rozhodnutí v českém prostředí

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 9, s. 68-71

Historický pohled na problematiku zaznamenávání a publikace upravených soudních rozhodnutí v právním prostředí českých zemí. Blíže k zemským deskám s texty soudních rozhodnutí, k významným právním knihám, dále k radním protokolům, ortelním manuálům, městským knihám a tzv. souborům nálezů. Poté seznámení s vydáváním sbírek judikatury v českém právním prostředí v moderní době (od 50. let 19. století), s edicemi sbírek soudních rozhodnutí po roce 1918 a následně po r. 1948. Krátce také k publikaci soudních rozhodnutí v odborných periodikách. Autor uvádí, že se klasické periodické sbírky soudních rozhodnutí dnešního typu vydávané z oficiálního podnětu u nás objevily s příchodem moderní ústavní éry přibližně až v polovině 19. století. - Pozn.

Václav Pilík

Pojetí a soustava věcných práv v občanském zákoníku

Ad Notam, Sv. 22, (2016) č. 4, s. 9-12

Přehledový článek zpracovávající konceptuální a strukturální stránku věcných práv a pojetí věcných práv po rekodifikaci českého soukromého práva. Autor se nejprve věnuje možnostem a mezím vymezení věcných práv a jejich společných znaků (majetková povaha, absolutní povaha, tzv. lpění na svém předmětu, kterým je věc) a stručnému pohledu na věcná práva v evropském právním prostoru. Poté představuje zakotvení věcných práv v různých částech občanského zákoníku. Dále charakterizuje východiska a podobu soustavy věcných práv (věcná práva k věcem vlastním, držba, detence; věcná práva k věcem cizím kategorizovaná podle vztahu k závazkovým právům, podle funkce a podle samostatnosti). Uvádí, že rekodifikace nezvrátila základní schéma věcných práv, ale došlo k dílčím změnám a k uvedení věcných práv v nové, obecnější souvislosti. - Pozn.

Filip Debelva ... [et al.]

Pre-trial proceedings and expert evidence in tax litigation

Přípravná řízení a znalecké důkazy v daňových soudních sporech

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 3, p. 133-137

Článek shrnuje závěry jednoho ze seminářů, který proběhl v rámci 69. kongresu Mezinárodní fiskální asociace (International Fiscal Association, IFA) v Basileji v říjnu 2015. Seminář se týkal tématu ochrany daňového poplatníka v daňových soudních sporech. V článku je zohledněna problematika přípravného řízení a soudního znalectví v daňových sporech (potřeba znaleckých důkazů, jmenování znalce, závaznost znaleckých důkazů). Rozdílné přístupy různých právních systémů byly dále ukázány na simulovaném soudním sporu. - Pozn.

Aleš Mácha

Veřejné věci a jejich právní povaha

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 17, s. 582-588

Článek definuje pojem veřejných věcí a s odkazem na německou doktrínu nabízí možný pohled na právní povahu těchto věcí sloužících veřejným účelům. Autor nejprve představuje klasifikaci veřejných věcí a odlišuje veřejné věci od pojmu veřejného vlastnictví a veřejného statku. Poté seznamuje s německým pojetím veřejných věcí a zaměřuje se na odlišnosti od současného českého pojetí. Charakterizuje právní úpravu veřejných věcí v platném německém a českém právu a posléze zvažuje jejich soukromoprávní či veřejnoprávní povahu. Autor zdůrazňuje, že nalezení poměru mezi veřejným a soukromým právem u veřejných věcí není vždy jednoduché, nicméně má za to, že teorie modifikovaného soukromého vlastnictví dokáže poměrně pružně vysvětlit právní jevy a situace, které v reálném světě existují, a reagovat na ně. - Pozn.

Libor Novotný

Vybraná problematika smluvního práva v novém občanském zákoníku

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 9, s. 33-39

Přehledné shrnutí problematiky smluvního práva, které je součástí závazkového práva a je upraveno v § 1721 a následujících zákona č. 89/2012 Sb. Samotná problematika smlouvy je pak upravena v § 1724 až § 1788 tohoto zákona. Příspěvek nejprve rozebírá otázky uzavření smlouvy (návrh na uzavření smlouvy, jeho zrušení a odvolání, přijetí návrhu) i toto téma dle starého občanského zákoníku. Poté charakterizuje obsah a formu smlouvy, účinky smlouvy, změnu okolností smlouvy a zvláštní způsoby uzavírání smlouvy. Následně se věnuje institutu dražby, veřejné soutěže o nevhodnější nabídku a veřejné nabídce. Na závěr je charakterizována úprava smlouvy o smlouvě budoucí, lichva, smluvní pokuta a krátce jsou shrnuty smluvní typy obsažené ve starém občanském zákoníku.

Tomáš Richter

Základní zásady insolvenčního řízení

Právník, Sv. 155, (2016) č. 9, s. 713-732

Diskuzní příspěvek k taxonomii a obsahovému vymezení základních procesních zásad insolvenčního řízení, které je zvláštním samostatným druhem civilního procesu. Autor nejprve pojednává o vybraných relevantních ústavních zásadách společných všem typům civilního procesu a upozorňuje na ty

specifické aspekty insolvenčního řízení, které mohou především vést k jejich ohrožení. Následně představuje specifické zásady insolvenčního řízení podle českého insolvenčního zákona. Poté se věnuje vybraným obecným zásadám civilního procesu a jejich aplikaci v insolvenčním řízení. Autor upozorňuje, že největší interpretační obtíže a nejistoty vznikají na rozhraní mezi zásadami insolvenčního řízení a obecnými odvětvovými zásadami civilního procesu v důsledku legislativního rozhodnutí použít i pro účely insolvenčního řízení podpůrně obecné procesní kodexy civilního řízení. Toto legislativní řešení je poznamenáno značnou nejistotou účastníků řízení. - Pozn.

Markéta Deimelová, Ondřej Zemek

Změny v hospodářské soutěži ulehčí vymáhání práva

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 9, s. 36-38

Příspěvek představuje návrh zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže a změně zákona o hospodářské soutěži, který předložil ÚOHS vládě ČR. Tento zákon má v českém právním řádu provést pravidla obsažená ve směrnici EP a Rady č. 2014/104/EU, která mají za cíl zjednodušení a účinnější uplatňování soukromoprávních nároků spotřebitelů a soutěžitelů, jimž byla v důsledku porušení právních předpisů na ochranu hospodářské soutěže způsobena škoda. Autoři nejprve krátce shrnují aktuální způsoby vymáhání škody v zemích EU. Poté rozebírají důvody pro přijetí návrhu zákona, stávající právní stav soukromoprávního vymáhání v ČR a problematiku povinnosti náhrady škody dle návrhu zákona. Zmiňují také úpravu počátku, délky, běhu a stanovení promlčecích lhůt a otázky procesněprávní úpravy. - Pozn. -- Viz také příspěvek v čas. Veřejné zakázky v praxi č. 3/2016, s. 46-51.

Anna Chamráthová

Zvláštní žalobní legitimace k ochraně veřejného zájmu

Právník, Sv. 155, (2016) č. 8, s. 689-703

Článek se zabývá institutem zvláštní žalobní legitimace k ochraně veřejného zájmu dle § 66 soudního řádu správního. Nejprve je institut podrobně popsán a charakterizován a zvláštní důraz je přitom kladen na podmínku prokázání závažného veřejného zájmu na podání této žaloby některými nositeli této legitimace. Dále jsou popsáni jednotliví nositelé i potenciální nositelé této legitimace (nejvyšší státní zástupce, veřejný ochránce práv, některé zvláštní subjekty, správní orgány), jsou analyzována specifika vztahující se k jednotlivým nositelům a je zmíněn aktuální vývoj judikatury v dané oblasti. Poté autorka zvažuje, zda je vhodnějším žalobcem ve veřejném zájmu nejvyšší státní zástupce či ombudsman, a dochází k závěru, že ač je ochránce charakterem svojí činnosti k tomuto úkolu lépe uzpůsoben, v praxi se mnohem více osvědčil nejvyšší státní zástupce (porovnává jejich dosažené výsledky do konce r. 2015). - Pozn.

Statistika. Demografie. Sociologie

Simon Book ... [et al.]

"Wir schaffen das"

„Zvládneme to“

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 33, S. 16-23

V srpnu 2015 přislíbila k otázce uprchlické krize spolková kancléřka Angela Merkelová: „Zvládneme to.“ O rok později je země rozpolcená. Článek bilancuje, kolik toho politici, podnikatelé a občané zvládli a na čem ztroskotali. V souvislosti s uprchlíky jsou probírány otázky práce, bydlení, administrativy, vzdělávání, bezpečnosti a nálady ve společnosti.

Xavier Chojnicki and Lionel Ragot

Impacts of immigration on an ageing welfare state : an applied general equilibrium model for France

Vliv imigrace na stárnoucí sociální stát : model všeobecné rovnováhy aplikovaný na Francii

Fiscal studies, Vol. 37, (2016) No. 2, p. 258-284

Francie, stejně jako řada dalších evropských zemí, prochází obdobím demografických změn souvisejících se stárnutím populace. Jedním z opatření, které by mělo pomoci přizpůsobit se novým skutečnostem z pohledu stárnoucích zemí, je imigrace. Studie prostřednictvím modelu dynamické všeobecné rovnováhy zkoumá a hodnotí příspěvi migrační politiky ke snižování daňového břemene

spojeného se stárnutím francouzského obyvatelstva. Autoři propočítávají čtyři alternativní scénáře s cílem kvantifikovat dopady imigrace na financování oblasti sociálního zabezpečení ve Francii. Následně rozebírají charakteristiky nejvíce ovlivňující sociální veřejné finance a vhodnost selektivní imigrační politiky z krátkodobého i dlouhodobého pohledu. - Pozn.

Filip Oliva

Projekt SHARE: co si přeje a očekává generace dříve narozených?

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 8, s. 53-54

Autor představuje projekt SHARE, jenž cílí prostřednictvím datového výzkumu na vytvoření celoevropského datového souboru zahrnujícího osoby starší padesáti let a jejich partnery. Nejen obcím umožňuje tento projekt nahlédnout do demograficko-sociální struktury této skupiny obyvatel. Autor představuje průběh, metodiku výzkumu a uvádí některá data především z ČR (týkající se mj. zdravotní a sociální péče, sociálního kapitálu či komunitní činnosti), která mohou sloužit jako podklady pro tvorbu politik. -- K tématu viz též s. 55-57.

Joseph Steinfelder

SIMSTAT als "business case" für einen statistischen Datenaustausch in der Europäischen Union

SIMSTAT jako "business case" pro statistickou výměnu dat v Evropské unii

WISTA, Jg. 2016, Nr. 4, S. 25-35

SIMSTAT (Single Market Statistics) je projekt vzájemné výměny mikrodat o pohybu zboží mezi členskými zeměmi Evropské unie. Cílem SIMSTATu je snížení administrativní zátěže podniků při současném zachování kvality získaných údajů. Článek shrnuje průběh a hodnotí výsledky pilotního testování projektu z roku 2015, do nějž byly zapojeny statistické úřady a další relevantní instituce z 20 členských států EU včetně České republiky. - Pozn.

Účetnictví

Martin Schmidt

EU-Verordnung zur Abschlussprüfung und Abschlussprüfungsreformgesetz (AReG) : erste Erkenntnisse zur geplanten Umsetzung durch deutsche börsennotierte Unternehmen

Nařízení Evropské unie k auditu a zákon o reformě auditu (AReG) : první zjištění k plánovanému uvedení do praxe německými, na burze kótovanými podniky

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 34, S. 1945-1951

Nařízení EU č. 537/2014 zpřísnilo pravidla provádění auditu u bank, pojišťoven, burzovních koncernů a případně dalších podniků veřejného zájmu (Public-Interest Entities, PIEs). V Německu bylo toto nařízení implementováno zákonem o reformě auditu (Abschlussprüfungsreformgesetz, AReG), který spolu s nařízením vstoupil v účinnost 17.6.2016. Autor příspěvku shrnuje výsledky svého výzkumu mezi členy kontrolních orgánů a dozorčích rad německých podniků kótovaných na burze. Hlavním předmětem jeho zájmu přitom bylo zjištění plánů a opatření, jimiž se dotyčné podniky chystají splnit povinnou rotaci svých auditorů. Úvodní část článku shrnuje také další povinnosti, sankce a přechodná ustanovení obsažená ve schválené legislativě. - Pozn.

Danuše Prokúpková

Integrované systémy - vytváření a dohled

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2016, č. 3, s. 31-39

Informační systém organizace - struktura systému, vztah k účetnictví, přístupnost dat, dohled nad účetními systémy. Obecné a aplikační kontroly. Vznik možných podvodů. -- Volná návaznost na článek "Využití účetnictví v řídicích a kontrolních procesech" z č. 2/2015.

Jiří Lanc

K diskuzi o peněžních fondech vybraných účetních jednotek

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2016, č. 3, s. 9-14

Změna právní úpravy účetních jednotek, která proběhla v roce 2016, ovlivnila také peněžní fondy příspěvkových organizací a jejich zobrazení v účetnictví. V souvislosti s tím autor osvětluje pojem "peněžní fond" podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákona č. 250/2000 Sb.,

o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Dále se autor zamýšlí nad jednotlivými fondy (rezervní fond, fond investic, fond odměn, fond kulturních a sociálních potřeb) - nad jejich účelem, potřebností, vhodností jejich zachování a případnou možností zrušení.

Jaroslav Zlámal

Manažerské účetnictví a jeho funkce v systému řízení obchodní firmy nebo instituce. (1. část)

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 9, s. 26-32

V této části se autor věnuje teoretickému rámci hospodářských procesů odehrávajících se převážně ve středních nebo velkých firmách a institucích. Charakterizuje obchodní firmu nebo instituci jako hospodářský systém (dle obecné teorie systémů), rozebírá ekonomické činnosti hospodářského subjektu (zásobování; poskytování služeb nebo výroba; pomocné a obsluhující činnosti; prodej; řízení a správa) a dále se soustředí na oblast reportingu. Klasifikuje obory informační soustavy a rozlišuje dvojí pojetí manažerského účetnictví (širší a užší). -- Pokračování v č. 10/2016.

Jiří Koch

Účetní závěrka podnikatelů za účetní období započaté v roce 2016. (1. část)

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 57-68

Příspěvek podrobně seznamuje se změnami účetní legislativy v souvislosti s novelou zákona o účetnictví č. 221/2015 Sb. a novelou č. 250/2015 Sb. vyhlášky upravující podvojně účetnictví podnikatelů. Vysvětluje novinky týkající se sestavování účetní závěrky za účetní období započaté v r. 2016 a navazujících povinností pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojněho účetnictví. Tato část se zaměřuje na kategorizaci účetních jednotek, která je určující pro rozsah sestavování účetní závěrky; na účetní principy a zásady; na rozsah účetní závěrky (zjednodušené/jednoduché účetnictví); na součásti účetní závěrky a na rozvahu.

Nikola Kortanová, Tomáš Sluka

Vykázání vybraných účetních případů v pomocném analytickém přehledu

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2016, č. 3, s. 2-8

Základní informace o sestavování a předávání pomocného analytického přehledu (PAP). Závazné postupy účtování podle Českých účetních standardů pro některé vybrané účetní jednotky. Vnitrovýkazová kontrola. Křížové kontroly. Příklady účtování.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 23, (2016) č. 7

Jaké změny přináší nový zákon o zadávání veřejných zakázek? (s. 9-12); Účetní konsolidace státu a centrální systém účetních informací státu (s. 13-14); Hospodaření státních příspěvkových organizací (s. 15-18); Financování sociálních služeb v ČR dle pravidel veřejné podpory a některé účetní souvislosti (s. 19-22); Koncepční rámec Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor (s. 22-23); Účetní výkazy za Českou republiku: rozhovor s Nikolajem Terzievem, ředitelem odboru Účetnictví ministerstva a účetního výkaznictví státu Ministerstva financí ČR (s. 24-25); Vybrané účetní problémy vybraných účetních jednotek (s. 27-31).

Účetnictví v praxi

Sv. 16, (2016) č. 9

Mateřská a dceřiná společnost - účetní a daňový pohled (s. 4-11); Novela daně z nabytí nemovitých věcí (s. 12-14); Účetnictví spolků - dokončení (s. 22-28); Možnosti rodinného podnikání a daň z příjmů - 1. část (s. 29-35).

Veřejná správa

Jiří Hužera, Jakub Jaňura, Miloš Matula

Preferovaná varianta územně správního členění státu

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 8, s. 58-59

Autoři se zabývají preferovanou variantou územně správního členění ČR, která byla prodiskutována a konsensuálně přijata v rámci Pracovní skupiny pro administrativní členění státu v návaznosti na realizaci Implementačního plánu strategického cíle 2 Revitalizace a optimalizace výkonu veřejné správy v území navazujícího na Strategický rámec rozvoje veřejné správy pro období 2014-2020. Navrhované koncepční řešení vychází ze stejného základu pro samosprávné členění a územně správní členění státu. Proto i pro územně správní členění je rozhodující obec a všechny vyšší jednotky přirozeně respektují obce a jejich území. -- Viz též s. 62-63.

Barbora Skalle, Kristýna Tlustošová

Problematické aspekty nové právní úpravy veřejných zakázek

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 9, s. 63-65

V souvislosti s novou právní úpravou procesu a způsobu zadávání veřejných zakázek, která je účinná od 1.10.2016, autorky identifikují možné problematické části nového zákona č. 134/2016 Sb. Podrobněji se věnují obecnému vymezení lhůt, právní úpravě podlimitního režimu a jejím rizikům, obnově způsobilosti účastníka zadávacího řízení, oblasti změn závazků ze smlouvy a skutečností souvisejícím s výkonem dohledu nad zadáváním veřejných zakázek. - Pozn. -- Viz také příspěvek v čas. Obec a finance č. 4/2016, s. 36-37.

Eliška Hryzláková

Sloučení a splynutí příspěvkových organizací

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 9, s. 62-63

Rozbor problematiky sloučení příspěvkových organizací zřízených územním samosprávným celkem dle zákona č. 250/2000 Sb. se zaměřením na povinnosti zřizovatele. Poté pohled na problematiku splynutí příspěvkových organizací zřízených územním samosprávným celkem, zejména na povinnosti zřizovatele. Jsou zmíněny i účetní souvislosti sloučení a splynutí.

Karel Janda

Zadávání veřejných zakázek : nová legislativní úprava

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 9, s. 3-9

Hlavním účelem zadávání veřejných zakázek je především úspora veřejných finančních prostředků. Této úspory lze docílit vytvořením transparentního soutěžního prostředí, které by mělo zabezpečit efektivnost a účelnost vynakládání veřejných prostředků. Autor seznamuje s novou právní úpravou řízení o veřejných zakázkách v zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Zmiňuje kompatibilitu s právem EU zajištěnou prostřednictvím transpozice několika směrnic EU a poté shrnuje obsah nového zákona. Zaměřuje se na klasifikaci zadavatelů, zásady zadávání veřejných zakázek, spolupráci zadavatelů, rozšíření souboru druhů zadávacího řízení i charakteristiky jednotlivých druhů zadávacího řízení. -- K tématu viz také dotazy z praxe na s. 10-12. -- Viz také příspěvek v HN č. 194/2016 (6.10.2016), s. 1.

Libor Němec, Filip Murár

Zaknihované akcie - nová podmínka pro účast ve veřejných zakázkách

Veřejné zakázky, Sv. 2016, č. 3, s. 34-36

S ohledem na další zvýšení transparentnosti veřejných zakázek a posílení boje proti korupci ukládá nový zákon o zadávání veřejných zakázek akciovým společnostem, které se chtějí ucházet o veřejné zakázky, povinnost mít zaknihované akcie. Příspěvek rozebírá praktické dopady zaknihování akcií na veřejné zakázky a na dotčené akciové společnosti i jejich akcionáře, shrnuje výhody i nevýhody zaknihování a informuje, jakým způsobem lze přeměnu listinných akcií na zaknihované akcie provést. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů**Sv. 21, (2016) č. 4**

Daňové příjmy rostou - stav hospodaření státního rozpočtu (s. 16); Vybrané ukazatele hospodaření krajů (s. 20-23); Motivace v daňových příjmech obcí v příštím roce zmizí - nebo snad ne? - motivační složka daně z příjmů fyzických osob (s. 30); Nejen o administrativním členění státu - komunální legislativa (s. 32-33); Zadávání veřejných zakázek - obsah a zásadní změny nového zákona I. část (s. 34-35); Obce a financování sociálních služeb (s. 46-47); Novinky v daňových předpisech příspěvkových organizací a dobrovolných svazků obcí - daňové odpisy (s. 62-63); Vlastnické bydlení a daňové úlevy: srovnání evropských zemí (s. 76-77).

Veřejná správa**Sv. 27, (2016) č. 18**

Osm bludů o sociálním bydlení (s. 2); Voda nezdraží, říká ministr životního prostředí (s. 3); Česká republika má kvalitní vodu, páteřní vodohospodářská infrastruktura si ale vyžádá investice (s. 4-5); Starosta Modré: Nehrajeme si na noblesní dinosaury (s. 6-9); Negativním aspektům v hospodaření se vyplatí předcházet - rozhovor s V. Kameníčkovou (s. 10-13); Změny služebního poměru: Odvolání ze služebního místa představeného (s. 15-17); Rovnocennost úřednické zkoušky (s. 17-18); V Praze začal fungovat nový systém parkování (s. 20-21); Stát mění v průběhu času pravidla, to způsobuje problémy: konference Elektronizace veřejných zakázek (s. 24-25); Nejvíce se pěstují jablka a rajčata - producenti ovoce a zeleniny v EU (s. 27).

Veřejná správa**Sv. 27, (2016) č. 19**

Změny v rozhodování o výjimkách z nočního klidu - novela zákona o přestupcích (s. 3-5); Nelegální graffiti: již 15 let trestný čin, přesto sprejeři řadí dál (s. 6-9); Stárnutí populace je civilizační úspěch i výzva pro veřejnou politiku - sociální věci (s. 14-15); Projekty, které ovlivňují život nás všech: konference e-government 20:10 (s. 17-18); Letem světem eGovernmentem: rozhovor s Romanem Vrbou (s. 19-21); Město, které se stalo průkopníkem transparentnosti: Semily (s. 22-23); Smlouva TTIP rozděluje Evropu (s. 24-25); Institut pro veřejnou správu Praha podporuje mezinárodní výměnu zkušeností (s. 26); Jak dostat dotaci na rozšíření kapacity základní školy (s. 27).

Veřejné finance. Rozpočet

Jan Hildebrand, Gerd Höhler

Der IWF macht Druck auf Schäuble : neuer Ärger um die Griechenland-Rettung: Athen ist mit Reformen erneut im Verzug. Der IWF bekräftigt seine Forderung nach Schuldenerleichterungen

MMF tlačí na Schäubleho : nový konflikt kolem záchrany Řecka: Atény mají s reformami opět zpoždění. MMF potvrzuje svůj požadavek na odpuštění části dluhů

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 186 (26.9.2016), S. 6-7

Mezinárodní měnový fond se nadále zdráhá podílet na záchranném balíčku pro Řecko. Důvodem jsou dle jeho mínění příliš přísné podmínky zemí eurozóny vůči Řecku, zejména co se týká požadavku na primární rozpočtový přebytek ve výši 3,5 procenta HDP ročně. Místo toho se MMF zasazuje o "podstatné úlevy" pro řeckou dluhovou službu, které by šly nad rámec již ujednaného prodloužení splatnosti řeckých pohledávek po skončení stávajícího záchranného programu v roce 2018. Tím ostatně MMF v květnu 2016 podmiňoval svůj návrat do skupiny věřitelů do konce roku 2016. Vlády zemí eurozóny ale zatím nejsou o dalších úlevách pro Řecko ochotny jednat a poukazují na zatím pomalé tempo strukturálních reforem řecké vlády. -- K tématu viz také rozhovor s řeckým ministrem bez portfeje Nikosem Pappasem na s. 7.

Donata Riedel

Draghi hilft Schäuble beim Sparen : den Niedrigzinsen sei Dank: 122 Milliarden Euro weniger musste der Finanzminister von 2008 bis 2015 ausgeben

Draghi pomáhá Schäublemu s úsporami : nízkým úrokům buď dík: o 122 miliard eur méně musel ministr financí utratit v letech 2008 až 2015

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 172 (6.9.2016), S. 9

Politika nízkých úroků Evropské centrální banky významně pomohla Německu při dosažení vyrovnaného salda státního rozpočtu. Tento závěr vyplývá z odpovědi Spolkového ministerstva financí na dotaz opozičního poslance Spolkového sněmu Svena Christiana Kindlera. Podle ministerstva došlo v letech 2008 až 2015 k nižším výdajům za úroky z půjček a dluhopisů, které za roky 2014 a 2015 dokonce dosahovaly polovičních hodnot oproti finančnímu plánu. K menší zátěži dluhové služby ale došlo ve sledovaných sedmi letech i v absolutních číslech. Zatímco v roce 2008 činil objem prostředků na splácení úroků 40,2 miliard, v roce 2015 vydal stát na stejný účel pouze 21,1 miliard eur.

Henrique S. Basso, James Costain

Fiscal delegation in a monetary union with decentralized public spending

Fiskální delegace v měnové unii s decentralizovanými veřejnými výdaji

CESifo Economic studies, Vol. 62, (2016) No. 2, p. 256-288

Autoři si v odborném textu kladou otázku, zda užší forma integrace může posílit rozpočtovou disciplínu (v rámci EMU) bez toho, aby došlo k přehnané centralizaci rozhodování. Konkrétně zkoumají možnost fiskálního režimu, v němž by kontrola nad vydáváním státních dluhopisů byla delegována na nezávislý úřad, přičemž by rozhodování o veřejných výdajích zůstalo decentralizováno (na úrovni členských států a regionů). Již samotné vytvoření nezávislých úřadů vydávajících dluhopisy na decentralizované úrovni podle autorů snižuje dluh. Vytvoření jednoho úřadu na unijní úrovni tento dluh snižuje ještě více. Přesunutí veškerých fiskálních rozhodnutí na evropskou úroveň (např. včetně veřejných výdajů) je však z hlediska redukce dluhu méně vhodné kvůli informační neefektivnosti. Autoři doporučují periferním zemím v rámci současného kontextu v eurozóně (a obav z morálního hazardu) jednostranně zavést nezávislé úřady s pravomocí vydávat státní dluhopisy. - Pozn. -- Viz také další příspěvky monotematického čísla věnovaného fiskální unii v eurozóně.

Juraj Zeman

Fiscal multipliers in Slovak economy : DSGE simulation

Fiskální multiplikátory ve slovenské ekonomice : simulace podle modelu DSGE

Biatec, Vol. 24, (2016) No. 4, p. 22-26

Cílem článku je odhad dopadu různých fiskálních nástrojů na konsolidaci státního rozpočtu (snižování výdajů, zvyšování paušálních daní, případně daní z příjmů). Autor přitom používá neokeynesiánský model DSGE přizpůsobený malé a otevřené slovenské ekonomice a jeho užití demonstruje jak v režimu měnové autonomie, tak při zohlednění členství v měnové unii. Pomocí modelu jsou v článku odhadnuty také národohospodářské náklady konsolidační strategie slovenské vlády za účelem dodržení Fiskálního paktu eurozóny pro roky 2013 až 2017, jež autor pro celé toto období vyčísluje na 2,5 procenta hrubého domácího produktu Slovenska. - Pozn.

By Elaine Moore

Gilt complexities

Složité situace kolem státních cenných papírů

Financial Times, Vol. 2016, No. 39269 (15.9.2016), p. 7

Turbulence způsobené rozhodnutím Velké Británie opustit EU ukončily úlohu George Osborna na ministerstvu financí a skoncovaly i s vládními plány na rozpočtový přebytek do r. 2020. Nový britský ministr financí Philip Hammond už dal najevo, že po letech konzervativní fiskální politiky zahájí vláda novou fázi půjčování si peněz, aby zmírnila dopady brexitu. Domácí i zahraniční investoři považují sázku na Británii za bezpečnou a rozhodnutí centrální banky začít znovu s programem nákupu dluhopisů v hodnotě dalších 70 mld. GBP a snížit úrokové sazby na historicky nejnižší hodnotu 0,25 % je přimělo k přehodnocení ceny státních britských dluhopisů, známých jako gilty. V souvislosti s uvolněnou měnovou politikou centrálních bank v Evropě a Japonsku a neochotou USA zvýšit úrokové sazby zájem investorů o gilty rostl a ti za prvních osm měsíců roku získali dvouciferné

výnosy. Tento vývoj umožnil britské vládě půjčovat si za rekordně nízkou cenu, která nyní u dluhopisů s desetiletou splatností představuje pouhé 1 %. Trhy však již nyní jeví známky obav, jak dlouho se tento vývoj udrží.

By Lucy Hornby

Living from loan to loan

Od půjčky k půjčce

Financial Times, Vol. 2016, No. 39267 (13.9.2016), p. 9

V době konjunktury komodit patřilo Mongolsko mezi nejrychleji rostoucí rozvíjející se země. Teď však je ve společnosti těch, které nejvíce postihl pokles. Vláda oznámila, že rozpočtový deficit letos dosáhne 18 % HDP a vládní dluh 78 % HDP, což vyvolalo vlnu nákupu dolarů a oslabilo mongolskou měnu tugrik. Celkový zahraniční dluh Mongolska je odhadován na 23,5 mld. USD, což je téměř dvojnásobek velikosti celé ekonomiky. Mongolské firmy a banky mají velké obavy z rostoucí závislosti na Číně. -- K tématu viz také Handelsblatt č. 188/2016 (28.9.2016), s. 16-17.

Donata Riedel

Lohnende Ausgaben : erstmals beziffert eine Studie für das Wirtschaftsministerium die Rendite von Staatsausgaben für Infrastruktur und Bildung

Výdaje, které se vyplácí : analýza pro ministerstvo hospodářství poprvé vyčísluje výnosnost státních výdajů do infrastruktury a školství

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 190 (30.9.2016), S. 8-9

Ekonomové Tom Krebs a Martin Scheffel vypracovali pro německé Spolkové ministerstvo hospodářství projekci dlouhodobých dopadů investičních výdajů na veřejné rozpočty. Ve své analýze použili hypotetický příklad investičního projektu v ročním objemu 10 miliard eur v prvních pěti letech a 6 miliard eur v letech následujících. Při zohlednění výkonu německé ekonomiky došli k závěru, že investice do mateřských, základních a středních škol by se státu vrátily za méně než 11 let. Stejný objem prostředků vložených do dopravní infrastruktury by pak přinesl státnímu rozpočtu do dvaceti let sedmiprocentní zisk. A celkově by zvýšené investice do dopravy, škol a univerzit přispěly během dvou dekád více než třemi procenty k růstu hrubého domácího produktu. Základní podmínkou úspěšnosti takových projektů ovšem musí být jejich efektivita a připravenost, což je i námitka spolkového ministra financí W. Schäubleho vůči požadavkům na výrazné navyšování investičních rozpočtových kapitol. -- Veřejným investicím se také věnuje zpráva pěti německých think-tanků ke stavu ekonomiky země, podrobněji v článku na s. 9; k potížím německé státní správy a samosprávy proinvestovat prostředky ze státního rozpočtu viz Handelsblatt č. 199/2016 (14.10.2016), s. 1, 6-7.

More spend, less thrift

Více utrácení, méně šetrnosti

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9005, p. 66

Podle srpnových údajů hospodařilo Německo v první polovině roku s větším rozpočtovým přebytkem, než se čekalo, a může tak skončit již třetí rok v řadě v černých číslech. Jak se však v článku dokazuje, zdánlivě obezřetné rozpočtování v zemích jako Německo vede k nebezpečnému napětí ve světě. Teoreticky by si země hospodařící s přebytkem měly víc půjčovat, protože větší rozpočtové schodky by podpořily globální poptávku a snížily nerovnováhu běžných účtů. Současně se ale uvádí, že nerovnováhy jsou globální problém, které jediná země nedokáže vyřešit.

Michal Lehuta

Nápad o rozpočte pre eurozónu ministrov nepresvedčil : budúcnosť Európskej únie

Trend, Sv. 26, (2016) č. 37, s. 36-37

Článek se věnuje návrhu na prohloubení hospodářské a měnové unie formou společného rozpočtu pro eurozónu, který byl představen slovenským ministrem financí P. Kažimírem na zasedání ministrů financí EU v Bratislavě. Rozebírá (ne)přijetí tohoto návrhu a jeho případnou politickou podporu. V případě tohoto proticyklického nástroje, jenž by pomáhal měnové unii vyrovnávat hospodářské nerovnováhy, se zvažují dvě možné formy - investiční fond, který by ve zlých dobách podporoval v hospodářsky oslabených zemích nové podnikatelské projekty, nebo společný evropský fond pojištění v nezaměstnanosti. Další agendou na jednáních byla situace veřejných financí Řecka a požadavek na zrychlené zavádění

reformem v této oblasti; nedodržování rozpočtových pravidel v dalších zemích; budoucí fungování Evropského mechanismu stability (EMS, euroval) a boj proti daňovým únikům.

Nicholas Crafts

Reducing high public debt ratios : lessons from UK experience

Snižování vysoké míry veřejného dluhu : poučení ze zkušeností Velké Británie

Fiscal studies, Vol. 37, (2016) No. 2, p. 201-223

Autor vychází z historických zkušeností Velké Británie s masivním snižováním poměru veřejného zadlužení k HDP (v období po třech válečných konfliktech za posledních 200 let: napoleonských válkách, první a druhé světové válce) a formuluje důsledky pro současné tvůrce politik ve VB a eurozóně. Analýza ukázala, že poměr dluhu k HDP prudce klesal v době finanční represe v období po druhé světové válce a napoleonských válkách, zatímco po první světové válce poměr dluhu k HDP přetrvával vysoký bez ohledu na velké rozpočtové přebytky spojené s cenovou deflací. Jasným zjištěním je tedy skutečnost, že úrokové a růstové diferenciály jsou pro snižování míry veřejného zadlužení výrazně důležitější než primární rozpočtové přebytky. Autor zdůrazňuje, že jednou z hlavních priorit měnové politiky s ohledem na vypořádání se s problémem veřejného dluhu má být zamezení cenové deflaci a zlepšení růstu produktivity cílováním na nabídkové straně. - Pozn.

Filip Obradovič

Úředníci v boji o lepší stát : hodnota za peníze

Trend, Sv. 26, (2016) č. 34, s. 10-13

Článek zprostředkuje aktuální pohled na stav reformního projektu "Hodnota za peníze" na Slovensku, který má ambici zajistit efektivnější fungování státu. Informuje o vzniku a činnosti Útvaru hodnota za peníze (vedeném Š. Kiššem) na slovenském MF a o zveřejnění tří předběžných analýz identifikujících neefektivní vynakládání veřejných prostředků a možné úspory v oblastech zdravotnictví, informatizace a dopravy. Identifikuje také slabiny reformního procesu, od hledání nástupce vedoucího Martina Filka, přes budování analytických týmů na jednotlivých ministerstvech až po slabou politickou podporu. -- K tématu viz také rozhovor se členem Rady pro rozpočtovou zodpovědnost E. Ódorom na s. 14-17.

Pei-Fen Chen

US fiscal sustainability and the causality relationship between government expenditures and revenues : a new approach based on quantile cointegration

Fiskální udržitelnost USA a příčinná souvislost poměru mezi vládními výdaji a příjmy : nový přístup vycházející z kvantilové kointegrace

Fiscal studies, Vol. 37, (2016) No. 2, p. 301-320

Autor se zaměřuje na problematiku fiskální udržitelnosti v USA. Nejprve za pomoci kvantilového kointegračního přístupu empiricky potvrzuje kvantilově podmíněnou spojitost mezi vládními příjmy a výdaji. Výsledky v souladu s dalšími studii potvrzují, že tato spojitost není z dlouhodobého pohledu konstantní. Kromě posouzení fiskální udržitelnosti USA autor prostřednictvím testu Grangerovy kauzality přezkoumává čtyři alternativní hypotézy dotýkající se relací mezi rozpočtovými proměnnými. Data podporují hypotézu "spend-and-tax" (vláda rozhoduje o výdajích a následně o daňové politice). Zjištění naznačují, že by vláda měla k navyšování výdajů v dlouhém období přistupovat zdrženlivě. Kromě toho snížení rozpočtového schodku může být dosaženo pouze za pomoci omezení vládních výdajů. - Pozn.

Zdravotnictví

Accident and emergency : the National Health Service

Nehoda a pohotovost : britská Národní zdravotní služba

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9006, p. 31-33

Stejně jako ostatní zdravotní systémy ve světě, i britská Národní zdravotní služba (NHS) se snaží poskytovat dobré služby za nízkou cenu. Její obchodní model ale nedrží krok s měnícím se břemenem nemocí. Tím, jak lidé žijí déle, se zvyšuje poptávka po dvou nákladných typech péče - péče o umírající a péče o lidi s více než jednou chronickou nemocí. 50 % výdajů na zdravotní a sociální péči je

vynakládáno na 4 % lidí. Britové jsou na svou Národní zdravotní službu velmi hrdí, ale její kvalita není nijak zvláštní. Nejedná se ani o jednotnou organizaci, protože ve skutečnosti jde o řadu vzájemně propojených systémů, které jsou financovány odděleně. Vlády se neúnavně snaží vylepšit složitý systém, jak svědčí často prováděné reorganizace a výčet zákonů zmíněný v článku. Nápravu NHS je třeba provést ve třech oblastech: ve financování, efektivnosti nemocnic a snížení poptávky po zbytečné léčbě. -- K problematice viz i článek na s. 12-13.

By Bhashkar Mazumder and Sarah Miller

The effects of the Massachusetts health reform on household financial distress

Účinky reformy zdravotnictví v Massachusetts na finanční tíseň domácností

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 8 (2016), No. 3, p. 284-313

V roce 2006 byla v americkém státě Massachusetts provedena reforma, která zavedla povinnost občanů tohoto státu platit si zdravotní pojištění (obdobnou povinnost na federální úrovni v USA zavedl později tzv. Affordable Care Act). Autoři zkoumají dopady této reformy na indikátory finanční tísně občanů a zjišťují, že po zavedení reformy se výrazně snížil objem dluhů po splatnosti, zlepšilo se kreditní skóre a klesl počet osobních bankrotů. Výsledky naznačují, že dopady reformy se mohou projevit i v jiných oblastech, než je zdraví pojištěnců. - Pozn.

Zemědělství

Marek Hrubý

Aktuální trendy v oblasti zemědělského pojištění [elektronický zdroj]

Pojistný obzor, Sv. 2016, č. 3, s. 57-60

Bliže k problematice aktivního zajištění zemědělského podniku pro případ ekonomického výpadku způsobeného rozmary počasí nebo změnou klimatických podmínek prostřednictvím zemědělského pojištění. Autor upozorňuje, že aktivní státní podpora pojištění v posledních letech výrazně přispěla ke zvýšení propojištěnosti u plodin i zvířat. Seznamuje s tradičními nejčastěji pojišťovanými riziky i se změnami v poptávce po pojištění zemědělských rizik a s rozšiřováním jejich spektra. Dále si všímá problematiky sucha a případného pojištění jeho rizik. Poté krátce informuje o systému podpory zemědělského pojištění v zahraničí a o moderních trendech, které se v dané oblasti v pojišťovnictví uplatňují. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Zbigniew Golas

The level and determinants of work profitability changes in the Czech and Polish agricultural sector in the years 2004-2014

Míra a určující faktory změn pracovní rentability v českém a polském zemědělství v letech 2004-2014

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 62, (2016) No. 7, p. 334-344

Studie analyzuje změny ziskovosti dosahované v zemědělství v Polsku a ČR v období po vstupu zemí do Evropské unie. Situace zemědělství v těchto dvou zemích je výrazně strukturálně odlišná a vstup do EU doprovázený využíváním nástrojů Společné zemědělské politiky od základu změnil podmínky fungování tohoto odvětví. Autor využívá údaje z harmonizovaných souhrnných zemědělských účtů (Economic Accounts for Agriculture, EAA) a o příjmech zemědělských podniků jako základních ukazatelích ziskovosti a kromě systémové analýzy vytvořených příjmů v zemědělství provádí také faktorovou analýzu rentability v obou zemích na základě zvolených ukazatelů. Zjišťuje intenzitu a způsob účinku vybraných faktorů na ziskovost v zemědělství a představuje závěry svojí analýzy.

Životní úroveň

Shooting an elephant : global inequality

Jak zastřelit slona : globální nerovnost

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9007, p. 66-67

"Sloní graf" vešel do života v r. 2014 ve studii Světové banky, jejímž hlavním autorem byl Branko Milanovic, autorita v oblasti globální nerovnosti. Graf shrnoval výsledky 196 průzkumů domácností ze zemí celého světa v roce 1988 a 2008. Když se jedná o jednotlivé země, má graf většinou podobu

křivky stoupající vzhůru nebo dolů. Globální graf byl neobvyklý tím, že měl skutečně podobu slona zvedajícího chobot. V článku se vysvětluje, ve kterých regionech a obdobích utrpěly příjmy lidí nejvíce, koho zahrnuje dolní příjmový decil a jaké jsou příčiny globální nerovnosti.

Ostatní

By Leo Lewis and Kana Inagaki

Jumping to the next level

Skok na další úroveň

Financial Times, Vol. 2016, No. 39278 (26.9.2016), p. 9

Japonský trh mobilních her má hodnotu 6 mld. USD a z tohoto hlediska zaujímá druhé místo hned za Čínou. Japonští tvůrci her se vždy zaměřovali především na domácí trh, protože ne vždy se jejich produkty setkaly v zámoří s úspěchem (s čestnou výjimkou Pokemon Go a několika málo dalších). Teď ale s nástupem experimentů s virtuální realitou doufají v průlom ve světovém měřítku.

Alexander Busch

Möge der Bessere gewinnen : Brasilien

At' vyhraje ten lepší : Brazílie

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 32, S. 68-70

Brazilci investovali dvanáct miliard dolarů, aby připravili Rio de Janeiro na olympiádu. Profitoval z toho stavební průmysl a také starosta Ria Eduardo Paes, který využil olympiádu pro sebe, neboť by se chtěl stát prezidentem Brazílie.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 37

Monopol obecné školy končí: pět tváří české základky - téma čísla: seriál o českém školství (s. 12-22); Čeští podnikatelé čekají na pád Islámského státu: tuzemské firmy mají v Iráku velké plány (s. 39-41); Češi, Němci, Francouzi: všichni si budeme na internetu rovni: on-line prodejci by podle EK neměli rozlišovat mezi zákazníky z různých členských zemí (s. 54).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 38

Uklízeči dluhů - téma čísla: insolvenční správci v Česku (s. 12-24) a rozhovor s Jaroslavem Burešem České insolvence jsou v normě (s. 24-27); Dopady vyšší minimální mzdy - infografika shrnující následné dopady plánovaného zvýšení na 11 000 Kč (s. 28-29); Problém se školkami politici zaspali. Vyřešil ho za ně trh - pokračování seriálu o českém školství (s. 30-32); Úřednická šikana: nižší tržby? Vysvětlete! - kritický pohled na kontrolní hlášení (s. 33-34); Vývozci: euro pod 25 korun by nám přineslo existenční problémy (s. 40-43); Zkrácené úvahy firmy nelákají: politici podporují částečné úvahy. Překážky v zákonech ale nechávají a firmám se to nevyplatí (s. 52-53).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 39

Martin Roman: chci mít nejlepší školu na světě - téma čísla školství a další (investiční) aktivity bývalého šéfa ČEZ (s. 10-22); Mobilní operátoři krouží kolem hospod, láká je EET: začíná hra o statisíce zákazníků. Ve hře je 1,5 miliardy korun (s. 34-35); Kolik nese bonzování - whistleblowing (s. 38-39); Hit podzimu: porodní bolesti elektronické evidence tržeb - MF přiblížilo, jak by měla v praxi fungovat evidence tržeb. Je to důvod k radosti? (s. 54-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 40

Kraje ne: byrokratický moloch, který nepotřebujeme - téma čísla obhajuje názor o nepotřebnosti krajů, upozorňuje na jejich provozní výdaje a informuje o historii krajského uspořádání (s. 10-23); Řídit ministerstvo jako firmu - grafické porovnání rozpočtů ministerstev s tržbami největších českých firem

(s. 32-33); Babišova daňová kontrarevoluce: Andrej Babiš bojuje za odlišný výběr DPH, jde však proti hlavnímu proudu EU - reverse charge (s. 38-40); Česká ekonomika dál pojede na dopingu: ČNB "vytiskla" kvůli intervencím přes půl bilionu korun. Bude v nich pokračovat nejspíš ještě rok (s. 41-42).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 37

Zkusíme to jinde: české firmy se snaží vyvrátit na protiruské sankce - vývoz do Ruska (s. 32-34); Uzbekistán v roce nula - pohled na vládu nedávno zesnulého prezidenta Karimova a otázky o budoucnosti země (s. 49-51); Na tom Schumpeterovi něco bude: zdá se, jako by Evropa byla ve fázi boomu, i když to tak vůbec nevypadá - úvaha nad přicházejícím ekonomickým zpomalením a vhodnou hospodářskou politikou (s. 62-64); Magistr hospodářského rozvoje: žádaný titul budoucnosti bude mít přízvisko M. A. jako muslimové a Afrika - pohled M. Zámečnicka a reakce na předchozí příspěvek B. DeLonga (s. 68-69).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 38

Praha je jako ementál - rozhovor se šéfem Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy P. Hlaváčkem (s. 20-24); Kim a jeho parta - zpráva o KLDK (s. 50-52); Přijatelně drahý brexit: bude se mít britský dělník po opuštění EU lépe? - pohled D. Grose (s. 65); Utrpení kvůli nesprávné ženě: takže on se ten brexit vlastně Britům neprodáží? - komentář M. Zámečnicka k tématu předchozího článku (s. 66-67); Kdo se o nás postará: pokud se nic nestane a český stát nepodnikne zásadní reformní kroky, nebude se o nás v budoucnosti mít kdo postarat - zajištění dlouhodobé péče (s. 68-69).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 39

Kup si trezor: přichází doba, kdy máme platit bankám za to, že si u nich necháme peníze. A nic nenavzděčuje konci divných časů (s. 12-16); Požírejte úvěry - rozhovor s britským ekonomem A. Turnerem (s. 18-23); Už žádné tajné schránky: stát chystá přehled všech, kdo si schovali majetek do trustových fondů - k připravovaným změnám v úpravě svěřenských fondů (s. 40-41); Co pohání Angelu - postavení kancléřky Merkelové, AfD (s. 44-45); Nicht lustig: Deutsche Bank je v horších problémech než za globální krize (s. 46-47); Auditory čekají změny: už brzy budou muset auditní firmy rotovat, skončí dlouholeté spolupráce s firmami (s. 75).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 40

Víc zákazníků, větší problém: zanedlouho začne platit revoluční změna v ochraně osobních údajů. Firmám budou za úniky dat hrozit stamilionové pokuty - směrnice GDPR (s. 34-35); Kliknutím k miliardám: Česko je rájem e-shopů, loni se tu v nich protočilo 80 miliard (s. 38-39); Zastavte penězovody: problémy se špatným stavem evropského finančního sektoru by vyřešilo jednoduché pravidlo, které už léta uplatňují Spojené státy - nedostatek kapitálu v evropských bankách (s. 53) a reakce v článku M. Zámečnicka Když se kapitál tenčí: americká rozhodnost při řešení krize je něco, co v Evropě zoufale chybí (s. 54-55).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 181 (16.9.2016)

Zákon sebere úřadům pracovníky: úředníci bez maturity přijdou kvůli služebnímu zákonu o místo - navrhovaná změna zákona o státní službě (s. 1); Průlom: majitel wi-fi nemůže za pirátské krádeže - judikát ESD (s. 3); Bank of Japan kupuje akcie, na trhu se mluví o bublině (s. 14); Dohoda EU o volném obchodu s Kanadou jde do finále. Má však odpůrce, třeba v Německu - dohoda CETA (s. 15); Diagnóza euro podle Stiglitze - komentář D. Klimeše ke knize Euro: jak společná měna ohrožuje budoucnost Evropy (s. 20).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 183 (20.9.2016)

Postihy živnostníků se zmírní: za opožděné platby důchodového pojištění nebude okamžitě penále (s. 1) a komentář na s. 8; Miliardy pro nové Jágry - výchova sportovních talentů a otázka státního financování sportu v ČR (s. 10-11); Sladká dohoda může McDonald's stát dvanáct miliard - firma by měla v Lucembursku na daních doplatit půl miliardy dolarů (s. 13); To, co máme, je pro nás cennější než to, co si koupíme, říká ekonom - rozhovor s behaviorálním ekonomem R. Thalerem (s. 14); Česko

si chce koncem roku půjčit rekordních 80 miliard - oznámení termínu dvou říjnových aukcí státních dluhopisů ČR (s. 14); Koupit byt už není tak výhodné. Ceny rostly - vývoj cen nemovitostí v ČR (s. 18).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 186 (23.9.2016)

Vládní rozdávání pokračuje, ve hře jsou daně a levnější pivo - plány na snížení DPH u točeného piva a znovuzavedení daňových slev pro živnostníky (s. 4); Hledá se náměstek pro rozpočet. Šanci má Pavelek (s. 4); Ročně končí pětina ruských bank, často jsou jen pračkou na peníze (s. 6); Všechno pro děti - rozhovor s ministryní práce a sociálních věcí M. Marksovou - pohled na vyjednávání ohledně navýšení penzí, otázky sociálních odvodů a rodinné politiky (s. 10-11); Ceny emisních povolenek spadly za rok na polovinu (s. 16).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 190 (30.9.2016)

Konec ukrývání peněz v cizině: české úřady se dozvědí o účtech v cizině - automatická výměna informací (s. 1) a komentář na s. 8; Česká měna bude slabá déle, ČNB prodloužila intervence (s. 4); Drahá auta, vila a drogy na prodej. Česko má bitcoinového piráta číslo 1 - tržiště Sheep Marketplace (s. 7); Vracíme se do roku 1913 - rozhovor s M. Wolfem, komentátorem FT (s. 10-11); Cena ropy roste jen opatrně - reakce na průlomové rozhodnutí kartelu OPEC o snížení těžby ropy (s. 12).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 193 (5.10.2016)

Úředníci se zaměřili na sdílenou ekonomiku, kontrolují i venčení psů (s. 3); Velký úklid po éře ministra Drábka: stát ušetří stamiliony - zmanipulované státní IT projekty (s. 4); Uprchlíci jsou výzva. Za všechny německé problémy ale nemohou - pohled poslance Norberta Spinratha (s. 5); Hrozba tvrdého brexitu táhne libru dolů (s. 14).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 14 (2016), č. 9

Změny daňových předpisů v průběhu roku 2016 (s. 3-8); Zveřejňování smluv podle zákona o registru smluv a ochrana osobních údajů (s. 9-12); Majetek a vybrané účetní jednotky - II. část (s. 21-29).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Finanční a ekonomické informace

Přehled nových knih

28552

OECD

Brazil : OECD economic surveys 2013**Brazílie : hospodářské přehledy OECD 2013**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, October 2013, 106 s. : tab., grafy, rámečky

Zpráva o hospodářské situaci Brazílie - hodnocení a doporučení. Pokrok ve strukturálních reformách. Produktivita a konkurence brazilských firem. Rozložení příjmů, sociální politika a nová střední třída. - Pozn. -- Příl. - ISBN: 978-92-64-18314-8 (brož.)

28561

Jaroslav Kobík

Daňový proces : judikatura k problémovým situacím

Olomouc : ANAG 2016, 487 s.

Přehledně uspořádaná judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu vztahující se k daňovému procesu, kterou autor shromáždil od roku 2007. Judikatura je řazena podle jednotlivých ustanovení zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, k nimž se jednotlivé rozsudky váží, ale rovněž podle konkrétních, v praxi nejčastěji se vyskytujících sporů. Přehled je doplněn komentářem autora. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7554-029-4 (brož.)

28558

Dušan Tříška

Ekonomie jako osud

Praha : Institut Václava Klause 2016, 247 s.

Výběr autorových nejdůležitějších textů je rozdělen do tří částí: Transformace české ekonomiky, Přínos k rozvoji českého ekonomického myšlení a Věcné přesahy. Celkem 18 textů reprezentuje jeho nejvýznamnější příspěvky do české ekonomické vědy. Předložené texty s transformačními tématy jsou vystřídány texty z oblasti ekonomické teorie a její výuky a právní nauky ve spojení s ekonomickou teorií. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7542-017-6 (brož.)

28554

Organisation for Economic Co-operation and Development

Ireland : OECD economic surveys 2013**Irsko : hospodářské přehledy OECD 2013**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, September 2013, 123 s. : tab., grafy, rámečky

Hospodářská situace Irska - hodnocení a doporučení. Strukturální reformy, situace mládeže na irském pracovním trhu, směřování k ekonomice založené na znalostech, inovace. - Pozn., příl. - ISBN: 978-92-64-18310-0 (brož.)

28553

Susheng Wang

Math in economics**Matematika v ekonomii**

Singapore : World Scientific, c2015, x, 262 s. : tab., grafy, vzorce

Učebnice pokrývá matematické znalosti a nástroje potřebné pro studenty ochotných škol, především ekonomie, účetnictví, financí, managementu a marketingu. Zahrnuje maticovou analýzu, základní matematické koncepty, obecnou a dynamickou optimalizaci a obyčejné diferenciální rovnice. Druhé upravené vydání obsahuje též přidanou kapitolu o teorii pravděpodobnosti. - 2nd ed. - Pozn. - ISBN: 978-981-4663-81-6 (brož.)

28370/1142

Občanský soudní řád. Zvláštní řízení soudní. Rozhodčí řízení. Exekuční řád : soudní poplatky, mediace, veřejné dražby : redakční uzávěrka 8.8.2016

Ostrava : Sagit, 2016, 415 s.

Zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Související vyhlášky a sdělení Ústavního soudu. Zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních. Navazující vyhlášky a nařízení vlády. Zák. č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. Zák. č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí. Zák. č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů. Související vyhlášky. Zák. č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů. Zák. č. 629/2004 Sb., o zajištění právní pomoci v přeshraničních sporech v rámci EU. Zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Zák. č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a jinými mezinárodními kontrolními orgány a o změně zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Zák. č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů. Vyhláška o zkouškách a odměně mediátora. Zák. č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách. Související vyhlášky k uvedeným zákonům. - ISBN: 978-80-7488-173-2 (brož.)

28565

Danuše Prokūpková

Průvodce účetnictvím veřejných financí

Praha : Český institut interních auditorů 2016, 271 s.

Komplexní průvodce všemi fázemi účetního procesu. Úvodní informace o účetním systému ve vybraných účetních jednotkách a jeho zákonitostech (funkce, podstata, cíle, principy a předmět účetnictví státu, informační základna, fáze zpracování finančních operací v účetním systému). Právní úprava účetnictví v ČR. Účetní metody a ekonomický obsah. Účetní závěrka, účetní výkazy. Vybrané postupy účtování podle účtových tříd. Finanční řízení a finanční analýza. Dohled a kontrola. Publikace určená interním auditorům, ekonomickým pracovníkům aj. - Vyd. 1. - Terminologický slovník. - ISBN: 978-80-86689-54-8 (brož.)

28551

Massimo Amato, Luca Fantacci ; translated by Graham Sells

Saving the market from capitalism : ideas for an alternative finance**Záchrana trhu před kapitalismem : nápady k alternativním financím**

Cambridge : Polity Press, c2014, vii, 164 s. : grafy

Knihou dvou předních ekonomů obsahuje rozsáhlou analýzu role a organizace finančního systému s dozvuky ekonomické krize. Autoři tvrdí, že současná organizace finančních trhů brzdí skutečné tržní transakce a tím poškozuje ekonomiku bez šance na trvalé zotavení. Navzdory krizi, síla finančních trhů nadále roste. Budou i nadále vládnout do značné míry nekontrolovaně - stanovovat hospodářskou politiku, sesazovat vlády, rozvracet společenské smlouvy a přebudovávat mezinárodní aliance. Nastal čas přemýšlet o radikálnějších návrzích na reformu, abychom ochránili ostatní trhy před drtivou silou jednoho trhu, který jim dominuje - finančního trhu. Prostřednictvím podrobného zkoumání konkrétních opatření, od politiky ovládnutí finančních trhů k myšlence lokálních měn, které by mohly být použity k zlepšení lokálního a regionálního hospodářského vývoje, vytvořili autoři soubor návrhů, které by mohly pomoci oživit trhy bez dominující síly financí a obnovit vztah mezi věřitelem a dlužníkem, jenž byl poškozen vzestupem moderního finančního systému. V návaznosti na velmi úspěšnou práci Konec financí, tato nová kniha může být zajímavá pro studenty ekonomie, politiky a sociologie, stejně jako pro čtenáře, kteří mají zájem o jedno z klíčových témat naší doby. - Pozn. - ISBN: 978-0-7456-7256-4 (brož.)

28562 Pouze prezenčně

Luboš Jemelka, Klára Pondělíčková, David Bohadlo

Správní řád : komentář

V Praze : C.H. Beck, 2016, xxviii, 923 s.

Komentované znění zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších zákonů. Součástí komentáře jsou odkazy na související ustanovení, související předpisy, literaturu a judikaturu

správních soudů, resp. Ústavního soudu ČR a komentované znění vyhlášky MV č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení. Toto vydání zohledňuje vedle nejnovější soudní judikatury novely správního řádu (nový občanský zákoník od ledna 2014, zákon o státní službě od ledna 2015 aj.). - 5. vyd. - ISBN: 978-80-7400-607-4 (váz.)

28564

Ministerstvo financí, sekce Veřejné rozpočty

Státní rozpočet 2016 v kostce : kapesní příručka Ministerstva financí ČR

Praha : Ministerstvo financí ČR, 2016, 119 s. : il.

Publikace popisuje hlavní funkce státního rozpočtu, proces jeho přípravy a přináší konkrétní informace k rozpočtu na rok 2016. V předmluvě ministr financí A. Babiš shrnuje realizovaná a připravovaná opatření MF. První část "Státní rozpočet v praxi", představuje makroekonomická východiska pro rok 2006, popisuje priority státního rozpočtu, základní ukazatele, příjmy a výdaje státního rozpočtu na rok 2016, financování rozpočtu EU a příjem přerozdělovaných finančních prostředků z tohoto rozpočtu. Druhá část "Státní rozpočet v teorii" se zabývá rozpočtovým procesem, vysvětlením pojmů rozpočtová skladba, soustava veřejných rozpočtů a kritéria veřejných financí stanovených EU. - Vyd. 1. - Publikace byla připravena na základě dat dostupných k 20.2.2016. - ISBN: 978-80-85045-85-7 (brož.)

28555

Paul Wallace

The euro experiment**Experiment euro**

Cambridge : Cambridge University Press, 2016, xvi, 326 s. : tab., grafy

Jak a proč došlo ke krizi eura? Jaké jsou její důsledky pro ekonomickou a politickou budoucnost Evropy? Autor knihy, jako přední komentátor ekonomiky Evropské unie v časopisu The Economist, jasně a analyticky provádí experimentem euro a následnou krizí. Autor vyváženou formou, kdy není ani zastáncem eura ani euroskeptikem, vysvětluje politické síly, které pomohly vytvořit a udržet jednotnou měnu. Současná krize může být podle něj nejlépe pochopena na základě šesti základních témat: státního dluhu, bankovníctví, soukromého dluhu, makroekonomické nerovnováhy, řízení ekonomiky a vzájemného působení národní a evropské politiky. - Pozn. - ISBN: 978-1-107-10489-1 (váz.)

28560

Marta Neplechová, Martin Durec

Účetní a daňová problematika bytových družstev a společenství vlastníků jednotek od A do Z

Olomouc : ANAG, 2016, 399 s.

Publikace obsahuje praktické příklady účtování hospodaření a financování obou forem vlastnictví bytů, přípravy a sestavení účetní závěrky a zároveň na příkladech také objasňuje řešení z oblasti daňových i odvodových povinností těchto právnických osob. Uvedená řešení účetních a daňových případů vycházejí z právních předpisů, tj. občanského zákoníku včetně prováděcích právních předpisů, zákona o obchodních korporacích, zákona o daních z příjmů a dalších souvisejících právních předpisů. Pro případy, jejichž řešení je vzhledem k charakteru právnických osob zcela specifické, obsahuje výklad doporučené postupy. V roce 2016 proběhly úpravy účetních předpisů vztahujících se i na oblast společenství vlastníků a publikace na tyto legislativní změny reaguje. - 3. aktualiz. vyd. - Příloha obsahuje související legislativu. - ISBN: 978-80-7554-030-0 (brož.)

28563 Pouze prezenčně

David ... [et al.] ; Jan Tuláček (ed.)

Vzory podání a smluv s vysvětlivkami : podle občanského zákoníku, zákona o obchodních korporacích, katastrálního zákona, občanského soudního řádu, zákona o zvláštních řízeních soudních a exekučního řádu

Praha : Leges, 2016, 800 s.

Vzory smluv, žalob, odvolání, odporu, návrhu atd., členěné podle struktury nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích. Celkem 302 vzorů podle občanského zákoníku, podle zákona o obchodních korporacích, katastrálního zákona, podle občanského soudního řádu, zákona o zvláštních řízeních soudních a podle exekučního řádu. Většina vzorů je opatřena vysvětlivkami, které poskytují podrobnější návod k jejich použití. - 2. aktualiz. a dopl. vyd. - Kniha obsahuje kód, který umožňuje přístup na zvláštní www stránku obsahující vzory ve Wordu ke stažení. - ISBN: 978-80-7502-148-9 (váz.)

28566

Blanka Vítová

Zákon o ochraně spotřebitele : komentář

Praha : Wolters Kluwer 2016, xv, 347 s.

Komentované znění zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. Definuje povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb, mimosoudní řešení spotřebitelských sporů, postup České obchodní inspekce, informační databáze o bonitě a důvěryhodnosti spotřebitele, úkoly veřejné správy a činnost sdružení spotřebitelů a jiných právnických osob založených k ochraně spotřebitele. Komentář doplňují odkazy na související ustanovení a předpisy, citovanou judikaturu a předpisy práva EU. Právní stav publikace je k 1.5.2016. - Vyd. 1. - Přehled souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7478-984-7 (brož.)

28567

Iveta Harušťáková

Zákon o rozpočtových pravidlech veřejné správy : komentář

Bratislava Wolters Kluwer [SR] 2016, 366 s.

Komentované znění slovenského zákona č. 523/2004 Z.z., o rozpočtových pravidlech veřejné správy. Zákon obsahuje tyto části: Veřejná správa; Státní rozpočet, státní finanční aktiva a pasiva; Rozpočtový proces veřejné správy; Pravidla rozpočtového hospodaření; Finanční vztahy s EU; Rozpočtové a příspěvkové organizace; Státní závěrečný účet a souhrnná výroční zpráva; Zodpovědnost za hospodaření, porušení finanční disciplíny. Komentář vysvětluje jednotlivá ustanovení rozpočtových pravidel veřejné správy i vazby na ostatní související předpisy, zejména na zákon o finanční kontrole a auditu. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-8168-436-4 (brož.)

28559

Vilém Podešva ... [et al.]

Zákon o zadávání veřejných zakázek; Zákon o registru smluv komentář

Praha : Wolters Kluwer 2016, xxvi, 1079 s.

Zákon o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb., s účinností od 1.10.2016. Autoři komentují všechna ustanovení zákona, jasně definují jednotlivé typy veřejných zakázek a formulují doporučení pro jejich užití v konkrétních případech. Upozorňují na rozdíly oproti stávající právní úpravě v zákoně č. 137/2006 Sb., včetně komentáře přechodných ustanovení, a dávají návod k řešení nejasných a sporných ustanovení. Kde je to možné, citují i nadále použitelnou judikaturu a rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Součástí knihy je také komentář k zákonu č. 340/2015 Sb., o registru smluv. Právní stav publikace je k 1.7.2016. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-102-6 (váz.)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

28370/1146

Celní předpisy : celní zákon, zákon o Celní správě, prováděcí předpisy, zboží porušující práva duševního vlastnictví : redakční uzávěrka 15.8.2016

28370/1144

Daň z přidané hodnoty : směrnice Rady EU o společném systému DPH, pokyny a sdělení MF a GFŘ : změny zákona o DPH od 07/2016 : redakční uzávěrka k 15.8.2016

28370/1142

Občanský soudní řád. Zvláštní řízení soudní. Rozhodčí řízení. Exekuční řád : soudní poplatky, mediace, veřejné dražby : redakční uzávěrka 8.8.2016

28370/1145

Spotřební daně. Líh, uhlíková paliva a maziva. Energetické daně : velká novela zákona o spotřebních daních od 29.7.2016 : redakční uzávěrka 15.8.2016

28370/1147

Správní řád, soudní řád správní. Přestupky : nové zákony od 1.7.2017 : zákon o některých přestupcích, zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich : redakční uzávěrka 22.8.2016

28370/1143

Trestní předpisy : trestní zákoník, trestní řád, výkon trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence ... : redakční uzávěrka 8.8.2016

28370/1148

Živnostenské podnikání : předpisy regulující podnikání : redakční uzávěrka 22.8.2016

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>

financial management, IWR, staff papers, Unes - účetnictví, neziskového sektoru, Ekonomický časopis, Iresor-economics, řívalo pro podnikání a zaměstnání
International VAT monitor, Finanz-Rundschau, Der Betrieb, Bulletin for international taxation, Bankovníctví, The Economist, Finansy, Soudní rozhledy,
Daňová a hospodářská kartotéka, Monatsbericht des BMF, Hospodářské noviny, Poradce veřejné správy, Daň a právo v praxi, EKO, Politická ekonomie, T
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, Clo-douane, European taxation, Euro, The Financial regulator, Ekonomická revue, Prague economic pap
/irtschaftsWoche, Umsatzsteuer-Rundschau, Daňový expert, Kapital, Praktický poradce v daňových otázkách, Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Obc
Právní rozhledy, Wirtschaft und Statistik, Voprosy ekonomiki, Geldpolitik & Wirtschaft, Ekonom, Financial Times, Právník, CEE Quarterly, Pojistné rozpr
Jččetnictví, Auszüge aus Presseartikeln, Národní pojištění, Bundesgesetzblatt, Statistiken - Daten & Analysen, Ekonomické rozhledy, Handelsblatt, Biatec
iscal studies, The International economy, Acta Oeconomica, Pragensia, Finance a úvěr, FinanzArchiv, Conjoncture, Finanční, daňový a účetní bulletin, Ot
Finanz-Rundschau, Právní rádce, Daň a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Journal of financial crime, Finanzmarktstabilitätsbericht, Journal of money